

**UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU” ARAD
FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ**

DISERTAȚIE

**Viața și activitatea predicatorială
a preotului Iosif Trifa**

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC: Pr. Conf. dr. Constantin Rus

MASTERAND: Pr. Gheorghe Gogan

ARAD 2003

PREFAȚĂ

„Stau liniștit în fața lui Dumnezeu, în fața Bisericii, în fața Istoriei că nu sunt vinovat de acuzele ce mi se aduc. Mai curând ori mai târziu Bunul Dumnezeu, Biserica, Neamul și Istoria îmi vor face dreptate.”¹

Cuvintele acestea, de o tulburătoare premoniție, s-au împlinit sau sunt pe cale să se împlinească ad litteram. Preotul Iosif Trifa, un mare nedreptățit în timpul vieții sale, avea să aibă parte de reabilitarea postumă a Bisericii sale în septembrie 1990, rămânând ca „Neamul și Istoria” să-l așeze acolo unde îi este locul, printre fiii cei mai jertfelnici ai ortodoxiei românești.

Preot de vocație incontestabilă, cu o profundă conștiință a responsabilității misiunii asumate, personalitate de o memorabilă frumusețe a sufletului, cu o nesecată putere - atât de rară zilelor noastre - de a se dăruia se va impune, fără drept de apel, în fața contemporanilor săi impregnând totodată irevocabil mișcarea creată de el cu aceleași sfinte și nobile trăsături. Caracter complex lipsit de orice contradicție lăuntrică, iubitor până la jertfă față de frați dar caustic și intransigent cu opoziții, ortodox profund în structura sa lăuntrică dar supraconfesional în metoda sa de propovăduire a Evangheliei, va incita mereu pe cei care l-au admirat sau criticat. Aceștia au pus toată puterea lor pentru a scoate în relief sau estompa laturi ale aceleiași personalități minimalizând sau supralicitând anumite nuanțe încât adesea semnificația actului subiectiv se pierde. Și doar lungul drum al posterității îi va putea limpezi și reda sensul primar.

Prezenta disertație este o modestă contribuție la recuperarea unei biografii și opere de excepție, în fapt, o restituire ortodoxiei românești căreia acest slujitor vrednic al Sfântului Altar îi aparține cu prisosință.

Pe lângă arhiva Oastei Domnului am parcurs mai multe din publicațiile vremii și alte izvoare indicate la bibliografie pentru a putea contura un portret spiritual cât mai fidel

---

¹ Preot Iosif Trifa - *Isus Biruitorul* nr. 5/31 ian. 1937

al aceluia care continuă să rămână și astăzi una dintre cele mai controversate personalități ale ortodoxiei românești interbelice. Sigur, demersul este doar un început și ținând seama de vitregia vremurilor care a sărăcit arhivele, va trebui continuat cu acuratețe științifică și sistematică asupra altor surse care momentan nu le-am putut avea la dispoziție.

Am structurat lucrarea în două mari părți cum o exprimă și titlul: viața și apoi activitatea predicatorială, acestea fiind încadrate de o introducere și câteva concluzii asupra celor prezentate. În expunerea vieții părintelui Trifa am căutat să surprindem câteva elemente definitorii ce au stat la fundamentul acestei personalități atât de puternice: mediul socio-cultural, mediul familial, suferința ca modelator al caracterului său etc. De asemenea ne-am oprit ceva mai mult asupra cauzelor conflictului cu Mitropolitul Bălan.

Cu privire la activitatea predicatorială am căutat să structurăm imensul volum de predici, meditații, tâlcuiri etc. aflat răspândit în 8 publicații ale Oastei Domnului pe parcursul a 15 ani (1923-1938) și în alte câteva publicații eparhiale, identificând câteva tipuri de predici mai reprezentative. Evident ne-au interesat în primul rând predicile la pericopele evanghelice din Duminicile de peste an, la Praznice sau sfinți, știut fiind că acestea pot constitui un bun material ajutător pentru orice predicator.

Sumarul diverselor tipuri de predici nu este exhaustiv dar cuprinde pe cele mai semnificative. Nădăjduim că lucrarea va fi o provocare pentru cei care sunt interesați de predica românească în prima jumătate a secolului XX și un imbold pentru a descoperi noi valori ascunse de una din cele mai interesante biografii de propovăduitor al Sfântului Altar din Biserica noastră Ortodoxă.

INTRODUCERE

Perioada în care a trăit și a activat părintele Iosif Trifa a fost una cu profunde transformări pentru Biserica Ortodoxă Română, atât pe plan organizatoric-administrativ, cât și pe tărâm pastoral-misionar.

Unirea Transilvaniei cu România a dus la constituirea Statului Național Român determinând mai multe schimbări și în viața bisericească. Aceste schimbări au vizat în primul rând unificarea bisericească și organizarea unitară a Bisericii sub conducerea Sfântului Sinod de la București. În 1925 datorită creșterii prestigiului României pe plan european, dar și al Bisericii Ortodoxe Române, s-a hotărât înființarea Patriarhiei Ortodoxe Române. În această perioadă B.O.R. a trebuit să facă față unor frământări deosebite generate de situația nedreaptă de inferioritate față de Biserica Catolică impusă de Concordatul cu Vaticanul și legea cultelor. De asemenea invazia sectarismului, mai ales în eparhiile din Vestul Țării, a determinat luarea unor măsuri de combatere și prevenire a răspândirii acestora prin metode mult mai eficiente aduse de generația nouă de teologi și ierarhi. Organizarea clerului a fost un alt obiectiv important al acestei perioade. Cele două asociații ale clerului - cea din Ardeal „Andrei Șaguna” și cea de peste munți numită „Asociația generală a clerului”, militau pentru un rol tot mai eficient al Bisericii în asanarea morală a societății românești și afirmarea deplină a valorilor creștine ale neamului românesc. În Ardeal, primele patru congrese preoțești, prin tematica abordată, constituiau un adevărat preambul al lucrării misionare pe care preotul Trifa avea s-o inaugureze la Sibiu. Dacă primul congres din 1919 a fost unul organizatoric, deja cel din aprilie 1921 - s-a intitulat „Congresul Biblic”, aducând în discuție o problemă de mare actualitate: accesul maselor mari de credincioși la Sfânta Scriptură - Cuvântul lui Dumnezeu. Încă de la începutul secolului XX multe voci de teologi sau oameni de cultură au pus apăs pe această cerință de mare stringență. Un mare teolog I.G. Savin cerea răspicat încă din 1908 „fondarea unui Institut Biblic Românesc unde să se poată tipări și împărți pe prețuri mici

Biblia tuturor.”² El vedea necesitatea înfăptuirii acestui demers dată de câteva argumente deosebit de realiste: în primul rând exista nevoia religios-culturală motivată și de exemplul altor popoare (englez și german) „care aveau la baza întregii lor culturi Sfânta Scriptură.”³ Consideră mult mai benefică prezența Bibliei în casa țaranului român decât a „atâtor caricaturi ce își zic icoane cumpărate pe preț scump (...) de prin târguri și iarmaroace la care se mai adaugă și mulțimea aceea de cărți bogomilice ca Visul Maicii Domnului.”⁴ Un alt argument pentru răspândirea Bibliei în popor e dat de nevoia „prefacerii sufletelor. (...) Să nu ne mirăm că mulți sunt aproape străini de adevăratul înțeles al creștinismului pe care ei îl aseamănă cu atâtea forme și credințe foarte puțin creștine! Dați-le izvorul și vor afla adevărul.”⁵ „Biblia ar mai putea fi și abecedarul celor neștiutori de carte, și singura carte de lectură a țăranilor (...) pentru sufletul lor și pe înțelesul lor.”⁶

Nu în ultimul rând Biblia ar asigura unitatea de grai al neamului. „Înaintașii noștri au murit pe această cale și au asigurat bisericii numele de păstrătoare a graiului și noi avem acum strălucitul prilej de a întări și menține acest titlu de glorie, dar avem și datoria de a face acest neprețuit bine pentru neamul nostru (...). Se cere editarea Bibliei, - Biblia pentru neam.”⁷

În 1910 Sfântul Sinod cerea comisiei pentru revizuirea textului biblic să urgenteze lucrarea pentru „a se tipări cât mai curând o ediție a Sfântului Sinod a întregii Biblii...”⁸

Dr. Nicolae Bălan, pe atunci profesor la Institutul Andreian Sibiu, era de părere că din „Motive pedagogice și etice” se pot da în mâna poporului doar anumite părți din Sfânta Scriptură. „Pe lângă aceasta trebuie ca Biblia pentru popor să fie prevăzută cu ilustrații frumoase.”⁹

În 1915 sub conducerea Egumenului Inocențiu Stefaniuc de la Mănăstirea Sfântul Ioan cel Nou din Suceava s-a înființat „Societatea Institutului Biblic Ortodox Românesc”. „Ea are menirea de a tipări numai cu aprobarea unei autorități bisericești orientale părți din Sf. Scriptură (...) în limba cea mai ușoară poporală înțeleasă de neamul nostru de pretutindeni (...). Când vom ajunge să avem și noi românii 9/10 de cititori ai Bibliei?”¹⁰

---

² *Neamul Românesc*, nr. 93/6 VIII 1908, pg. 1463

³ *Ibidem* pg. 1465

⁴ *Ibidem*

⁵ *Ibidem* pg. 1466

⁶ *Ibidem*

⁷ *Ibidem* pg. 1468

⁸ *B.S.* 1/3 (16) I 1910 pg. 4

⁹ *B.S.* 22/1912 pg. 2

¹⁰ *B.S.* 2/1915, pg. 11

Desigur toate aceste preocupări aveau să-și găsească finalitatea abia după Marea Unire din 1918. La Congresul Biblic din aprilie 1921 tema a fost „Preotul și Cuvântul lui Dumnezeu”. Sub acest titlu preotul Trifa, a deschis congresul cu un referat ce a entuziasmat asistența și a cules cuvinte de deosebită apreciere din partea dr. Ioan Lupaș.

Și următoarele congrese s-au păstrat în aceeași tematică, semn că problema era una de stringentă actualitate. Cel din 1922 a fost unul catehetic ce a pus accentul pe „catehizarea în școlile noastre începând de la cele primare până la terminarea școlilor secundare.”¹¹ Genericul acestui congres a fost „Lăsați copiii să vină la Mine” pronunțat de însuși Mitropolitul Nicolae Bălan.¹² Al treilea congres al preoțimii din Ardeal, organizată în Asociația Clerului „Andrei Șaguna” s-a ținut la Arad în 10-11 (23-24) a X-a 1923 fiind un congres misionar având drept temă: „Cum putem aduce pe Hristos în mijlocul credincioșilor noștri?”¹³

În 1928 a avut loc la Arad primul congres al preoților misionari sub patronajul P.S. Grigorie Comșa – episcopul locului. Acest congres avea să elaboreze un „Statut al Asociației preoților misionari pentru a fi trimis Sfântului Sinod spre aprobare, păr. I. Trifa fiind ales în comitetul de conducere.”¹⁴ Toate aceste preocupări pastorale ale teologilor și ierarhilor ardeleni și nu numai, aveau să-și afle exponentul în personalitatea ,deosebit de fecundă, a preotului Iosif Trifa care va fi adus din munții Apuseni (Vidra de Sus) la Sibiu ca redactor șef al nou înființatei foi populare „Lumina Satelor”.

Metodele pastoral misionare folosite de preotul Trifa nu făceau notă discordantă cu duhul misionar al Ortodoxiei românești a acelor vremuri. Și aceasta poate și datorită faptului că majoritatea ierarhilor și teologilor erau formați la institute și universități apusene fără a cădea însă în ispita „scolasticii” teologiei de acolo. Astfel patriarhul Miron Cristea studiasse la Budapesta;¹⁵ Mitropolitul Nicolae Bălan absolvise pe lângă facultatea de teologie din Cernăuți și pe cea protestantă și catolică din Breslau;¹⁶ Episcopul Grigorie Comșa studiasse și el la Budapesta¹⁷ iar episcopul Nicolae Colan își completase studiile la Facultatea de teologie protestantă din Berlin.¹⁸

---

¹¹ B.S. 46/1922

¹² *Ibidem*

¹³ B.S. 43/1923, pg. 3

¹⁴ B.S. 49-50/1928, pg. 5-6

¹⁵ *DTR* pg. 141

¹⁶ *Ibidem* pg. 37

¹⁷ *Ibidem* pg. 119

¹⁸ *Ibidem* pg. 112

Dintre teologii renumiți ai vremii care au colaborat cu părintele Trifa apreciindu-i foarte mult activitatea predicatorială amintim pe Arhim. Iuliu Scriban cu studii la Facultatea de teologie catolică și protestantă din Strasbourg și filozofia din Heidelberg¹⁹, profesorul Grigorie Cristescu cu studii la Institutul Catolic din Paris și Facultatea de Teologie Protestantă din Paris²⁰, preot doctor Ioan Lupaș cu doctorat la Berlin, doctor Eusebiu Roșca cu studii la Budapesta etc. Apropierea de biserica anglicană și tatonările privind recunoașterea validității hirotoniilor anglicane aveau darul de a permite o lucrare misionară ce pune în centrul ei propovăduirea Scripturii și renașterea prin Cuvântul lui Dumnezeu a maselor de credincioși ortodocși, după modelul mișcării de la Oxford fără a fi interpretată ca sectară sau străină Ortodoxiei. Într-un astfel de context istoric și religios s-a derulat viața și activitatea predicatorială a aceluia ce face subiectul prezentei disertații.

---

¹⁹ *Ibidem* pg. 433

²⁰ *Ibidem* pg. 144

CAPITOLUL I

VIAȚA PĂRINTELUI IOSIF TRIFA

Preotul Iosif Trifa s-a născut în ziua de 3 martie 1888, în casa părinților săi din Certege jud. Turda, în locul numit Borlești. Aceștia erau Dumitru Trifa, venit în Certege din Scărișoara - de lângă Albacul lui Horea - și Ana Trifa, născută Bota. Iosif era al patrulea copil al soților Trifa, care vor mai avea după el încă doi. Matricola botezaților bisericii gr.orientale Certege indică, prin semnătura parohului Constantin Comișel, în tomul 1 la numărul 6/1888 că pruncul Iosif a fost botezat în ziua de 6 martie 1888. Primirea tainei Sfântului Botez la numai trei zile de la naștere s-ar putea explica prin constituția firavă a noului născut, fapt ce impunea o asemenea hotărâre din partea unor părinți evlavioși care doreau ca, în cazul în care copilul nu ar fi supraviețuit, să poată intra în Veșnicie încreștinat.

Locurile natale, oamenii din preajmă, atmosfera căminului părintesc vor avea un rol determinant în trasarea configurației caracterului copilului Iosif. Casa natală din culmea Borleștilor oferindu-i priveliștea amplă a Apusenilor, cu orizontul străjuit de Biharia, Găina, Vulcanul, îl vor fi format a privit totdeauna în perspectivă, dincolo de evenimentele și stările prin care pașii vieții sale îl vor purta mai târziu. Va moșteni și caracterul neînduplecat al moșilor săi, călit în luptele de veacuri cu vrășmășia naturii și a vremilor. Un factor determinant în formarea sa spirituală va fi și dragostea plină de căldură a mamei, a unui caracter la rândul său deosebit de nobil. După ani și ani, rememorând clipele binecuvântate din leagănul de pe culmea Borleștilor, părintele va nota cu venerație: "Creșterea bună din casa de lângă Ierihon... mama... înțeleg că moșternirea mamei e mai scumpă ca toate. Dacă-aș fi pierdut-o nimica s-ar fi ales de toată învățătura mea. Învățătura mea a intrat în albia cea adevărată a credinței pe care mama mi-a croit-o. Știința mi-a adâncit-o. Mama - contururile ce le-a făcut au apăsat urma credinței în ceara tânără a sufletului meu, a inimii mele. Mamă, numai șapte ani am avut norocul să grăiesc acest

nume scump. Parcă o văd pe patul suferinței cu ochii ei, graiul stins mă chema și mă strângea la sânul ei de mamă. Parcă văd pe mama, pe tata... Mi-a dat o carte cu scoarțe groase, veche... Era Psaltirea. N-am înțeles darul ei - azi îl înțeleg."²¹

Momentele evocate avuseseră loc în data de 10 noiembrie 1895, când mama părintelui, fiind lovită de un tăuraș furios, își dădea sufletul, la numai trei zile după această întâmplare nefericită. Aflată în preajma marii sale plecări, mama îi lasă cu "gură de moarte" lui Iosif, fiul ei cel mai drag, o Psaltire bătrână "pentru mântuirea ta și-a multora". Neîndoios, ne aflăm în fața unui moment ce va marca decisiv evoluția viitoare a micuțului Iosif, abia trecut de 7 anișori. Evenimentul va căpăta dimensiuni și semnificații deosebite pentru viața preotului de mai târziu. Bătrâna Psaltire aparținuse lui Nicoale Trifa, bunicul părintelui. Acesta făcuse parte din garda lui Avram Iancu, la cartierul general al acestuia de la Câmpeni, și primise în dar această Psaltire de la marele erou, cu dedicația: "Mângâiere pentru durerile moșilor".²² La rândul său, craiul munților, Avram Iancu, o primise de la întâiul Mitropolit al românilor din Ardeal, marele Șaguna, și nu pregetase a o dăruii vrednicului său tovarăș de arme, ca semn de aleasă prețuire.

Rămas vădov cu șase copii, Dumitru Trifa, după trecerea timpului de doliu, destul de tânăr fiind, se recăsătorește cu Ruxanda Toc din Vidra. Aceasta, cu adevărat mamă pentru cei șase copii, va continua frumoasa lucrare de modelare a caracterului copilului Iosif, hotărând în inima ei să-l dea la școli pentru a-l face preot cu orice preț, fiind gata pentru aceasta la orice sacrificii.

Tot în această perioadă se furișă în viața lui un alt "dascăl", ultimul dar nu cel din urmă ca importanță, din a cărui școală va ieși în noaptea spre dimineața de 12 februarie 1938, ca unul din absolvenții de excepție ai acesteia. "Sunt 30 de ani de când boli nesfârșite rod în trupul meu. Sunt 6 ani de când două boli care nu iartă rod în puținul lut care a rămas pe mine... Treizeci de ani de boală și suferințe. Mă uit îndărăt peste viața mea și văd această aniversare frântă în două. În mai bine din jumătatea ei vedeam în suferință un demon negru, un blestem, o soartă vitregă de care umblam să scap. Abia după 15 ani am aflat că demonul era un înger și blestemul o binecuvântare. Suferința este cea mai scumpă și mai dulce binecuvântare de care Domnul m-a învrednicit... Dacă este ceva ce place în cărțile Oastei, apoi acel ceva Duhul Sfânt l-a pus acolo prin suferință... Suferința este mierea care a uns cărțile Oastei... O, sfântă suferință, însoțește-mă până la marginea

---

²¹ M. Velescu, "*Profetul vremilor noastre*" - Sibiu 1998, vol.1, pg.46

²² M. Velescu *op. cit.* Pg. 39

mormântului, trimite-mă neîncetat mai lângă Domnul meu, mai lângă El, până în clipa când mă vei preda cu totul și pentru totdeauna în brațele Lui."²³

În ambianța favorabilă creată de cadrul familial-social, de cel natural, și de cel lăuntric în care acționa acel deosebit de eficient catalizator pentru formarea de caractere - am numit suferința - copilul Iosif va porni la drum pentru pregătirea sa cultural-spirituală pe parcursul a cincisprezece ani de școală. Între anii 1895 și 1899 urmează clasele primare la școala din Certege. Următorii patru ani va învăța la Brad la gimnaziul înființat de mitropolitul Șaguna încă din 1868. Certificatele de absolvire a anilor de gimnaziu ne prezintă un elev silitor la care calificativele de "bine" și "foarte bine" erau predominante. Urmează alți patru ani la liceul românesc "Samuil Vulcan" din Beiuș în perioada 1903-1907. Liceul din Beiuș era singurul institut din Ungaria recunoscut și în Austria de atunci ca echivalent cu institutele secundare de acolo, fiind la începutul secolului XX una din cele mai bine aranjate școli din Ungaria, fără ca acest stat să fi dat vreun ajutor din vărsământul de impozite al celor patru milioane de români.²⁴ La venirea la Beiuș a tânărului Iosif, în liceu domnea o atmosferă apăsătoare. O ordonanță a ministrului Instrucțiunii Publice din Ungaria nr. 24335/2 iulie 1889 dispusese ca în clasele superioare ale liceului românesc din Beiuș "toate materiile în afară de religie și limba română să se predea în limba maghiară" Tot în acea perioadă se dezbătea furtunos proiectul de lege inițiat de Appony - ministrul Instrucției Publice - pentru maghiarizarea învățământului, dezbateri ce luase caracterul unei adevărate lupte pentru supraviețuirea școlilor românești. Iată că în această luptă teribilă, un tânăr de optsprezece ani, elev al liceului românesc din Beiuș, Iosif Trifa, va înscrie o pagină memorabilă printr-o atitudine curajoasă revelând o altă necunoscută latură a acestui tânăr și frumos caracter. Este vorba de o scrisoare adresată de elevul Iosif Trifa din clasa a VII-a a gimnaziului din Beiuș (Belenyes) la 1 martie 1906 elevului Leon George (viitor subsecretar de stat la Ministerul de Industrie și Comerț din România) din clasa a VII-a a Liceului Național din Iași: "...Străinii până acolo au mers încât și din acest sărac institut au scos limba românească. (...) Cât despre mine, află că sunt fiu de țaran român din țara și satul lui Iancu și Horea. Ținutul în care m-am născut e curat românesc. Deși în școală m-am întâlnit cu o limbă și o cultură străină, eu am rămas pe lângă dulcea limbă vorbită de moșii și strămoșii mei, și pe cale particulară am studiat și studiez cu

---

²³ O.D. nr. 1/1933, pg. 3

²⁴ Dr. Constantin Paver – *Școlile din Beiuș* – Beiuș 1928, pg. 212

plăcere literatura noastră.(...)” - elev Iosif Trifa - Beiuș.²⁵

În toamna anului 1907, urmând dorința mamei sale, se înscrie la Institutul Teologic "Andreian" de la Sibiu. Pentru studentul de atunci, școala nu trebuia privită ca un scop în sine - fie el de a acumula cunoștințe sau a dobândi diplome - ci ea trebuie să se constituie ca un deosebit de activ exercițiu al personalității, un mijloc de formare de caractere, de edificii lăuntrice. El caută să aplice de atunci în viața sa ceea ce i se împărtășea în școală, reținând pentru temelia structurii sale sufletești îndrumări ca acelea date de profesorul său de Pastorală, Dr. Eusebiu Roșca, și notate semnificativ pe marginea unui caiet de curs: "Se pretinde, din punct de vedere al caracterului, de la preot curaj, înțelegându-se sub aceasta facultatea cu care stăruim în convingerile noastre, a nu ne lăsa abătuți de nimic, de nici o autoritate, presiune etc. Să nu se poată altera, pururea să simtă și să aibă în vedere că numai și numai la Dumnezeu e răspunzător pentru activitatea sa. În comună, poate cel mai păcătos e primarul, un om bogat cu multe neamuri, e datoria mea să-l înfrunt pentru păcatele sale, să nu mă las intimidat de nici o amenințare".²⁶ Tot astfel, de la cursul de Catehetică predat de Dr. Nicolae Bălan, viitorul său ierarh, va păstra frânturi dintr-o prelegere a acestuia din care își va face un adevărat crez pastoral în metoda sa de catehizare din mișcarea Oastei: "Trebuie să împărtășești poporul cu realitățile supreme ale vieții spirituale, să-l aduci în legătură cu Hristos, cu viața în Hristos. Cerând oamenilor întruna cutare lucru să-l facă, cutare să nu-l facă - de la o vreme toată vestirea aceasta de reguli morale li se va părea deplasată ori, lucru firesc, nu le va sătura setea religioasă. E ca și când ai sta în mijlocul unei grădini cu pomi sălbatici și i-ai îndemna continuu să producă poame bune, nobile - în loc să altoiești mai întâi acei pomi și apoi de la sine vor face poame bune. Întocmai așa trebuie să altoiești și omul cel vechi cu păcatele lui și să-l faci o mlădiță a lui Hristos, apoi de la sine va produce roadele vieții celei noi după Hristos."²⁷

În afara activității de la cursuri, studentul Iosif Trifa se va implica și într-o serie de alte activități, extrașcolare la prima vedere, dar care relevă în germene o vocație și un talent ce vor irumpe deplin în foile Oastei de mai târziu. Astfel în fiecare an este ales membru în comisia literară a societății de lectură "Andrei Șaguna" din Sibiu după cum anunțau ziarele "Biserica și Școala" din 11 nov. 1908 pg.36 și "Tribuna" nr. 193 din sept. 1909. Tot din vremea studenției se impun a fi menționate colaborările la diverse gazete și reviste ale vremii. Memorabil rămâne articolul "America în poezia noastră populară"

²⁵ I.B. nr. 25/16.VI.1935, pg.3 - *Rosturile naționale al Oastei Domnului*.

²⁶ Moise Velescu, *op. cit.* pg.49

²⁷ O.D. nr. 24/1931 pg. 1

publicat în trei numere consecutive, pe prima pagină, de ziarul "Tribuna" din Arad, nr. 110-112/6,8,9 iunie 1909 și preluat de ziarul "Conservatorul" din București, (cf. "Tribuna" nr.94/13 mai 1911).

Semnătura studentului Iosif Trifa apare pe prima pagină aici unde semnau de obicei corifeii marii noastre Uniri de mai târziu: Vasile Goldiș, Octavian Goga, Ioan Rusu Șirianu, Ilarie Chendi, Ioan Slavici, eseul său constituind o pertinentă și profundă analiză a fenomenului emigrației ce luase la începutul secolului dimensiuni îngrijorătoare în rândul populației românești din Ardeal. "Din vaietul strunelor doinelor noastre a început a se desprinde și a se ridica plângerea tot mai lămurită a unui nou psalm de jale răsărit din durerile și frământările sufletului românesc de aici din Ardeal... Nici o frământare, o schimbare mai mare sufletească din viața neamului nu se poate furișa printre valurile vremii fără ca să nu se spovedească în glasul ei... Ea însemnează pentru totdeauna în slove pline de lacrimi o jalnică pribegie printr-o lume străină a unor oameni necăjiți. Din veac în veac va povesti doina celor ce vor veni că ne-au stăpânit odată vremuri așa de vitrege și flămânde pe care nu le-a mai putut sătura bogăția pământului și a plugului nostru. În stihuri pline de jale va cânta doina aceste vremuri grele în care multe pluguri au înțepenit în brazda pământului negru iar stăpânii lor biruiți în lupta cea grea și zadarnică a traiului au pornit cu grămada pe calea cea neagră a pribegiei nemaiputând trăi aici în vechea lor țară pe care au brăzdat-o cu plugul lor și au stropit-o cu sângele lor. <<Frunză verde lată-n dungă, / toate plugurile umblă / numa-al meu șade la umbră. Plugul șade în ocol / și casa-i plină de dor>>".

Absolvent al Institutului "Andreian", viitorul preot obține, pe lângă "Atestatul de calificare" nr. 4047 / 22 iunie 1910, semnat de mitropolitul Ioan Meșianu, și "Decretul învățătoresc" nr. 9191 / 13 aug. 1910 pentru postul de învățător la Vidra de Sus²⁸ În toamna anului 1910 se căsătorește cu Iulia Iancu, tânăr vlăstar al unui bogat arbore genealogic ce cuprindea între ramurile sale pe marele erou Avram Iancu.

La 24 aprilie 1911 este ales preot la Vidra de Sus, satul lui Avram Iancu. Ziarul "Românul" nr. 94 din 30 april./13 mai 1911 pg.6 - ce apărea la Arad - consemnează că cei trei candidați pentru acel post obținuseră următoarele voturi: Iosif Trifa 186 voturi, Alexe Latiș 6 voturi și Traian Tomuș 1 vot.

În data de 15 iulie 1911 este hirotonit preot pentru parohia Vidra de Sus de către mitropolitul Ioan Meșianu. Se apropie de această misiune cu teamă și fior, angajându-se cu

---

²⁸ Moise Velescu, *op. cit.* pg. 50-51

toată ființa sa la lucrul din ogorul înțelenit al parohiei sale. Este demn de remarcat că pe tot drumul preoției sale din Vidra, ca două fire de urzeală, se vor împleti cele două laturi ale misiunii sale sacramentale: slujba de învățător și cea de slujire a semenilor săi. În predica sa "La zece ani de păstorire" va mărturisi că alături de preocupările sale pentru dezvăluirea adevărilor de esență ale vieții de credință, s-a angajat ca prin faptele lui să ducă virtuțile acestei vieți în mijlocul parohienilor săi. "Toți săracii știu și mărturisesc cum casa mea a fost și este deschisă totdeauna pentru ajutorul și lipsurile lor. Carul, caii și boii mei de câte ori i-au cerut săracii i-am lăsat fără plată pentru lipsurile lor".²⁹

Înființează în Vidra de Sus o Casă Culturală, chiar în locuința sa, pe care o înzestrează cu gazete, cărți și materiale pentru luminarea minții și sufletului sătenilor săi. Creează în comună cooperativa "Vidreana" pentru ajutorarea celor năpăstuiți în acele vremuri grele din timpul și după primul mare război.

Se angajează activ în susținerea publică a cauzei coregionalilor săi atât de năpăstuiți de vitregia timpurilor și mediului natural prin deschiderea unei rubrici permanente în ziarul "Românul" de la Arad, intitulată "Din durerile moșilor". O simplă parcurgere a titlurilor de articole publicate în această rubrică relevă un spirit militant, curajos, adânc cunoscător al problemelor social-economice și spirituale ale moșilor săi, în apărarea și pentru drepturile cărora își va pune fără contenire până și talentul său deosebit: "Din durerile moșilor", "Mai multă democrație în administrarea rurală", "Din durerile moșilor de sub Găina și Biharea", "La Ziua învierii Domnului și neamului" etc. În febra pregătirilor pentru Marea Adunare de la Alba Iulia de la 1 Decembrie 1918 va duce o campanie deosebită în alegerea delegaților comunei Vidra de Sus pentru marele eveniment. Astfel ziarul "Românul" nr. 19 din 1 dec. 1918 pg.2 consemnează sub titlul "Organizarea Munților Apuseni" că s-a ținut o mare adunare la Vidra de Sus în 12 nov. 1918 unde 2000 de moși au pus jurământ de fidelitate Sfatului Național Român, cei patru preoți locali sfințind tricolorul la casa lui Iancu.

Toate acestea sunt numai probe, doar o repetiție generală, înaintea intrării pe scena măreței lucrări spirituale pentru care Dumnezeu îl pregătea. În acest context, această perioadă îi va crea primele elemente "de cadru" pentru cutremurător de responsabilul rol ce și-l va asuma deliberat. Asemeni lucrătorilor viei recrutați în ceasul al unsprezecelea (Matei 20,6-7), părintele Trifa va fi pregătit minuțios spre a fi trimis la lucru în via Domnului, Stăpânul viei trebuind să-l găsească "netocmit" de nimeni și nimic - disponibil total pentru o misiune totală.

---

²⁹ G.D. nr. 11/6 martie 1938 pg. 4

Între anii 1913-1915 își va pierde pe rând doi copii, iar în 1918 gripa spaniolă îi va răpi soția și a doua fetiță, Augustina. Ca odinioară pe Horeb, un nou Moise sta gata pregătit să i se vorbească din rug spre a putea porni peste pustie ducându-și neamul spre Canaan... Cu o tulburătoare premoniție, părintele Trifa își intitulează prima sa carte de predici ce va apare la Arad în anul 1920: "Spre Canaan".

O ultimă șovăire la o răspântie de trei drumuri avea să fie depășită curând - părintele alegând hotărât pe cel "al Damascului" unde îl aștepta spre luminare noaptea de Anul Nou 1923.

Fostul său profesor, dr. Ioan Lupăș, ajuns profesor universitar la tânăra Universitate clujeană, viitor academician, îl invită la Cluj considerându-l hărăzit unei cariere universitare. Răspunsul părintelui publicat și în revista "Biserica și Școala" nr. 37 din 26 sept. 1920 poate fi socotit o mostră de felul cum înțelegea și simțea el răspunderea pentru chemarea sa de preot: "De zece ani port lângă numele meu cuvântul "preot" și cu fiori mă gândesc la dimineața aceea în care numele meu ar apărea fără acest cuvânt, să șterg cuvântul "preot" de lângă numele meu și să scriu altul în locu-i, hotărât e o soluție fericită pentru un trai tihnit, dar nu pentru suflet, căci pentru mine cuvântul "preot" înseamnă un har, un dar, o mărire a răspunderii, și nu o sarcină care se poate lăsa și schimba oricând. (...) Eu, dragă, vreau să rămân cu această numire sfântă de "preot" și nu este suferință și nici mizerie, nici durere, putere sau amăgire în această lume care m-ar putea despărți de ea(...)"

O a doua cale se îndrepta la acel început de deceniu spre Câmpeni, unde numirea de protopop i-ar fi asigurat pe lângă o carieră strălucită, un viitor lipsit de griji materiale.

Dar mai apăruse un drum pe care i-l deschidea proaspăt instalatul Mitropolit al Ardealului - Nicolae Bălan - ce-i fusese profesor la Academia "Andreeană" și care îl aprecia foarte mult. Acest nou ierarh vădea de la început o fire dinamică plină de îndrăzneală, animată de proiecte novatoare menite toate a scoate din inerție viața duhovnicească a Bisericii Ortodoxe din Ardeal. Viața acestei biserici, imediat după război fusese adusă într-un adevărat impas, determinat de noile condiții sociale, economice și politice în care se găsea țara. Pauperizarea maselor, degradarea vieții morale, invazia sectelor și politicianismul steril creaseră cadrul pentru o iminentă catastrofă națională. Toate aceste mari nenorociri amenințau primejdios tânărul stat român ce apăruse timid pe harta Europei după veacuri de luptă și suferinți... Minți luminate își puneau cele mai frământătoare întrebări căutând cele mai diverse și grabnice căi și metode spre a ieși din

acest impas. Pe această linie, noul mitropolit al Ardealului organizează în primăvara anului 1921 un Congres biblic la Sibiu pentru a discuta asupra măsurilor ce se impuneau a fi luate de Biserică pentru salvarea națiunii. Printr-o scrisoare, datată 31 decembrie 1920, Mitropolitul Nicolae îl invită pe Părintele Trifa la Sibiu: "(...) Am publicat concurs pentru un preot misionar și credem că sfinția ta nu vei lipsi dintre concurenți. Mie mi-ar părea bine să te am aici, fie la acest post de preot misionar, fie la altul, dar nu te-aș angaja bucuros în administrație ci la o chemare mai duhovnicească. Cred că și pentru dezvoltarea spirituală a frăției tale Sibiului ți-ar fi un mediu mai prielnic."³⁰

Părintele Trifa participă la congres prezentând referatul "Preotul și Cuvântul lui Dumnezeu" apreciat fiind de Dr. Ioan Lupaș.³¹ Congresul hotărăște printre altele, și scoaterea unei reviste pentru poporul de la sate - căci majoritatea covârșitoare a populației României acelor vremuri o constituia populația satelor. Perspectivele deschise de congresul mitropolitan erau deosebit de frumoase și promițătoare, dar pentru atingerea lor era necesar omul care să fie capabil a se înhăma conștient la acest jug și care, mai ales, să poarte pecetea acestei apostolii voluntare.

În ziua de 1 septembrie 1921 el sosește împreună cu fiul său Tit la Sibiu, unde vor locui pe strada Șerpuită nr. 12.

În perioada 1 sept. 1921 - 1 oct. 1922 este duhovnic la Academia Teologică.

La 1 oct. 1922 este numit director al Orfelinatlui Arhiepiscopiei Sibiului și se mută în clădirea orfelinatlui aflată în fosta cazarmă a honvezilor din Piața Lemnelor (azi Cibirului).

La 2 ianuarie 1922 apare primul număr al foii săptămânale pentru popor "Lumina Satelor" avându-l ca redactor șef pe preotul Iosif Trifa. Pe lângă slujba de preot al Catedralei, care îl solicita în fiecare duminică și sărbătoare, i se oferise acum "amvonul" acestei gazete de unde putea predica prin fiecare număr la mii și mii de suflete.

Nu știm ce resorturi intime, ce mecanisme lăuntrice aveau să declanșeze energiile acelea latente păstrate ascuns până atunci, și care precum apele stâncii lovite de Moise la Cades, aveau să se reverse de acum în șuvoiul uneia dintre cele mai rodnice lucrări de propovăduire a învățaturii Mântuitorului, din istoria Bisericii noastre. Părintele Trifa amintește trei nopți din viața lui a căror intimitate duhovnicească profundă a tălmăcit-o în cea mai jertfitoare dintre vieți. Ni se amintesc astfel nopțile de 1 ianuarie 1923 în cămăruța

---

³⁰ Moise Velescu, *op. cit.* pg. 75

³¹ *Revista teologică* nr.8-11/1921, pg. 253

de la Orfelinat, noaptea de 14/15 septembrie 1925 la Ierusalim pe locul Răstignirii, și noaptea de 25/26 ianuarie 1935. Partea văzută a primei nopți este numărul 1/1923 al foii "Lumina Satelor" și tot ce a urmat de aici înainte, adică nașterea Oastei Domnului.

"Subsemnatul... gândindu-mă cum aş putea intra în anul cel nou cu folos și mântuire sufletească, mă hotărâsc prin aceasta cu începere de la Anul Nou să scot din traiul meu sudalma și beția... Mă leapăd cu ură și scârbă de aceste păcate... Intru prin această hotărâre în rândul acelor care se vor hotărî ca și mine ca astfel toți împreună ca niște buni ostași ai lui Hristos să începem lupta cea sfântă a curățirii vieții noastre de păcatele noastre cele multe și grele. În fruntea Oștirii noastre stă Mântuitorul Hristos și El ne va duce la biruință. Pe Mântuitorul meu Isus Hristos rugându-L să mă ajute și pe mine ca să lupt în Oastea Lui, iscălesc această hotărâre ce s-a făcut pentru binele și mântuirea mea sufletească.

Dat în..... la Anul Nou 1923
abonat al gazetei "Lumina Satelor".

Timp de ani de zile va fi singurul care va crede în mișcarea pe care Dumnezeu îl inspirase să o pornească. Chiar și în anul 1927 putea să apară în gazetă următorul anunț: "Redactorul foii, Părintele Trifa, plecând în concediu după istovitoare muncă de la această gazetă, începând cu acest număr ea va fi redactată de profesorul preot Gh. Maior. (...) Până la întoarcerea părintelui Trifa rugăm pe cei din Oastea Domnului să nu aștepte nici un fel de răspuns la întrebările ce ni le trimit. Noi nu ne amestecăm în treburile acestei societăți."³²

În altă parte se confirmă același total dezinteres pentru Oastea Domnului și cu următoarea ocazie: "Sfințirea clopotelor catedralei din Sibiu se va face în 16 mai anul curent. În legătură cu această sfințire, I.P.S.Sa Mitropolitul Nicolae a luat înțeleapta hotărâre de a se face primul pelerinaj la catedrala din Sibiu. La acest pelerinaj este invitată a lua parte societatea "Sf. Gheorghe" din parohiile noastre."³³ Mitropolitul nu crede în existența Oastei Domnului și pentru a nu se expune unei situații jenante nici nu pomenește de ea.

La puțin timp după apariția revistei, apreciată prompt de marele învățat Nicolae

---

³² L.S. nr. 29/1927 pg.5

³³ L.S. nr. 21/1926 pg.7

Iorga,³⁴ rămânea la conducerea acestei grele și importante lucrări un singur truditor, harnicul și statornicul ei redactor de la început, preotul Iosif Trifa. O revistă pentru popor era tentantă pentru orice formațiune politică doritoare a-și atrage sufragiile maselor, dar încă din prima zi de redacție Părintele Trifa și-a fixat clar câmpul său de acțiune ținând să sublinieze că nu va face jocul nici unei grupări politice ci se va situa detașat deasupra oricărei politici de partid.

Este interesant de semnalat faptul că mulți dintre bârfitorii lucrării Oastei Domnului și ai conducătorului acesteia vor fi din rândul politicienilor ce se simțeau lezați de faptul că revista părintelui Trifa nu găzduia propaganda nici uneia din grupările politice ale vremii. Toți acești politicieni dușmănoși se vor erija peste noapte în vajnici "apărători" ai Ortodoxiei care, ziceau ei, este amenințată de rătăcirile gornistului de la Sibiu: "o veste de uimire am aflat săptămâna trecută. Domnul Ministru de interne (Al. Vaida Voievod – greco-catolic n.n.) a dat un ordin confidențial prefectilor din județe prin care le cere rapoarte despre <<secta Oastea Domnului>> (...) iezuiții – de care în timpul din urmă mișună ministerele – și-au pus ochii și pe Oastea Domnului. Vor să discrediteze această puternică mișcare prin ordine și circulare <<politice>> (vai vouă iezuiților, cu astfel de apucături credeți că puteți împiedica lucrul Domnului!)"³⁵ Intransigența de care va da dovadă pe linia refuzului oricărei aserviri politice a lucrării Oastei Domnului, îl va aduce până la urmă în conflict chiar cu confracții săi clerici ademeniți și ei adesea de cântecul tulbure al vreunei "sirene"-demagog.

Din anul 1923 locuiește pe strada Mitropoliei unde redactează foaia.

În toamna anului 1925 participă la pelerinajul de la Locurile Sfinte, împreună cu o delegație condusă de Mitropolitul Nicolae Bălan. Însemnările din această călătorie vor constitui miezul unei frumoase cărți publicată în 1926.

Din "amvonul" de la "Lumina Satelor" va începe rodnicele și ziditoarele tâlcuiri din Evanghelie, ce vor constitui o adevărată hrană sufletească pentru numărul din ce în ce mai mare al cititorilor. De la un tiraj de 500 exemplare, în 1922, se ajunge la 12 mii de exemplare în 1924.

De la postul său de veghere va ține sub observație întregul câmp sufletesc al masei cititorilor săi, iar deosebita sa putere de intuiție îl va ajuta să discearnă orice manifestare străină de spiritul neamului, pe care imediat o va înfiera. Este remarcabil faptul că Părintele

---

³⁴ L.S. 29/1922 pg.1

³⁵ L.S. nr. 20/1929 pg.6

Trifa a fost unul din puţinii care au sesizat, de la început, pericolul mişcărilor de dreapta, fiind poate primul care trage semnalul de alarmă asupra acestora, şi aceasta într-o vreme când multe personalităţi politice şi religioase ale vremii neavând putere de a înţelege esenţa acestor mişcări stăteau fie indiferente fie cochetau cu ele, mergând până la a se angaja militant în rândul acestora. În "Lumina Satelor" nr.43/3 nov. 1924 înfierează asasinarea prefectului Manciu de la Iaşi de către C.Z. Codreanu, scriind: "Nu ne putem ascunde marea durere sufletească când vedem între studenţi astfel de ieşiri care nu fac parte din firea neamului nostru (...). O astfel de crimă cum este cea de la Iaşi unde au rămas trei morţi şi trei familii în doliu, răceşte dragostea şi strică mişcările studenţeşti. Cine ucide îşi pierde temeiul şi temelia morală de sub picioare."

Mai târziu, când falsul patriotism afişat de partidele de dreapta va lua forme tot mai şovine şi mai violente, degenerând într-un iredentism agresiv - cu tristele de aducere aminte tulburări de stradă - părintele Trifa va înfrunta curajos demagogia naţionaliştilor cerându-le, fără drept de replică, să nu mai atingă cu manifestările lor sălbaticе - ce ţin mai mult de lumea instinctelor animalice - curatele învăţăături şi orientări ale Evangheliei.

Cu ocazia tulburărilor studenţeşti de la Oradea şi Cluj din toamna anului 1927, când au fost provocate pagube de peste o sută milioane lei, Părintele Trifa scria: "Noi nu ne amestecăm în răfuielile lor de stradă. Dar osândim cu toată puterea un lucru urât. S-au devastat în chip barbar sinagogle (bisericele evreieşti). Este o mare greşeală, un mare păcat, şi un mare rău sunt astfel de fapte urâte. Credinţa şi biserica oricărui neam de pe pământ trebuie respectată şi cruţată. A devasta lăcaşurile de credinţă şi de rugăciune ale unui popor, oricare ar fi el, înseamnă o barbarie şi un sacrilegiu. (...) Cu regret trebuie să spunem că din mişcarea naţională pe care a pornit-o tinerimea noastră, lipseşte Evanghelia. Din mişcarea şi din duhul tinerimii noastre universitare lipseşte ceva ce ne umple de îngrijorare... Lipseşte o parte a sufletului românesc: Credinţa şi Evanghelia. "Naţional-creştină" se cheamă mişcarea, dar firma de "creştină" trebuie dată jos. Nu corespunde realităţii. Din mişcarea tinerimii noastre lipseşte Evanghelia şi de unde lipseşte Evanghelia lipseşte biruinţa"³⁶ Mai târziu va scrie iarăşi: "Nu demult o seamă de studenţi mai tineri în frunte cu Z. Codreanu au înfiripat liga "Arhanghelul Mihail". Dar au dat-o şi pe aceasta de răpă. Z. C. şi alţi câţiva ligişti l-au bătut grav pe inginerul Jejan cu nişte sape. (...) Din toată treaba asta trebuie scos însă negreşit numele Arhanghelului Mihail. E un nume sfânt

---

³⁶ L.S. nr. 51/1927, pg.1

și nu trebuie amestecat în bătăi și lucruri urâte.”³⁷

Paralel cu acestea, lucrarea Oastei Domnului se dezvoltă în chip frumos. În 1926 ea numără deja 20.000 membri și primește în rândurile ei primii membri din Jugoslavia. Oastea Domnului își dovedește și rolul ei de punte de înfrățire între naționalitățile conlocuitoare. Ungurii și sașii își manifestă dorința de a intra în Oastea Domnului.³⁸

Se înteește campania pentru însănătoșirea moravurilor poporului prin susținute atacuri împotriva unor spectacole teatrale triviale ce înveninau sufletul tineretului. Evanghelia cere însă sacrificii fie de ordin material (cărțile se vând în pierdere), fie de ordin uman (în august 1927 părintele Trifa suferă prima operație dintr-un șir de mai multe intervenții chirurgicale din care șapte vor fi foarte grele.)

Apar din ce în ce mai des elogii aduse părintelui Trifa și lucrării întemeiate de el. Acestea poartă semnătura unui Nicoale Iorga, dr. Ioan Lupaș, Gala Galaction, Ion Agârbiceanu, arhim. Iuliu Scriban etc. Acesta din urmă va deveni unul dintre cei mai vajnici și competenți apărători ai părintelui Iosif Trifa și ai lucrării Oastei Domnului.

În 1928 tirajul gazetei "Lumina Satelor" crește la 15.000 exemplare, iar din paginile ei răzbat tot mai deslușit chemări spre o viață nouă și o transformare totală a întregii vieți a poporului românesc. Sunt anunțate și primele roade pe această linie: cârciumi închise ale căror localuri au fost transformate în școli, eliminarea alcoolului de la petrecerea unor evenimente de familie - nunți, botezuri, privegheri, înmormântări - refacerea multor cămine dezmembrate din cauza alcoolismului etc.

În 1929 părintele Trifa începe campania pentru cumpărarea Tipografiei Oastei Domnului, element considerat de el esențial într-o acțiune de evanghelizare pe calea scrisului. Își va vinde modesta parte de avere moștenită de Tit - singurul fiu rămas în viață - și astfel în noiembrie 1929 tipografia va fi cumpărată de la Leipzig-Germania și va fi pusă în lucrare în 2 decembrie 1929. Duminică 29 decembrie 1929 tipografia s-a inaugurat făcându-se sfeștania de către arhim. Policarp Morușca (viitor episcop al românilor din America) asistat de protopopul Emilian Cioran (tatăl celebrului gânditor Emil Cioran) și părintele Gh. Maior.

Anul 1930 debutează cu o reorganizare la redacția Luminii Satelor. Părintele Trifa scoate suplimentul "Oastea Domnului". În caseta redacțională a "Luminii Satelor" este cuprins și pr. Gh. Maior. Acesta însă nu va rămâne la redacție decât pentru 11 numere de

---

³⁷ L.S. nr. 17/1928, pg.5

³⁸ L.S. nr. 15.1926, pg.6

gazetă, după care totul va cade din nou în sarcina părintelui Trifa. Totodată, anul 1930 este pentru Părintele Trifa anul lungii internări de la Geoagiu. Internarea are loc la 4 iunie 1930. "S-a întâmplat ceea ce era de așteptat. Istovit de munca uriașă, am căzut pe front și am plecat în <<școala>> de la Geoagiu. Medicii clătinau din cap. Eram într-o stare grozavă. Numai schelet."³⁹

Alături de suferințele fizice, presiunile psihice vin să-i agraveze starea și așa fără speranțe. Mitropolitul, care nu privea cu ochi buni tipografia Oastei, va impune și va pretinde mereu taxe tot mai mari pentru dreptul de folosire a clădirilor, apoi dobânzi majorate asupra creditelor acordate etc. Se începe totodată o vastă campanie inițiată și condusă de Mitropolitul Bălan pentru fuzionarea foilor "Lumina Satelor" cu "Libertatea" care apărea la Orăștie și era editată de protopopul Ioan Moța. În spatele acestei manevre sta însă hotărârea nemărturisită de a angaja lucrarea Oastei Domnului pe un teren politic periculos, anexând-o mișcării de extremă dreapta al cărei însuflețit susținător era protopopul I. Moța și mai ales fiul acestuia, Ioan I. Moța. Fuziunea are loc la sfârșitul anului 1930. Părintele Trifa, grav bolnav în sanatoriul de la Geoagiu, își va da un acord formal, dar se va eschiva permanent de la această colaborare. Această trecere în expectativă nu i se va ierta de către Mitropolit și va fi demis din postul de preot misionar cu decizia nr. 218/1931.

Mult mai târziu, când fuziunea aceasta, forțată, se va fi dovedit un amar fiasco, Mitropolitul, dându-și seama de gafa comisă, îi va acorda părintelui Iosif - în compensație - titlul de protopop onorific.

Odată înfăptuită fuziunea, pr. I. Moța folosește adresele celor 25 mii de abonați pentru a-și livra subproducțiile ideologice producând o adevărată criză în rândurile atât de înviorate înainte ale lucrării Oastei Domnului. Numărul abonaților scade vertiginos, dintr-o dată, mulți cititori își exprimă în scris refuzul de a înnoi abonamentul dacă părintele Trifa nu mai scrie la foaie.⁴⁰ Falimentul este iminent atât pe plan spiritual-moral cât și financiar. Articolele pline de viață și putere ale părintelui Trifa fuseseră înlocuite de editorialele demagogice pentru chemarea la guvernarea țării a partidelor de extremă dreaptă și de proslăvire a acțiunilor antisemite ale L.A.N.C.-ului etc. Dar aceste periculoase manevre nu-și vor afla nici un ecou în sufletele și conștiințele trezite la o viață duhovnicească nouă printr-un cu totul alt duh, și care așteptau acum hrană să crească în aceeași învățătură ce-i

---

³⁹ "Ostașul Domnului", nr. 3-4/1935, pg.3

⁴⁰ O.D. nr. 6/8 feb. 1931, pg.3

trezise din noaptea păcatului. Părintele Trifa privea cu groază spre prăpastia aceasta spre care erau împinși de acțiunile celor mai mari de la Sibiu. Prevăzând că eșecul nu poate fi evitat, protopopul Moța se retrage rușinat, dar pregătind o răzbunătoare răfuială asupra părintelui Trifa pe care îl considera direct răspunzător de faptul că masa celor peste 30 de mii de ostași refuzase a se lăsa manevrată spre o orientare străină de duhul și ținta inițială și permanentă a Oastei Domnului. Nu va ezita să lovească în părintele Trifa atunci când, după ruptura cu Mitropolia, îl acuză, nici mai mult nici mai puțin decât că "introduce bolșevismul în biserică"⁴¹ Odată cu retragerea de la conducerea gazetelor din Sibiu a protopopului Moța, acestea vor începe din nou să strălucească sub conducerea vrednicului redactor de la început în duhul pe care acesta li-l imprimase. Primul număr din "Lumina Satelor" după plecarea lui Moța se deschide, semnificativ, cu un elogiu adus marelui bărbat Nicolae Iorga care împlinise vârsta de 60 de ani. De la proslăvirea ideologiilor de dreapta, după plecarea lui Moța, se trece la analiza idealurilor "Democrațiilor de azi și de altădată"⁴² Elogiul adus lui N. Iorga este și un răspuns la articolul publicat de I.G. Oprișan în ziarul lui N. Iorga - "Neamul românesc pentru popor" nr. 3/1 feb. 1929 și intitulat: "Sfaturi cu prisosință" - un om al lui Dumnezeu: "La Sibiu pe lângă Mitropolia noastră ortodoxă lucrează de ani de zile cu multă râvnă un preot. El este redactorul unei foi pentru popor care se împrăștie la săteni, o foaie pentru norodul cel mare al satelor. Are în ea fel de fel de știri folositoare. Dar mai ales are o parte pe care nici o altă publicație de la noi n-o are așa de minunat și de bogat tâlcuită: e partea sufletului, e partea creștinului. Ea poartă numele "Lumina Satelor". Cine se va abona la ea este în câștig. E o datorie a revistei noastre să arătăm ce este bun pentru zidirea sufletească. Dar preotul de la Sibiu mai are o sumedenie de cărți din care se vede că darul lui Dumnezeu a fost din belșug revărsat peste inima acestui minunat slujitor al Lui. Are bunăoară: *Citiri și tâlcuiri din Biblie, Oglinda inimii omului, Din pildele Mântuitorului, Corabia lui Noe, Mai lângă Domnul meu, La picioarele Stăpânului meu, Povestiri morale, Oastea Domnului, Însemnări din călătoria la Ierusalim* etc. Le recomandăm călduros pe toate. Dar mai ales pe următoarele: *Oglinda inimii omului, La picioarele Stăpânului meu, Oastea Domnului, Însemnări din călătoria la Ierusalim*, loc pe unde scriitorul și-a purtat pașii după cei ai Domnului Său. Numele preotului e bine să fie pus la inimă ca o pildă rară de ucenic al Mântuitorului. Însemnați-l bucuroși ca o descoperire - preotul Iosif Trifa. - I. G. Oprișan"

---

⁴¹ L.S. nr. 9/24 feb.1935. pg. 5

⁴² L.S. nr. 21/24 mai 1931

Consecvent cu sine însuși, părintele Trifa nu va accepta nici o subordonare politică a publicației pe care o conducea. De subliniat faptul că în 1936 însuși nepotul său, Viorel Trifa, cade victimă acestei intransigențe, fiind concediat pentru simpatiile sale față de mișcarea legionară spre care fusese atras de anturajul Mitropolitului. Ulterior Viorel își va alege singur drumul rătăcit, împotriva sfatului părintelui Iosif și, ca urmare a acelei nefaste influențe inspirată asupra lui de cercurile Mitropolitului, rupându-se pentru totdeauna, cert și irevocabil de lucrarea Oastei Domnului și de unchiul său. Urmându-și drumul, voit ostil, el își va duce întreaga existență spre un sfârșit dureros.

Revenind la anul 1931 putem spune că a fost unul dintre cei mai zbuciumați ani din viața părintelui. Dovadă că acesta este singurul an din perioada sibiană în care nu-i va apărea nici o carte.

Din momentele de referință ale anului 1931 trebuie amintită întâlnirea dintre Părintele Trifa și părintele Vasile Ouatu din februarie 1931 la sanatoriul Geoagiu.⁴³ Aici se va lega o fierbinte frăție duhovnicească exprimată într-una din cele mai sincere și oneste colaborări pe tărâmul evanghelic al Oastei. Părintele Ouatu va fi unul din colaboratorii de marcă ce-l vor sprijini pe părintele Trifa până la capăt. În 27 iunie 1931, părintele Trifa revine la Sibiu după un an de internare la Geoagiu. El trece acum cu hotărâre la alimentarea fronturilor Oastei care începuseră să lăncezească în lipsa lui, și aduce o nouă hrană duhovnicească.

Deși în plină criză economică, părintele Trifa face eforturi supraomenești spre a putea tipări cărțile de învățătură atât de necesare curentului duhovnicesc care îl inițiasse. Prețul de vânzare al acestor cărți va fi sub costul lor real, pentru a putea fi accesibil marilor mase de cititori săraci loviți crunt de rigorile crizei.

La Rusaliile anului 1932 propune ca pe viitor, în fiecare an la Praznicul Duhului Sfânt să se țină adunările anuale ale Oastei Domnului - adunări generale pe toată țara.⁴⁴ Rândurile Oastei se lărgiseră considerabil atingând cifra de 60.000 și cuprinzând pe lângă masele largi de țărani sau muncitori, o mare parte din intelectualitatea orașelor. După scriitorul Al. Lascarov Moldoveanu, av. I.Gr. Oprișan, lt.col. Coman Ionescu vor mai intra în rândurile Oastei avocatul Pavel Malița-Oradea, poetul Constantin Goran și mulți alți învățători, medici, ingineri etc.

Frământările pentru statute vor lua o întorsătură gravă în momentul când, la

---

⁴³ "Ostașul Domnului" nr. 17 din 15 dec. 1934, pg. 3

⁴⁴ O.D. nr. 26/26 iun. 1932, pg. 4

Oradea, conducătorii locali vor elabora și aproba prin tribunal niște așa-zise statute fără a consulta sau cere permisiunea conducătorului de fapt și de drept al Oastei - preotul Iosif Trifa - peste ale cărui considerente și îndrumări spirituale se trecea acum în modul cel mai grosolan. "Eu am răspunderea în fața lui Dumnezeu pentru această mișcare și înainte de a mi se închide ochii și graiul voi ținea să-mi spun cu apăs cuvântul pe care trebuie să-l spun... Oastea de la Oradea nu este Oastea Domnului. Nu este Oastea pe care eu am conturat-o duhovnicește priveghind nopțile în rugăciune lângă Cuvântul lui Dumnezeu... M-ar lepăda Cerul și m-ar înghiți iadul dacă aş tăcea (...). Pr. Iosif Trifa - inițiatorul și îndrumătorul lucrării Oastei Domnului."⁴⁵

Supus privațiunilor de tot felul, adept al unui mod de viață deosebit de auster și al unui regim de muncă ce depășea cu mult resursele sale fizice, părintele Trifa își va istovi curând trupul și ce mai rămăsese sănătos în el. În noaptea de 25 octombrie 1932, boala de piept va recidiva. "Pe la miezul nopții o tuse grea mă trezește din somn. Și când aprind lumina mă înfricoșez. Perna și patul meu erau pline de sânge. Se deschisese cu putere rana din piept. Am trezit pe fiul meu Tit și am plâns împreună. Sângele îmi spune că trebuie să plec iar pe drumul spitalului (...). Să-mi las munca, copilul, tipografia."⁴⁶

Într-adevăr așa se va și întâmpla. La data de 24 ianuarie 1933 pleacă la Davos în Elveția pentru tratament. În câteva luni învață limba germană, lucru ce îi va permite să parcurgă un mare număr de cărți din literatura religioasă de limbă germană. Primea regulat foile Oastei dând indicații asupra conținutului și modului de prezentare al acestora. Acolo află și de moartea socrului său - Iosif Iancu - petrecută în 28 iunie 1933. Lucrarea Oastei strânge acum în rândurile ei peste o sută de mii de luptători.⁴⁷

La 20 iulie 1933 are loc marea adunare a Oastei Domnului din București, prilej cu care părintele Trifa își exprimă - în mesajul adresat celor peste 1000 de ostași adunați în "catedrala" Oastei Domnului din 18 județe - speranța că va veni vremea când lucrarea Oastei Domnului va trebui îndrumată și condusă din capitala țării pentru a-și putea aduce roadele ei pe cuprinsul întregii patriarhii și nu numai la Sibiu.

La 16 august 1933 este supus din nou unei intervenții chirurgicale la plămân în sanatoriul "Solsana" al dr. Vogel Eysern din Davos-Dorf.

În data de 26 septembrie 1933 revine în țară pentru a se interna din nou la sanatoriul Geoagiu unde, cu câteva întreruperi, va sta până la 2 august 1934.

---

⁴⁵ O.D. nr. 43/1932 pg. 4

⁴⁶ Ostașul Domnului nr. 3-4/15 febr. 1935, pg. 4

⁴⁷ O.D. nr. 46/1933, pg.4

În decembrie 1933 este adus de urgență cu o mașină la Sibiu unde la sanatoriul "Martin Luther" din strada Barițiu nr. 3, dr. Eitel, același din 1927, va interveni chirurgical a doua oară asupra tumorii de la intestinul gros. Tot în decembrie 1933 încearcă să-și pună în aplicare gândul de a scoate un număr din "Oastea Domnului" la București cu intenția de a trece sub jurisdicția directă a Patriarhiei, în scopul lărgirii pe țară a activității mereu crescânde lucrări a Oastei Domnului. Dar Mitropolitul Bălan, căruia acest lucru nu-i plăcea deloc, s-a împotrivit puternic, oprind difuzarea foi.

Începutul anului 1934 îl află pe părintele Trifa în sanatoriul "Martin Luther", din nou sub cuțitul dr. Eitel, unde suferă a patra grea operație. Imediat după Paști, se internează din nou la Geoagiu, astfel că la Praznicul Înălțării Domnului peste 500 de ostași din zona Hunedoarei fac un adevărat pelerinaj la patul părintelui Trifa, într-o manifestare sinceră a dragostei și recunoștinței față de acela prin care fuseseră treziți la o viață nouă în Hristos.

După tentativa de mutare la București, Mitropolitul Bălan devine deosebit de suspicios și însărcinează cu supravegherea strictă a părintelui Trifa pe preotul Gheorghe Secaș. Acesta va depune mult zel în misiunea nefericită încredințată, depășindu-și cu mult însărcinările, insinuându-se abuziv în poziția de lider, la care jinduia, îngrădind orice acțiune a părintelui Trifa și informând deformat pe Mitropolit despre starea lucrurilor de la Oaste, intenționat sfârșind prin a arunca pe "masa Oastei" mărul discordiei. Acțiunea lui, coordonată cu a celorlalți dușmani ai părintelui, din anturajul Mitropolitului, a reușit să-i aducă la o stare conflictuală pe cei doi, punând între ei problema statutelor, asupra cărora aveau păreri diferite, pornindu-i astfel pe direcții diametral opuse. Părintele Trifa intuind ce se ascunde în spatele manevrelor cu statutele Mitropoliei, va căuta să-și apere creația spirituală pentru care se jertfea neconștient și care era din ce în ce mai plină de roade, lucrarea Oastei Domnului. Într-o scrisoare adresată în aceste împrejurări Mitropolitului el scrie printre altele următoarele: "Vreau însă să am și eu ceea ce trebuie unui om care muncește și crează: dreptul de a nu fi stingherit cu condiții jignitoare și umilitoare. În asemenea condiții orice continuare și colaborare de muncă pentru mine este imposibilă. Am formulat punctele de alături pentru restabilirea dragostei dintâi și pentru reînceperea activității cu puteri îndoite. Vom concentra din toate categoriile Oastei. Am schițat un program de lărgire a cadrelor de muncă pe care îl voi discuta cu I.P.S. Voastră, iar la praznicul Oastei de la Rusalii vom pune în Sibiu o nouă pășire a Oastei, o nouă avântare spre culmile biruinței. I.P.S.Stăpâne! Vă rog să aveți toată încrederea în acela pe care Domnul vi l-a arătat să-l chemați la Sibiu. Vă rog lăsați Duhul Domnului să lucreze ceea ce

mai are de lucrat prin vasul acesta slab. Rugând pe Domnul să-și coboare darul păcii și iubirii Sale peste noi, am rămas

al I.P.S. Voastre

pr. I. Trifa

Geoagiu-Sanatoriu, 27 ian.1934⁴⁸

În februarie 1934 va cere transcrierea tipografiei la Registrul Firmelor pe numele său ca proprietar, acest demers constituind formula normală de legalizare a unei stări de fapt existente în privința tipografiei Oastei, demers impus de legislația în vigoare la acea dată. Transcrierea se va face în octombrie, același an.

În august 1934 suferă o nouă intervenție chirurgicală.⁴⁹

Sesizând intențiile Mitropolitului Bălan de a fixa cu orice preț lucrarea Oastei Domnului în Sibiul său, spre a deține astfel monopolul spiritual asupra acesteia, Părintele Trifa scrie în nr. 50/9 dec. 1934 al foii "Oastea Domnului" memorabilul și în același timp programaticul articol: "Oastea Domnului este aflarea și vestirea lui Isus Cel Răstignit": (...) "Sunt înăuntrul Oastei" - scrie el - "unii care își bat capul veșnic numai după organizare, după șefie, după dorul de comandă în loc să-și bată capul cu un singur lucru: copiii Oastei să-L aibă tot mai mult pe Isus Cel Răstignit (...). Frații mei! Înapoi la picioarele Crucii! În genunchi cu toții la picioarele Crucii! Cu toții strănși în jurul Crucii - aceasta este Oastea Domnului!"⁵⁰

În data de 30 decembrie 1934 se prezintă în audiență la Mitropolitul Bălan împreună cu doi din colaboratorii săi de la București: pr. Vasile Ouatu și av. I. Gr. Oprișan. Atmosfera audienței e rece, tonul agresiv al Mitropolitului nu admite replică și astfel ruptura se produce.

Problema conflictului dintre părintele Trifa și Mitropolitul Nicolae Bălan a aprins numeroase pasiuni și a făcut să curgă multă cerneală. Procesul caterisirii a debutat la începutul anului 1935 finalizându-se cu o primă sentință de caterisire în februarie 1935 și va continua până în 1937, odată cu confirmarea sentinței de către Sf. Sinod care amenință pe fostul preot Iosif Trifa cu excomunicarea dacă nu sistează apariția publicației "Isus Biruitorul".

Abordarea problemei conflictului de către unii dintre colaboratorii și urmașii părintelui Trifa poate avea a anumită doză de subiectivism în explicarea și interpretarea datelor istorice. Prin reabilitarea de către Sf. Sinod al B.O.R., se recunoaște însă o anumită

⁴⁸ *Ostașul Domnului* nr. 3-4/15 febr. 1935, pg. 6

⁴⁹ *O.D.* 32/5 aug. 1934, pg. 1

⁵⁰ *O.D.* nr. 50/1934, pg. 3

realitate surprinsă și de cei care au cercetat istoria Oastei Domnului.

Traian Dorz este de părere că "printr-o fatală neatenție, un mic diferend administrativ între cei doi inițiatori principali de la Centrul Oastei și al Bisericii din Sibiu, și anume: Mitropolitul Bălan și preotul Iosif Trifa - diferend alimentat veninos și adâncit deliberat de către terți interesați - a degenerat într-un conflict ireparabil.

Acest conflict însă, deși de natură pur administrativă la început, a căpătat ulterior un aspect indisciplinar de ordin canonic. El nu avusese niciodată un temei dogmatic în sensul unei abateri de la dogmele și învățăturile Bisericii a preotului Iosif Trifa sau a colaboratorilor săi, nici în timpul vieții părintelui Trifa și nici până azi."⁵¹

În lucrarea sa "Profetul vremilor noastre", Moise Velescu crede că la baza conflictului a stat refuzul părintelui Trifa de a accepta "Statutele, aceste măsuri ucigătoare de duh", ce îi fuseseră impuse de Mitropolie în vederea oficializării Oastei. "Astfel a fost pregătit Mitropolitul Bălan cu lung timp înaintea întâlnirii de la sfârșitul anului 1934 când i s-a pus în față părintelui aceste condiții cu ultimatum: Primești sau nu primești? Mitropolitul fusese bine pregătit și infiltrat pentru acest moment: Părintele Iosif însă s-a pomenit dintr-o dată și pe neașteptate și el și Oastea Domnului - în fața unei prăpăstii cu două guri. Trebuia ori să se dea legat și aruncat, cu Oaste cu tot, în cea din stânga, pentru a fi sugrumați pentru totdeauna de către litera ucigașă a formalismului oficial, ori să aleagă lupta inegală pentru supraviețuire în Numele lui Hristos, al Adevărului și al vieții lui."⁵²

Nicolae Marini abordează și el tema conflictului într-o "Istorie documentară a Oastei Domnului" - Conflictul dramatic Păr. Trifa-Mitropolitul Bălan, 1923-1947", București, 1999, pg. 329.

Marini crede că "prin procesul de caterisire mai marii bisericii urmăreau nu numai să scape de un preot incomod, cât mai ales de lucrarea lui. Mobilul acestui proces este arătat pe larg de cel osândit, în cuprinsul cărții, ca fiind o farsă judecătorească."⁵³ Posibil ca la sursa conflictului să fi stat câte ceva din toate cele inventariate mai sus.

Pornind de la contextul mai larg istoric religios al perioadei interbelice și parcurgând mai multe publicații religioase și laice ale vremii ne permitem să completăm lista cauzelor conflictului cu o nouă abordare.

În foaia "Ostașul Domnului" nr. 3-4/10-15.II.1935, părintele Iosif publică "Istoria

---

⁵¹ Traian Dorz, "Istoria unei jertfe" vol.III – Sibiu 2000, pg. 512

⁵² Moise Velescu, *op. cit.* pg. 204-205

⁵³ Nicolae Marini, "Istorie documentară a Oastei Domnului" - Conflictul dramatic Păr. Trifa-Mitropolitul Bălan, 1923-1947", București, 1999, pg. 329

unei jertfe" în care descrie începuturile Oastei Domnului și activitatea sa la Sibiu. Amintind despre apariția foii "Lumina Satelor", părintele Trifa face o afirmație ce merită reținută: "<<Lumina Satelor>> era pe atunci un organ cu vești politice, economice, sociale (mai târziu și anumite indicațiuni politice și confesionale)"⁵⁴. Dorind a avea un organ de presă ce se adresează maselor, Mitropolitul spera că pr. Trifa să răspundă idealului său de a face din acesta o tribună de luptă religioasă împotriva uniației și sectarismului, iar pe de altă parte o tribună a naționalismului pe linia cultivată de pr. Ioan Moța cu revista "Libertatea".

În ceea ce privește lupta confesională, părintele Trifa găsea cu cale că numai combaterea pozitivă prin propovăduirea Evangheliei lui Hristos poate avea rezultate rodnice.

"Evanghelizarea e singura combatere cu succes a sectarismului. Combaterea negativă, batjocurile, apelurile la jandarmi, violențele, duc tocmai la rezultatul contrar (de aceea noi nu le folosim)"⁵⁵

Intrarea uniților în rândurile Oastei nu era de natură a-l mulțumi pe Mitropolit, iar binecuvântarea dată de episcopul Hosu ostașilor uniți avea să umple deja paharul. După caterisirea părintelui Trifa, "Lumina Satelor" se va dezlănțui, dealfel, într-o furibundă campanie contra Bisericii Unite, ceea ce va atrage reproșurile lui Gala Galaction: "Atât ne mai trebuie, după multele și feluritele necazuri care apasă și întristează traiul nostru laolaltă (...). Eu socotesc că datoria noastră elementară este să fim solii păcii unii în fața celorlăți."⁵⁶

Nici pe plan naționalist politic, părintele Trifa și activitatea lui publicistică nu au avut darul să corespundă idealurilor Mitropolitului.

Nerăspunzând așteptărilor, ba mai mult decât atât, luând poziție împotriva exceselor extremei drepte românești, părintele Trifa este supus unor presiuni din ce în ce mai mari, pentru a subscrie la planurile Mitropolitului. Începând cu nr. 1/1930, "Lumina Satelor" se reorganizează prin introducerea în colectivul de redacție a pr. Gh. Maior. Pe pagina întâi a aceluși număr se fac tatonări pentru fuzionarea foilor "Libertatea" de la Orăștie, condusă de pr. Ioan Moța și "Lumina Satelor". Preotul Maior se va retrage după 11 numere (16.III.1930), fuziunea revistelor având însă loc în toamna aceluiași an. Primul număr, în tiraj de 25.000 exemplare pleca spre cititori cu următorul angajament: "Voia lui

⁵⁴ "Ostașul Domnului" nr. 3-4/10-15.II.1935, pg. 3

⁵⁵ L.S. nr. 3/1928, pg. 5

⁵⁶ "Curentul", nr. 14/ nov. 1937, cf. "Ostașul Domnului", nr. 3/1937, pg. 5

Dumnezeu și porunca vremilor (...) au socotit că "Libertatea" de la Orăștie să se contopească cu gazeta soră "Lumina Satelor" de la Sibiu (...) Un steag național creștin era cel pe care îl fâlfâia "Libertatea" de la Orăștie, și un steag creștin național e cel pe care îl fâlfâie "Lumina Satelor" de la Sibiu. Deosebirea dintre ele e doar aceea că una dă mai multă deosebită luare aminte uneia din cele două laturi sufletești iar a doua celeilalte laturi."⁵⁷

Părintele Trifa anticipase această mișcare a Mitropolitului și scosese suplimentul "Oastea Domnului", afirmând că o veche dorință a sa se împlinea prin această fuziune: "dorința de a scăpa cu totul numai în lucrul Domnului. Bunul Dumnezeu mi-a ascultat și dorința aceasta. Având pe fratele de la Orăștie la "Lumina Satelor", eu voi putea trăi numai pentru lucrul lui Dumnezeu. Mă voi putea ocupa special numai cu foaia și cu mișcarea Oastei Domnului (...). Poate că am ajuns iarăși la o răspântie unde Dumnezeu vrea ceva. De șapte luni Domnul și Mântuitorul meu m-a chemat iarăși în școala cea mare și tainică a suferințelor. Poate că Dumnezeu vrea ceva și eu mă rog stăruitor zi de zi să se împlinească voia Lui..."⁵⁸ Noua conducere se pune pe treabă speculând și faptul că părintele Trifa era internat la Geoagiu. Nemaivând hrana cu care se obișnuiseră, abonații renunță la abonamente și determină cvasifalimentul financiar al revistei. În aprilie, preotul Moța renunță și pleacă la Orăștie. "Ajutând Dumnezeu părintelui Iosif Trifa să-și recâștige sănătatea așa de mulțumitor încât a început a lucra iarăși la foile d-sale iubite - iar subsemnatul neputându-mi afla o așezare la Sibiu așa fel ca slujitor la această foaie - încetez după acest număr fuziunea (contopirea) ce făcusem între aceste foi și pregătesc editarea "Libertății" iarăși de sine."⁵⁹

Plecarea lui Moța nu va rămâne fără urmări. Părintele Trifa este demis din postul de preot misionar cu decizia 218/1931. De la Arad, episcopul Grigorie Comșa pornește un atac împotriva părintelui Trifa prin publicarea în cadrul unui serial intitulat "Acțiunea catolică și ortodoxia activă"⁶⁰ a câtorva observații critice asupra unei cărți apărute cu 5 ani înainte și reeditată după aceea în patru ediții succesive: "Intrați în Oastea Domnului Isus" (1926). Reacția dură a Vlădicului de la Arad atât de tardivă, este mai degrabă determinată de retragerea lui Moța, petrecută cu câteva zile mai devreme, după numai 7 luni dela fuziunea impusă de Mitropolie. Părintele Trifa va răspunde în "Oastea Domnului" nr.

---

⁵⁷ "Libertatea" nr. 40/25.IX.1930 - *Rămas bun Orăștiei!* - pr. I. Moța

⁵⁸ *O.D.* nr. 41/12.X.1930, pg. 1

⁵⁹ *O.D.* nr. 17/26.IV. 1931 - *Către abonații "Libertății"*, pg. 3

⁶⁰ *B.S.* nr. 18/3.V.1931, pg. 3

21/31.V.1931, pg.1, dar adevărata lămurire a lucrurilor vine din partea arhim. Scriban în articolul său: "Așa-zisul protestantism al Oștii Domnului" publicat în "Revista teologică" nr. 8-9/1931, pg. 294.

Atitudinea părintelui Trifa din anii 1930-1931 este interpretată și de arhimandritul Policarp Morușca tot ca o eschivă de la obiectivele impuse de Mitropolitul Nicolae Bălan: "primul număr din <<Oastea Domnului>> acum 5 ani pornise pe același drum pe care a ieșit acum la lumina zilei <<numărul de probă>> <<Isus Biruitorul>>. În ceasul primejdiei de atunci, înștiințat de un om de bine, am fost la timp acolo și foaia <<Oastea Domnului>> tipărită aproape întreagă ca să facă atunci ruptura a apărut ca adaos sau supliment la <<Lumina Satelor>>".⁶¹

În 1933, părintele Trifa scoate un număr din "Oastea Domnului" la București (52 bis/1933), urmărind a trece sub jurisdicția Patriarhiei.

Mitropolitul răspunde prompt, însărcinând pe pr. Secaș cu preluarea întregii administrații a foilor.

"Rugăm pe toți iubii abonati să-și înnoiască cât mai fără întârziere abonamentul, trimițând paralele și toată corespondența pe adresa: Lumina Satelor, Sibiu, str. Mitropoliei nr. 30. Corespondența privitoare la Oastea Domnului, la lucrările de pe fronturile ei și la alte informații privitoare la ea, se va adresa de aici înainte ori pe adresa <<Lumina Satelor>>, ori pe adresa părintelui Gh. Secaș, Sibiu, str. Mitropoliei nr. 30. <<Lumina Satelor>> și <<Oastea Domnului>> numai din Sibiu pot să iasă și numai de aici se pot trimite."⁶²

Metoda pastorală a părintelui Trifa, era foarte apreciată peste munți și el ar fi dorit ca să-și desfășoare activitatea în Capitală, unde numeroși intelectuali îi erau deosebit de favorabili. La hotărârea părintelui Trifa de a pleca în vechiul Regat și a se trece sub directă jurisdicție a Patriarhiei a contribuit și starea de tensiune existentă între cele două asociații ale clerului din acea vreme: Asociația "Andrei Șaguna" a clerului din Ardeal și "Asociația generală a clerului ortodox". Tensiunea fusese provocată de cererea asociației din Vechiul Regat adresată Ministrului Cultelor, de suprimare în mare măsură a posturilor administrative și misionare din centrele eparhiale și a celor mai multe protopopiate ardeleni ceea ce egala "cu dezorganizarea vieții noastre bisericești din Ardeal."⁶³

De asemenea, starea de animozitate dintre patriarhul Miron Cristea și mitropolitul

---

⁶¹ L.S. nr. 6/1935, pg. 2 - *Cuvinte de durere* - arhim. Policarp Morușca

⁶² O.D. nr. 52/25.XII 1933, pg.4

⁶³ B.S nr. 8/1931 - Gh. Ciuhandu - *Răspunsul meu*

Nicolae Bălan înclina balanța spre înțelegerea jertfelniciei părintelui Trifa și recunoașterea meritelor acestuia de către Patriarh. Însemnările personale ale Patriarhului denotă o stare conflictuală de notorietate publică între cei doi ierarhi.

"Dar asta era de prisos. Ușile erau deja deschise de mine. Deci forța o ușă deschisă ca să scrie gazetele: De nu era Mitropolitul Ardealului, Congresul nu se ținea, episcopii nu se alegeau (vezi Calendarul 1933 după Congresul electoral din oct. 1933. De altfel, directorul ziarului, Nichifor Crainic, era ajutat și cu bani de la Sibiu".⁶⁴

Cu ocazia funerariilor organizate pentru legionarii căzuți în Spania la Majadahonda, la care au participat 4 ierarhi: I.P.S. Nicolae al Ardealului, I.P.S. Gurie al Basarabiei, P.S. Vartolomeu și P.S. Pocitan - vicar patriarhal, apare în ziarul "Dreptatea" sub semnătura pr. Gh. Popescu (din Arhiepiscopia Bucureștilor), un virulent atac împotriva fețelor bisericești participante (200 preoți și 4 ierarhi).

"Acolo Mitropolitul Bălan a citit o rugăciune creată ad-hoc care, drept să spunem nu are nimic ortodox în ea și care seamănă pe răposații Moța și Marin cu martirii primelor veacuri creștine."⁶⁵

Pentru acest fapt, preotul amintit mai sus - aflat, în treacăt fie spus - sub jurisdicția Patriarhului cere nici mai mult nici mai puțin decât "sanționarea celor patru arhieriei".

Datorită acestei tensiuni între cei doi ierarhi, confirmarea caterisirii este amânată un an de zile, mai mult, Patriarhul pronunțându-se verbal în favoarea cauzei părintelui Trifa.

La întrebarea dr. Samson (un apropiat al părintelui Trifa) despre părerea ce o are cu privire la conflictul de la Sibiu, Patriarhul a răspuns: "Mitropolitul Nicolae s-a pripit. Când va veni chestiunea păr. Iosif la Sinod vom face totul ca să-l salvăm (...). Tatăl Mitropolitului a murit de boală de ficat mama a murit de inimă. Și el a rămas bolnav de ranchiună."⁶⁶

Cu altă ocazie, Patriarhul transmite prin același I.Gr.Oprișan părintelui Trifa temerile pentru modul necreștinesc în care Mitropolitul Bălan își rezolva disputele cu adversarii.

"I.P.S. Patriarh, probabil în urma celor publicate în <<Isus Biruitorul>> cu privire la vorbirea sa de la Bușteni, fiind terorizat de cei de la Sibiu, ne-a rugat să nu mai dăm rapoartele noastre cu organizarea Oastei în Arhiepiscopia Bucureștilor la foaia <<Isus Biruitorul>> întrucât îi înăsprim relațiile cu Mitropolitul care crede că îl lucrează

⁶⁴ A. Plămădeală, *Contrib. istorice privind perioada 1918-1939* - Sibiu, 1987, pg. 418

⁶⁵ "Libertatea" nr. 15/ 8.IV.1937, pg. 3 - *O mare necuviință*

⁶⁶ "Ostașul Domnului" nr. 1/17.X.1937, pg. 2 - *Scrisoarea I.Gr. Oprișan către părintele Trifa*

<<Ierarhul nostru.>>⁶⁷ Mitropolitul va rămâne consecvent atât resentimentelor față de părintele Trifa cât și metodelor folosite pentru a-l îndepărta.

Farsa procesului de caterisire va fi demascată peste ani și ani prin mărturisirea publică făcută de pr. Pavel Borzea, nimeni altul decât președintele Consistoriului Spiritual Eparhial Sibiu, care emisese sentința de caterisire a părintelui Iosif Trifa: "Se mai afla cu noi, părintele protopop Pavel Borzea, din Viștea de Jos, parohul bisericii din Făgăraș, care la Ocnele Mari era duhovnicul tuturor, oficiind Sf. Liturghie în fiecare duminică cu soborul preoților deținuți. Era pradă unor cumplite muștrări de conștiință pentru că, ascultând îndrumarea Mitropolitului Nicolae Bălan a caterisit pe colegul său întru preoție, Iosif Trifa și acolo în închisoare s-a mărturisit cu lacrimi preotului făgărășan Ioan Bursu din Ucea de Sus."⁶⁸

La 1 ianuarie 1935 apare foaia "Isus Biruitorul" prin care părintele Trifa, înlăturat de la conducerea foilor Mitropoliei, va ține în continuare legătura cu fronturile Oastei Domnului pe care le va alimenta prin această foaie încă doi ani și jumătate. Ruptura de la centrul Oastei nu se resimte în rândul maselor de ostași, semn că lucrarea intrase deja pe un făgaș sănătos și stabil, iar mâini harnice și cugete curate se îngrijeau de toate trebuințele ei. În planul conflictului, această perioadă este o nesfârșită hărțuială în scris cu luări de poziție, demascări și atacuri, uneori furibunde, ale diverșilor revanșarzi, ilustrativ în acest sens fiind ieșirile protopopului Moța de la Orăștie în "Oastea Domnului: nr. 9/24 febr. 1935 pg.3, în care scrie printre altele: "și nu vedeți, fraților, că preotul Trifa vâra în biserică cel mai respingător bolșevism..." (sic) În ianuarie 1936 moare Dumitru Trifa, tatăl părintelui, în vârstă de 86 de ani, după ce fusese pentru o săptămână la Sibiu să revadă pentru ultima oară pe vrednicul său fiu.

În 26 febr. 1936 Mitropolia înaintează dosarul cu caterisirea părintelui Iosif la Sfântul Sinod.⁶⁹ În ședința sa din 13 martie 1936 Sfântul Sinod confirmă sentința de condamnare la caterisire cu nr. 4/1935 a Consistoriului Mitropolitan din Sibiu. În întâmpinarea acestei confirmări, părintele Trifa, deși bolnav, se deplasează la București depunând Cancelariei Sf. Sinod o cerere de grațiere la data de 16 martie 1936. Este semnificativ faptul că la această cerere Sf. Sinod va răspunde abia după un an, în ședința din 9 martie 1937, probabil sperând într-o împăcare la centrul Oastei din Sibiu. Pe parcurs se vor oferi mai mulți mijlocitori în acest conflict și chiar se vor face pași spre o reală

⁶⁷ Moise Velescu, *op. cit.* pg. 309

⁶⁸ Virgil Mateiaș, "*Anii de groază din România comunistă*", 1991, pg. 61, cf. M. Velescu *op. cit.*, pg. 313

⁶⁹ *I.B.* nr. 13/22 martie 1936

aplanare a sa. În această atmosferă însuflețită de o oarecare nădejde a unei reconcilierii la Sibiu, anul 1936 se va dovedi unul dintre cei mai plini de roade. Talentul plin de har al părintelui se arată deosebit de prolific. Va scoate numai în acest an 9 cărți și va retipări altele 6. Vor avea loc două adunări generale ale Oastei: la București și la Alba Iulia (Congresul Tineretului) și "alte 1120 adunări locale cu frați din 4785 comune la care au participat aproape 50 de mii de frați și alți 60 de mii ascultători. S-au predat Domnului 3964 suflete, 21 dintre aceștia revenind în Biserică de la diferite secte."⁷⁰

Tot pe drumul înțelegerii cu Mitropolia, părintele Trifa va porni o acțiune de organizare a fronturilor Oastei pe județe, numindu-se în cadrul unor adunări interjudețene "frați de legătură", frați ce vor reprezenta adunările respective la centrul de la Sibiu: Târnava Mare, Alba, Hunedoara, Sibiu, Târnava Mică, Someș etc.

În august 1936 părintele cade din nou la pat și este supus celei de-a cincea grele intervenții chirurgicale în Brașov. Urmează 40 de nopți cu temperaturi ce vor oscila permanent în jurul valorii de 40 grade, secătuiind ce mai rămăsese viu în puținul său trup. În decembrie 1936 este internat pentru o nouă operație - a șasea - de data aceasta la sanatoriul "Waxmann" din Sibiu - Friedenfelstrasse (Strada Stânca Păcii), după care i se instalează o sondă vezicală permanentă.

Pe lângă toate aceste suferințe trupești, va fi din nou lovit, brutal, și sufletește, în audiența din 21 decembrie 1936. Se vede că harnicii ostenitori din umbră, ațâțatori și instigatori, au fost foarte stăruitori în asmuțirea geloziei și urii Mitropolitului împotriva părintelui Trifa. Din nou tonul Mitropolitului e dur. Din nou se dau termene, din nou se rup punțile împăcării, din nou "brumă peste florile păcii". De data aceasta lucrurile se vor precipita și mai nefericit. La intervenția Mitropolitului, Sfântul Sinod respinge, după exact un an, cererea de grațiere a părintelui, amenințându-l și cu excomunicarea dacă nu suspendă imediat apariția foii "Isus Biruitorul". Părintele Trifa nevoind să împingă lucrurile până acolo, suportă cu durere și această mare nedreptate și foaia "Isus Biruitorul" se suspendă, legătura cu fronturile fiind menținută prin intermediul altor foi: "Ostașul Domnului", "Ecoul". "Alarma", "Glasul Dreptății".

În ziua de marți, 27 iulie 1937, la sanatoriul "Waxmann" din Sibiu Părintele Trifa este supus cele de-a șaptea intervenții chirurgicale pentru extirparea unor noi porțiuni bolnave din intestinul gros și a unei părți din osul de la partea inferioară a colonei, atacat acum și el de cancerul deja extins.

---

⁷⁰ I. B. nr.3/1937, pg. 2

O ultimă încercare de împăcare cu Mitropolitul va avea loc în această situație în ziua de 12 septembrie 1937. O delegație de cinci ostași trimiși de o consfătuire pe țară a Oastei Domnului, convocată în acest scop, au mers în audiență la Mitropolitul Bălan spre a-i prezenta "Moțiunea" acestei adunări, de peste 500 de ostași veniți din toate colțurile țării, cerând rezolvarea pașnică, grabnică și fericită a conflictului de la Oaste. Delegația n-a fost primită iar singurul răspuns al Mitropolitului, ce le-a fost adresat lor și întregii adunări a Oastei a fost: "Răzvrățiților!"⁷¹ După acest cuvânt ușa Mitropolitului s-a închis și atât cei cinci trimiși cât și cei 500 de delegați care așteptau împreună cu părintele Trifa un răspuns înțelept la Moțiunea lor, au așteptat în zadar. Deși fără a fi obținut rezultatul scontat, adunarea din 12 sept. 1937 a avut meritul întocmirii Moțiunii care va constitui apoi pentru totdeauna adevăratul testament al părintelui Trifa și hotărâre a întregii mișcări cu privire la poziția și rolul Oastei Domnului în biserica și poporul nostru.

Împlinind și acest act, viața părintelui Trifa intră pe ultima linie dreaptă spre sfârșitul ei... Între 12 și 15 ianuarie 1938 este internat din nou la sanatoriu "Martin Luther" din Sibiu unde medicii găsesc necesară o nouă operație. Trupul însă, istovit de această lungă tovarășie a suferinței, nu va mai putea suporta această ultimă încercare - și medicii renunță.

În 6 febr. 1938 în pg.2, "Lumina Satelor" anunța că Oastea Domnului de sub conducerea Mitropoliei a fost recunoscută în fața legii ca persoană juridică. Părintele Trifa scrie de pe patul morții o ultimă meditație "Oaia săracului de la 2 Samuel capitolul 12" din care lasă să răzbată întreaga durere și amărăciune pricinuită de confiscarea tipografiei pronunțată de Tribunalul Sibiu în 28 I 1938, durere ce-i va grăbi sfârșitul. Trece în veșnicie în noaptea spre dimineața zilei de 11 spre 12 februarie 1938, "ascuns sub voalul subțire și alb - ca o aripă de înger - al primei ninsori din acea iarnă sibiană."⁷²

Mitropolitul Bălan refuză să trimită preot pentru înmormântare, până când răposatului nu i se sfâșie reverenda de către doi ciocli de la pompe funebre. Abia după aceea protopopul Cioran primește încuviințarea să facă o scurtă slujbă de înmormântare. "Și să se tragă pentru el o singură dată clopotul de la Catedrală..."⁷³

---

⁷¹ Traian Dorz, "Istoria unei jertfe", vol. II - Sibiu, 1999, pg. 329

⁷² Pr. Gh. Gogan – Pr. Iosif Trifa (1888-1938) – O viață pentru Eternitate – (manuscris). Materialul ne-a fost solicitat de poetul Traian Dorz pentru volumul omagial "Anul Jubiliar 1988" dedicat centenarului nașterii părintelui Iosif Trifa și semicentenarului "Oastei Domnului".

⁷³ Traian Dorz, "Istoria unei jertfe", vol. II - Sibiu, 1999, pg. 381

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA PREDICATORIALĂ A PR. IOSIF TRIFA

Sosit la Sibiu și instalat ca redactor șef al foii „Lumina Satelor” părintele Iosif Trifa își ia rolul în serios dându-și seama că această foaie avea să fie „amvonul” său de unde va predica în fiecare duminică. Punând accent pe reconsiderarea rolului Cuvântului lui Dumnezeu în iconomia mântuirii („prin urmare credința este din auzire iar auzirea prin Cuvântul lui Hristos – Rom. 10:17) activitatea predicatorială a părintelui Trifa va constitui o apariție insolită dar nu singulară în peisajul misionarismului ortodox dintre cele două războaie. Un adevărat curent biblicist coagulase eforturile multor teologi și ierarhi spre a pune Biblia în mâna poporului. Desigur exista o varietate de exprimări a acestui deziderat și din această pricină au putut exista și anumite opinii diferite.

Având handicapul unei constituții fizice precare, element important pentru persoana predicatorului, a predicat doar de două, trei ori în Catedrala din Sibiu – vocea nepermițându-i să predice în așa fel ca să fie auzit de masa credincioșilor. Se va îndrepta însă cu tot elanul spre cuvântul scris care îi va permite să se adreseze miilor de cititori de pe tot cuprinsul țării. „Am și predicat de două ori în Catedrală, dar s-a adevărit de la început că nu era pentru mine treaba aceasta. Vocea mea era prea slabă. Aici trebuiau oameni care strigă mai tare. În schimb însă am predicat la foaie săptămână de săptămână de s-a auzit în țara întreagă.”⁷⁴

Avea un adevărat cult al cuvântului scris. Prin pivnițele Mitropoliei a găsit și le-a pus în lucru clișeele tipografice folosite de Mitropolitul Șaguna „Preafrumoasele chipuri religioase din Biblie pe care le dăm la gazetă ca să ajutăm cu ele Evanghelia Domnului și mântuirea omului sunt toate cumpărate și aduse de Șaguna de prin Germania. Șaguna le-a folosit acum 60-70 de ani pentru împodobirea Bibliei pe care a tradus-o în românește.

---

⁷⁴ I.B. 10-11-12/1935, pg. 6

După 60-70 de ani cât au stat aceste chipuri frumoase aruncate prin fiece locuri și roase de rugină <<Lumina Satelor>> a început acum să le împărțească în popor ca pe o pâine sufletească ce a stat atâta vreme încuiată.”⁷⁵ La fiecare număr de revistă avea cel puțin 3 sau 4 contribuții sub formă de predică, tâlcuire, meditație, istorioară morală etc. În perioada 1922-1938 a editat sau întocmit 7 publicații după cum urmează:

Lumina Satelor 1.I 1922- 31.XII 1934, 676 de numere 8.788.800 exemplare

Oastea Domnului 25.XII 1929 – 31.XII 1934, 261 de numere 2.529.000 de exemplare

Isus Biruitorul 1. I 1935 – 18. IV 1937 , 120 de numere 1.098.000 de exemplare

Tineretul Domnului (Supliment la I.B.) 5.I. 1936- 4.IV 1937, 61 de numere, 565.000 de exemplare

Ecoul 1. VIII. 1937 – 19 IX 1937, 7 numere, 70.000 de exemplare

Ostașul Domnului 17.X.1937 – 7. XI 1937, 3 numere, 30.000 de exemplare

Glasul Dreptății 25.XII 1937 – 13.II 1938, 8 numere, 80.000 de exemplare

Totalul foilor tipărite a fost de 13.160.800 exemplare

Tirajul acesta impresionant a permis acoperirea unei mase largi de cititori iar sistemul de difuzare prin „nazireii” Oastei și alți voluntari a dus aceste publicații în toate colțurile țării. Foarte multe din predicile răspândite prin aceste publicații vor fi adunate sub 33 de titluri în 44 de cărți (vezi mai jos).

A înțeles de la început importanța tiparului pentru răspândirea cuvântului scris. Va milita cu toate puterile pentru achiziționarea unei tipografii – era idealul vieții sale: „Fiecare om are în viața lui un ideal (...) În anii din urmă am avut și eu un ideal evanghelic: să am o tipografie proprie pe care s-o pun cu totul în slujba Domnului.”⁷⁶ În altă ocazie vede împlinind prin cuvântul scris porunca Mântuitorului: „ Mergând învățați” (Matei 28: 19). „O mare putere a vremilor noastre este tiparul, slova tipărită. Tiparul este un amvon, o biserică ale cărei predici se aud în toată țara ba chiar și peste graniță. Noi predicăm cu Lumina Satelor săptămână de săptămână la 15.000 de abonați și la alți zeci de mii care citesc foaia de la cei abonați iar prin cărțile religioase predicăm la sute de mii.”⁷⁷

Am căutat să structurăm imensul volum de predici și meditații după anumite criterii reușind să le grupăm pe anumite tipuri fără a avea pretenția de a fi epuizat întregul material.

---

⁷⁵ L.S. 26/1923 pg. 4

⁷⁶ *Ostașul Domnului* 3-4 1935, pg. 7

⁷⁷ L.S. 5/1929 pg.3

2.1. PREDICI, TÂLCUIRI, MEDITAȚII BIBLICE

Încă din anii studenției părintele Iosif Trifa își dă seama că în misiunea preoțească va avea nevoie de o profundă cunoaștere a Cuvântului lui Dumnezeu. Avea să mărturisească acest lucru în articolul „Cum am cunoscut eu Biblia” publicat în RT 8-11 1921. În timpul studiilor teologice apropierea de Sfânta Scriptură i-a fost îngreunată, așa cum mărturisește, de „haina atât de nepotrivită a slovelor cirile în care e îmbrăcată limba atât de frumoasă a Bibliei ce se folosea în seminar - ediția Șaguna (...). Ieșit din seminar nu cunoșteam așadar Biblia așa cum trebuia să o cunosc și faptul acesta m-a pălmuit cumplit îndată la începutul carierei mele.”⁷⁸

Acest lucru nu l-a descurajat ci luând-o pe cont propriu și-a procurat câteva ediții ale Scripturii cu litere latine și a început studierea lor. Rezultatul muncii a fost un vast material compus din însemnări, meditații, reflexii pastorale, texte subliniate, o adevărată mină de aur pentru un predicator. Dar dincolo de materialul informativ necesar elaborării unor predici, părintele Trifa mărturisește că prin citirea Bibliei „am dat peste o comoară nebănuită, am dat peste comori pe care niciodată nu mi le-aș fi putut închipui că le are Biblia dacă nu le aflam eu.”⁷⁹ Scriind despre relația sa cu Cuvântul lui Dumnezeu, autorul articolului purcede la una dintre cele mai patetice mărturisiri despre dragostea față de Sfânta Scriptură ce s-au scris vreodată în Biserica noastră: „Toată tăria și toată valoarea mea de creștin și de păstor am scos-o din Biblie și mi-o dă Biblia (...). Ea îmi dă însuflețirea, avântul și iubirea din inimă pe care nimic nu mi le poate șterge (...) Ea îmi dă fiorul, mărirea și răspunderea slujbei și darului ce mi s-a încredințat. Ea îmi dă căldura inimii și lumina minții ca să binevestesc neîncetat Cuvântul (...). Acum după ce am cunoscut Biblia simt că ea este, ea face parte din ființa mea, ea este o parte întregitoare a vieții mele. Acum nu o mai citesc ca să o cunosc ci o citesc pentru că o simt ca pe o lipsă, ca pe o cerință sufletească. O simt ca pe „o sete” (Amos 8:11) care mă mână ca pe cerb (PS. 41) să mă adăp la izvoarele apelor cuvintelor ei. O simt ca pe o „foame” care mă mână să caut cuvintele ei și să „mă hrănesc” cu ele (1Timotei 4:6) (...) Biblia este raportul, este legătura mea zilnică cu Mântuitorul. De câte ori o deschid și citesc în ea parcă simt un ceva ce trece din ea în mine și îmi înfioară toată ființa: Duhul Domnului (...). Am înaintea mea cartea sfântă: Biblia. Tot ce sunt și tot ce am este al ei. Luați-mi această Biblie și mi-ați

---

⁷⁸ R.T. 8-11/1921 pg. 253

⁷⁹ *Ibidem*

luat totul, mi-ați luat toate „calitățile” mele! Luați-mi tot și îmi lăsați Biblia – n-am pierdut cu nimic. Opriți-mă ca să nu citesc în ea câteva zile numai și mi-ați dat cea mai grea pedeapsă și tortură sufletească. O comoară am aflat în Biblie, o comoară sfântă; pentru aflarea și câștigarea ei deplină trăiesc. Nu ascund această comoară, și frică nu port pentru pierderea ei; nimeni și nimic nu o poate lua sau fura de la mine. Când moartea va veni să-mi închidă pleoapele ostenite și să sufle odihna de veci peste ostenelile și frământările mele – mișcarea mea cea din urmă va fi aceea care va strânge Biblia la pieptul meu. Cu ea voi trece în cealaltă lume căci cu ea și pentru ea am trăit în aceasta de aici.”⁸⁰

De remarcat că din lecturile sale biblice părintele Trifa nu a scos doar niște simple sfaturi morale pentru cititorii săi. Împropriindu-și mesajul scripturistic părintele „tâlcuiește” ,mai corect spus, transpune Scriptura în viața cotidiană a credinciosului știind să dea astfel o mângâiere, o povață potrivită pentru fiecare suflet potențând în chip de-a dreptul miraculos lucrarea înnoitoare de suflete a Cuvântului. Este lucrul pe care îl remarcă și dr. Nicolae Colan, viitorul episcop al Clujului, la recenzia unei cărți a părintelui Trifa: „Hotărât, părintele Trifa e un minunat psiholog. El știe între altele ce fel de lectură îi trebuie cititorului nostru de la sat (...). Moralizarea seacă, dascălirea încruntată nu prinde. La umbră și răceală nu crește nici o floare. Floarea virtuții creștinești nu crește decât mângâiată de lumina și căldura sufletului senin. Iată pentru ce părintele Iosif Trifa a găsit drumul cel mai nimerit pentru împărtășirea învățăturilor și îndemnurilor bune.”⁸¹

Pentru mărirea impactului predicilor și tâlcuirilor sale biblice asupra masei de cititori, păr. Trifa folosește câteva elemente intuitive de mare eficiență. Printre acestea, un loc important îl ocupă imaginile religioase cu scene biblice, recuperate de păr. Trifa din clișeele abandonate ale tipografiei marelui Șaguna, ce rugineau în pivnițele Mitropoliei. „De curând citirile și tâlcuirile din VT și NT au început să apară în broșuri separate. Am înaintea mea primele două cărți proaspăt ieșite de la tipar. Rămâi uimit de ce realizări superioare este capabil un suflet creștin de păstor exemplar. Elementul plastic și intuitiv este oferit prin chipurile religioase minunat executate și care preced ca un frontispiciu textul biblic și interpretarea lui.”⁸²

Ulterior, prin cooptarea marelui grafician Gilly, părintele Trifa va ridica grafica religioasă pe o culme pe care aceasta nu fusese așezată niciodată în publicațiile religioase ale vremii.

---

⁸⁰ *Ibidem*

⁸¹ *R.T.* 2-3/1926, pg. 75

⁸² *R.T.* 1/1925 pg. 24, Pr. dr. Grigore Cristescu – „*Pe drumul spiritualizării prin Evanghelie*”

Alături de imaginile religioase, istorioarele și întâmplările culese din istorie, natură sau viața cotidiană, veneau să completeze fericit, gama mijloacelor omiletice și catehetice folosite de înzestratul propovăduitor. „Părintele Trifa este unul dintre cei mai populari tâlcuitori ai Sfintei Scripturi de la noi. Sfinția sa s-a format într-o școală minunată, aceea a Sfintei Scripturi înseși. Cea mai sigură interpretare a Bibliei e aceea care se folosește în primul rând de Biblie. Și părintele Trifa mânuiește acest comentariu infailibil cu o rară competență. Nu se dispensează însă de materialul etic intuitiv pe care îl oferă istorioarele pe care le culege cu hărnicie și le aplică cu un deosebit talent textului pe care îl tâlcuiește.”⁸³

Notele caracteristice care individualizează predicile și tâlcuirile părintelui Trifa au fost date în primul rând de condiția și suportul mesajului transmis. O predică expusă pe cel mult două, trei coloane de ziar este cu totul altceva decât o rostire din fața unui amvon pe parcursul a 20-30 de minute. Etapele și mijloacele clasice ale predicii sunt convertite de măiestria predicatorului pentru a răspunde cerințelor dintotdeauna ale predicii. Astfel spre exemplu, în tâlcuirile biblice ale părintelui Trifa introducerea este înlocuită cu referirea expresă la materialul intuitiv ales (o imagine de obicei) după care prezentarea este progresivă asigurând o unitate desavârșită predicii, dozând precis și corect adevărul spiritual divin și uman. Prima frază dovedește adesea în predicile părintelui Trifa o măiestrie deosebită care știe să cucerească atenția cititorului din prima clipă. În tratarea subiectelor alese nu lipsește niciodată o exegeză sumară a textului, o justificare a alegerii textului respectiv, argumentată realist iar dezvoltarea acestuia se bazează mai totdeauna pe o narațiune la persoana I. Părintele Trifa își permite să folosească acest gen de tratare pentru că nu expune decât ceea ce a trăit personal din adevărurile Sfintei Scripturi. „După o lungă absență m-am reîntors iarăși în școala acestei gazete. Am trecut prin grele suferințe trupești. Domnul m-a chemat iarăși în școala suferințelor. M-a chemat să depun un examen de credință. M-a pus în fața morții și mi-a zis: „stai liniștit”. Un examen greu a fost acesta. M-am gândit la israelitenii din Biblie când Domnul i-a scos din Egipt și ajunseseră în fața Mării Roșii. În fața lor erau valurile mării iar îndărătul lor sosea Faraon cu oastea. Atunci Domnul le-a zis „stați liniștiți” (Ieșire 14:20) (...). Aceasta este credința cea tare și vie când stăm liniștiți în fața oricărei încercări. Mă cutremur că n-am putut depune acest examen.

---

⁸³ R.T. 1/1927 pg. 39, Neculce – *Rubrica mișcarea literară*

Acest examen numai cu ajutorul Mântuitorului se poate depune. Domnul mi-a arătat că sunt o ființă slabă: fără de el nu pot face nimic.”⁸⁴

Încheierea majorității predicilor și tâlcuirilor biblice este făcută cu o rugăciune prin cuvinte proprii adusă uneia dintre cele trei Persoane ale Sfintei Treimi. Alteori ultima frază concentrează în ea scopul întregii predici având mare efect asupra cititorului. Un exemplu edificator ar fi o predică la Săptămâna Patimilor având titlul: „Și s-a jurat Petru zicând: nu cunosc pe omul acesta” (Matei 26:74), iar ca subtitlu o întrebare ce te obligă să parcurgi întreg articolul: „dar tu cititorule cunoști pe omul acesta?” Finalul predicii reia interogația din debut, de data aceasta autorul intervenind patetic: ”cu ochii plini de lacrimi eu te întreb dragă suflete de ce nu vrei să cunoști pe omul acesta și de ce te lepezi de el?!”⁸⁵

Succesul incontestabil al predicilor și tâlcuirilor biblice ale părintelui Trifa s-a datorat și conștiinței pe care o avea, aceea că el îndeplinește un mandat divin. Știa că Dumnezeu are ceva cu el, ceva cu oamenii cărora le predica. Dumnezeu vrea să le transforme viața. Dăruirea cu care s-a dedicat împlinirii acestui mandat a avut la bază experiența propriei transformări a vieții făcute de Hristos. Putea scrie toate acestea pentru că toate erau adevărate. El le trăise...

2.1.1. Predici la Duminicile de peste an

Am încercat o identificare a tâlcuirilor pericopelor duminicale, pentru că majoritatea articolelor-predici sunt făcute pe marginea unor texte scripturistice.

Pe lângă meditațiile la pericopele duminicale, părintele Trifa tâlcuiește numeroase texte biblice legate de starea sa sufletească sau de frământările prin care trecea în legătură cu mișcarea Oastea Domnului. Numărul tâlcuirilor duminicale este mai mare decât cele prezentate mai jos. Majoritatea însă sunt reluări completate cu istorioare sau întâmplări din realitatea cotidiană.

Un exemplu este edificator în acest sens: la pericopa evanghelică din Duminica a XVIII-a după Rusalii (Pesuirea Minunată), pe lângă cele 3 tâlcuiri redată în enumerarea de mai jos, mai apare o tâlcuire la aceeași pericopă în "Isus Biruitorul" 40/27.IX.1936, pg.4, Evanghelia de Duminică: "Ieși de la mine, Doamne, că păcătos sunt eu."

Această tâlcuire este o reluare a celei de la poziția 3: "De acum veți vâna oameni!"

---

⁸⁴ L.S. 42/1927, pg. 1

⁸⁵ L.S. 16/1925, pg. 3

aflată în *Tâlcuirea Evangheliilor*, Sibiu, 1926, pg.113-114, având în plus 2 paragrafe ce vin să susțină tema predicii: “smerenia lui Petru”.

“Advocatus diaboli” prezintă lucrarea de sanctificare a cardinalilor catolici când un “avocat” al diavolului se ridică în contra celui propus de a fi trecut între sfinți, atacându-l cu fel de fel de învinuiri spre a-l smeri.

Al doilea paragraf se axează pe o întâmplare personală a părintelui Trifa când cineva laudându-i cărțile, scotea în relief talentul părintelui și susține aceeași temă a smereniei: "Păi, dragul meu, să mă ierți, dar lucrul aceste mi-l tot spune de multă vreme și satana, apropiindu-se de mine cu ispita trufiei. Mie nu mi se cuvine, dragul meu, nici o laudă. Eu nu mă pot lauda decât cu slăbiciunile mele cele nesfârșite. Eu sunt un mic vas pe care Domnul îl tot cârpește și îl tot grijește să nu se strice. Eu sunt un vas mic și slab care îmi caut puterea căzând mereu la picioarele Crucii.”⁸⁶

Criteriile care le-am avut la selectarea acestor tâlcuiri au fost de ordin cantitativ și cronologic. Am reținut tâlcuirile mai extinse și cele dinspre finalul vieții - acestea fiind rodul unei sporite experiențe duhovnicești.

"În anul 1925 am scos o carte cu *Evangheliile Duminicilor de peste an* și tâlcuirea lor. Atunci eram însă un școlar începător în școala cea mare a Duhului Sfânt. Tâlcuirea a trebuit refăcută și îmbogățită.”⁸⁷

Multe din aceste tâlcuiri au fost adunate în cele 44 de cărți publicate de părintele Trifa, dar o mare parte se găsesc încă nepublicate, în foile vremii, atât în foile Oastei Domnului cât și în altele. Ele toate, însă, au avut un impact deosebit în masele largi de cititori. Au fost de asemenea receptate favorabil de mulți teologi ai vremii:

"Aproape 10.000 de suflete românești primesc și se hrănesc săptămânal cu anafura Evangheliei pe care le-o tâlcuiește frumos, simplu și adânc părintele Trifa - aruncând peste cei 2000 de ani de creștinism o punte de lumină întru înțelegerea și înfrumusețarea prin Isus Hristos a realităților vieții din vremea noastră. E atât belșug de înțelepciune și de simțire creștină în această revistă cum nu-și poate cineva închipui. Dacă ar face cineva un recensământ al moralității românești și al sincerității creștine și naționale a poporului nostru - în primul rând ar trebui să înscrie pe acești 10.000 de țărani care, în frunte cu preotul lor, au purces pe drumurile spiritualizării și iluminării prin *Evanghelie*.”⁸⁸

---

⁸⁶ *I.B.* 40/27.IX.1936, pg. 4

⁸⁷ Pr. Iosif Trifa, “*Tâlcuirea Evangheliilor Duminicilor de peste an*”, 1934, Sibiu

⁸⁸ *R.T.* nr. 1/1925, pg.24, dr. Gr. Cristescu - *Pe drumul spiritualizării prin Evanghelie*

Predici la Duminica Sf. Învieri

1. Istoria mântuirii neamului omenesc (L.S. nr. 13/1923, pg. 3)
2. Înviere (L.S. nr. 13/1923, pg. 1)
3. “La început era Cuvântul...” (L.S. nr. 16/1924, pg. 3)
4. Apostolul Filip tâlcuiește Scripturile (L.S. nr. 16/1924, pg. 5)
5. Înviere – viață nouă (L.S. nr. 15/1926, pg. 1)
6. “Acum toate de lumină s-au umplut” (L.S. nr. 14/1927, pg. 4)
7. “Acum toate de lumină s-au umplut” (L.S. nr. 6/1929, pg. 3)
8. Înviere (O.D. nr. 17/1930, pg. 1)
9. În mormânt Viață pus ai fost Hristoase... (O.D. nr. 16/1930, pg. 2)
10. Hristos a înviat! Un cântec de bucurie și biruință (O.D. nr. 17/1930, pg. 2)
11. Lumina lui Hristos luminează tuturor (O.D. nr. 17/1930, pg. 4)
12. Mântuit prin jertfa unui mieluşel (O.D. nr. 17/1930, pg. 8)
13. Crezi tu într-un Isus înviat? (O.D. nr. 15/1931, pg. 3)
14. Hristos a înviat din morți (O.D. nr. 18/1932, pg. 2)
15. Lumina în lume a venit (O.D. nr. 16/1933, pg. 3)
16. Mielul de Paști – câți înțeleg însemnătatea lui ? (O.D. nr. 16/1933, pg. 5)
17. Hristos a înviat – Adevărat a înviat (O.D. nr. 15/1934, pg. 1)
18. Ziua Învierii – bucuria celor ce “morți au fost și au înviat” (I.B. nr. 18/1935, pg. 1)
19. Toți vom învia – dar în două tabere (I.B. nr. 18/1935, pg. 3)
20. La înviere prin moartea și îngroparea noastră în Hristos (I.B. nr. 18/1935, pg. 6)
21. Să prăznuim dar Paștile (I.B. nr. 18/1935, pg. 6)
22. Prin cruce la înviere (I.B. nr. 16/1936, pg. 1)
23. Un alt cuvânt de ziua Învierii Domnului (“Tâlc. Ev.” ed. 1926, pg. 44-48)
24. După înviere Isus se arată apostolilor (“Pe urmele Mântuitorului” ed. 1928, pg. 166-167)

Predici la Duminica a II-a după Paști (a Sf. Apostol Toma)

1. Evanghelia din Duminica Tomii – despre credință (L.S. nr. 17/1924, pg. 2)
2. Criza de credință (L.S. nr. 15/1929, pg. 1)
3. Despre îndoială și necredință (“Tâlc. Ev. “, ed. 1926, pg. 19-50)
4. Ceva despre credință și necredință (“Tâlc. Ev. “, ed. 1934, pg. 76-77)

Predici la Duminica a III-a după Paști (a Mironosițelor)

1. Apostolia femeilor (“Tâlc. Ev. “, ed. 1926, pg. 51-52)

2. Apostolia femeilor (“Tâlc. Ev. “, ed. 1934, pg. 76-77)

Predici la Duminica a IV-a după Paști (a Slăbănogului)

1. Despre boalele sufletului (L.S. nr. 16/1923, pg. 3)
2. “Ia-ți patul tău și umblă” (“Tâlc. Ev. “, ed. 1926, pg. 53-54)
3. Despre boalele cele sufletești și tămăduirea lor (“Tâlc. Ev. “, ed. 1934, pg. 82-83)
4. La lacul Vitezda – scaldătoarea oilor (“Călătorie la Ierusalim”, ed. 1928, pg. 177-181)

Predici la Duminica a V-a după Paști (a Samarinencii)

1. Despre apa cea vie – apa vieții (“Tâlc. Ev. “, ed. 1926, pg. 57)
2. La duminica samarinencii – despre apa cea vie (“Tâlc. Ev. “, ed. 1934, pg. 84-89)

Predici la Duminica a VI-a după Paști (a Orbului)

1. Evanghelia din duminica orbului din naștere (L.S. nr. 18/1923, pg. 3)
2. Evanghelia orbului din naștere (L.S. nr. 21/1924, pg. 3)
3. La evanghelia orbului (O.D. nr. 22/1930, pg. 1-2)
4. Ceva despre orbia cea sufletească (“Tâlc. Ev. “, ed. 1934, pg. 90-95)
5. La lacul Siloamului unde s-a tămăduit orbul din naștere (“Călătorie la Ierusalim”, ed. 1928, pg. 174-176 L.S. nr. 19/1929, pg. 5)

Predici la Duminica a VII-a după Paști (a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic)

1. Plinirea evangheliei pe pământ (L.S. nr. 22/1924, pg. 3)
2. Veniți în pustie să-Lvedem pe Domnul (L.S. nr. 30/1928)
3. Un raport ceresc cu o groaznică răspundere – Isus mijlocitor între noi și Dumnezeu (L.S. nr. 20/1929, pg. 1)
4. Dar eu alerg la rugăciune (I.B. nr. 13/1935, pg. 1)
5. Isus mijlocitor între noi și Dumnezeu (“Tâlc. Ev. “, ed. 1926, pg. 61-62)

Predici la Duminica Rusaliilor

1. “Dacă însetează cineva să vină la Mine și să bea” (“Cartea vieții – Biblia” ed. 1938, pg. 32-35)
2. În școala cea mare a Bibliei – apa cuvântului biblic (“Cartea vieții – Biblia” ed. 1938, pg. 28-31)
3. Biblia – o fântână de apă vie (L.S. nr. 20/1924)
4. Biblia este un izvor de apă vie (O.D. nr. 52/1932, pg. 4)
5. Ploaia cuvântului biblic (“Cartea vieții – Biblia” ed. 1938, pg. 36-39)
6. Apa vieții și apa morții (“Cartea vieții – Biblia” ed. 1938, pg. 40-41)

7. Evanghelia din Duminica Rusaliilor (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 207)
8. “Despre Duhul Sfânt” – ed. 1932
9. “Vântul cel ceresc” – ed. 1932
10. “Focul cel ceresc” – ed. 1936

Predici la Duminica I după Rusalii (a Tuturor Sfinților)

1. La Duminica Tuturor Sfinților – să urmărim pilda vieții lor (L.S. nr. 24/1924, pg. 3)
2. Evanghelia prăznirii tuturor sfinților (L.S. nr. 23/1926, pg. 3)
3. Despre cum trebuie să-L mărturisim pe Hristos (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 100-103)
4. Locurile pe unde au trăit odinioară sfinții (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 68)

Predici la Duminica II după Rusalii(a Sfinților Români)

1. Isus își alege apostolii la marea Galileii (L.S. nr. 24/1926)
2. E timpul pescuitului (O.D. nr. 33/1933, pg. 2)
3. Despre pescuirea cea sufletească (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 104-107)

Predici la Duminica III după Rusalii(a Providenței)

1. Luminătorul trupului este ochiul (L.S. nr. 26/1929, pg. 3)
2. Voi sunteți lumina lumii (L.S. nr. 29/1929, pg. 4)
3. Căutați la păsările cerului și la crinii câmpului (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 71-74)
4. Căutați la păsările cerului și la crinii câmpului (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 108-113)

Predici la Duminica IV după Rusalii (vindecarea slugii sutașului)

1. Sutașul din Capernaum (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 114-117)

Predici la Duminica V după Rusalii (vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei)

1. Nu arunca păcatele tale asupra Satanei (L.S. nr. 28/1924, pg. 3)
2. “Și L-au rugat pe El să plece din hotarele lor” (I.B. nr. 30/1935, pg. 4)
3. Îndrăciții din latura Gadarenilor (I.B. nr. 30/1935, pg. 7)
4. Isus Doctorul și Tămăduitorul boalelor noastre (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 78-79)
5. Îndrăcitul din latura Gadarenilor (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 118-121)

Predici la Duminica VI după Rusalii (vindecarea slăbănogului din Capernaum)

1. Sănătatea sufletului (L.S. nr. 8/1923, pg. 3)
2. Să ne împăcăm cu Dumnezeu și vom avea pace adevărată (L.S. nr. 27/1923)
3. Jubileul meu de 30 de ani de boale și suferințe (O.D. nr. 37/1933)
4. Furtuna Domnului din marea vieții noastre (O.D. nr. 51/1934, pg. 3)
5. Isus Doctorul și Tămăduitorul boalelor (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 78-79)

6. Ceva despre boale și încercări (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 122-128)

Predici la Duminica VII după Rusalii (vindecarea a doi orbi și a unui mut în Capernaum)

1. Și Isus vindeca toată boala și neputința din popor (L.S. nr.30/1924, pg 2)
2. Isus vindecă doi orbi (L.S. nr.28/1929, pg. 3)
3. Isus vindecă doi orbi (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 80-81)

Predici la Duminica VIII după Rusalii (înmulțirea pâinilor în pustie)

1. Evanghelia cu săturarea celor cinci mii de oameni(L.S. nr.31/1929, pg.2)
2. Minunea înmulțirii pâinii și peștilor(“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 82-83)

Predici la Duminica IX după Rusalii (Umblarea pe mare)

1. Apostolii în furtună (I.B. nr.34/1935, pg.5)
2. “Puțin credinciosule, de ce te-ai îndoit”? (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 85-86)

Predici la Duminica X după Rusalii (Vindecarea lunaticului)

1. Evanghelia cu fiul lunatic vindecat(L.S. nr. 33/1924, pg.3)
2. Cum să scăpăm de patimi și de păcate (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 87-88)

Predici la Duminica XI după Rusalii (Pilda datornicului nemilostiv)

1. Pilda datornicului neiertător (I.B. nr.36/1935, pg.5)
2. Pilda datornicului neiertător (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 89-90)

Predici la Duminica XII după Rusalii (Tânărul bogat)

1. Evanghelia cu tânărul avut (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 91-92)

Predică la Duminica XIII după Rusalii (Pilda lucrătorilor celor răi)

1. Pilda cu via cea roditoare(L.S. nr.34/1929, pg.3)

Predică la Duminica XIV după Rusalii(Pilda nunții fiului de împărat)

1. Cel ce nu era îmbrăcat cu haina cea de nuntă (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 95-97)

Predică la Duminica XV după Rusalii (Cele două porunci)

1. Cele două porunci (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 98-100)

Predici la duminica XVI după Rusalii (Pilda talanților)

1. Pilda cu talanții (I.B. nr.6/1937, pg.4)
2. Pilda cu talanții (“Tâlc. Ev.”, ed 1926, pg. 101-102)

Predici la Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci

1. Evanghelia dinaintea Înălțării Sfintei Cruci (I.B. nr.37/1935, pg.5)
2. “Precum Moise a înălțat șarpele în pustie...” (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 107-108)

Predici la Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci

1. “Cine vrea să vină după Mine să-și ia crucea...” (L.S. nr. 38/1924, pg.3)
2. “ Dacă vrea cineva să vină după mine...” (O.D. nr. 23/1930, pg. 2-3)
3. Evanghelia, ce ne dă nouă crucea (I.B. nr. 38/1935, pg.4)
4. “ Cel ce vrea să vină după Mine” (I.B. nr. 39/1936, pg. 4)
5. Și vorbea Isus despre Împărăția lui Dumnezeu (G.D. nr. 5/1938, pg.1)
6. Calea crucii lui Hristos (“Tâlc. Ev.”, ed 1926, pg. 109-111)

Predică la duminica XVII după Rusalii (Femeia Cananeancă)

1. Femeia cananeancă (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934)

Predici la Duminica XVIII după Rusalii (Pescuirea minunată)

1. Și șezând în corabie Isus învăța pe noroade (L.S. nr.39/1923, pg.3)
2. Și tu poți fi un pescuitor de suflete (L.S. nr. 39/1924, pg.1)
3. “De acum veți vâna oameni...” (“Tâlc. Ev.”, ed 1926, pg. 111-112)

Predici la Duminica XIX după Rusalii (Predica de pe munte – iubirea vrășmașilor)

1. “Ce voiți să vă facă vouă oamenii faceți și voi așisderea...” (L.S. nr.40/1929, pg.3)
2. Evanghelia “iubiți pe vrășmașii voștrii” (I.B.nr. 16/1935, pg. 5)
3. “Ce voiți să vă facă vouă oamenii faceți și voi așisderea...” (“Tâlc. Ev.”, ed 1926, pg.113-114)

Predici la Duminica XX după Rusalii (învierea fiului văduvei din Nain)

1. Evanghelia cu învierea tânărului din Nain (L.S. nr. 40/1929, pg. 13)
2. “Și s-a sculat mortul și a început a grăi” (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 115-116)

Predici la Duminica XXI după Rusalii – Duminica părinților de la Sinodul VII ecumenic (Pilda semănătorului)

1. “Ieșit-a semănătorul să semene sămânța...” (L.S. nr. 42/1923, pg. 3)
2. “În vremea aceea mergea Isus printre semănături cu ucenicii Lui” (L.S. nr. 28/1929, pg. 4)
3. Evanghelia cu Pilda semănătorului (I.B. nr. 42/1925, pg. 5)
4. A doua Evanghelie a zilei – Evanghelia cu ultima rugăciune a lui Isus (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 96-99, L.S. nr. 20/1929, pg. 4)
5. “Ieșit-a semănătorul să semene sămânța...” (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 117-120)

Predici la Duminica XXII după Rusalii (a săracului Lazăr)

1. Evanghelia cu pilda lui Lazăr cel sărac și bogatul (I.B. nr. 45/1935, pg. 5)
2. Bogatul nemilostiv și Lazăr cel sărac (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 121-122)

Predici la Duminica XXIII după Rusalii(Vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor)

1. Îndrăcitul din latura Gadarenilor (“Tâlc. Ev.”, 1926, pg. 123-125)

Predici la Duminica XXIV după Rusalii (învierea fiicei lui Iair)

1. Evanghelia fiicei lui Iair (I.B. nr. 44/1935, pg. 5)
2. Ceva despre cei trei morți pe care i-a înviat Isus Mântuitorul (L.S. nr. 45/1929, pg.
3. Cum învie un suflet din moartea păcatelor (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 125-127)

Predici la Duminica XXV după Rusalii (Pilda Samarineanului milostiv)

1. Pilda Samarineanului milostiv (L.S. nr. 46/1929, pg. 3)
2. Pilda Samarineanului milostiv (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 127-128)

Predici la Duminica XXVI după Rusalii(Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina)

1. Evanghelia vremurilor de azi...”suflete mănâncă și te veselește” (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 129-131)

Predici la Duminica XXVII după Rusalii (Tămăduirea femeii gârbove)

1. Tămăduirea femeii ce suferea de 18 ani în duhul neputinței (L.S. nr. 50/1929, pg. 4)
2. Evanghelia cu femeia ce suferea de 18 ani (I.B. nr. 50/1935, pg. 5)
3. “Femeie te-ai slobozit de boala ta” (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 131-133)

Predici la Duminica XXVIII după Rusalii (Pilda celor poftiți la cină)

1. “Veniți că iată gata sunt toate” (L.S. nr. 50/1927, pg. 3)
2. “Veniți că iată toate sunt gata” (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 133-134, I.B. nr. 51/1935, pg. 5)

Predici la Duminica dinaintea Nașterii Domnului

1. Cu ce pregătiri să așteptăm praznicele mari (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 143-144)

Predici la Duminica după Nașterea Domnului

1. Ceva mai groaznic decât uciderea pruncilor lui Irod cel tiran (L.S. nr. 5/1926, pg. 3 Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 149)
2. La Nașterea Domnului – fuga în Egipt (I.B. nr. 52/1935, pg. 7)

Duminica dinaintea Botezului Domnului

1. “Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii” (L.S. nr. 2/1929, pg. 4)
2. Predica lui Ioan Botezătorul (O.D. nr. 2/1933, pg. 1)
3. “Pocăiți-vă, căci împărăția cerurilor este aproape” (I.B. nr. 1/1937, pg. 7)
4. Evanghelia despre Botezul Domnului și despre Ioan Botezătorul (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 12-13)

Predici la Duminica după Botezul Domnului

1. Evanghelia după Botezul Domnului (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 14-15)

Predici la Duminica XXIX după Rusalii (a celor 10 leproși)

1. Evanghelia celor 10 leproși (O.D. nr. 4/1931, pg. 1)
2. Tămăduirea celor 10 leproși (G.D. nr. 3/1938, pg. 4)
3. Tămăduirea celor 10 leproși (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 135-137)

Predici la Duminica XXX după Rusalii (a tânărului bogat)

1. Evanghelia cu tânărul cel bogat (L.S. nr. 48/1929, pg. 3)

Predici la Duminica XXXI după Rusalii (a orbului din Ierihon)

1. Orbul din Ierihon (L.S. nr. 49/1929)
2. Evanghelia cu orbul din Ierihon (I.B. nr. 49/1935, pg. 5)
3. “Ce voiești să-ți fac?... Doamne, să văd” (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 140-142)

Predici la Duminica XXXII după Rusalii (a lui Zaheu)

1. Evanghelia lui Zaheu – vameșul din Ierihon (“Zaheu”, ed. 1936, pg. 1-19)

Predici la Duminica XXXIII după Rusalii (a Vameșului și a Fariseului)

1. Ce te mândrești, omule? (O.D. nr. 7/1930, pg. 1)
2. Evanghelia vameșului și a fariseului (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 12-13)

Predici la Duminica XXXIV după Rusalii (a Fiului Risipitor)

1. Fiul cel pierdut – pilda din Evanghelie (“Fiul cel pierdut”, ed. I, 1930 și a II-a, 1937)

Predici la Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoșatei Judecăți)

1. Evanghelia judecății din urmă (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 23-25)
2. Evanghelia despre ziua judecății din urmă (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 19-23)

Predici la Duminica lăsatului sec de brânză (a Izgonirii lui Adam din Rai)

1. Intrăm în postul mare (I.B. nr. 9/1936, pg. 1)
2. Pilda tinerilor postitori de la Daniel (I.B. nr. 9/1936, pg. 3)
3. Ceva despre postul cel adevărat (I.B. nr. 9/1936, pg. 3)
4. E vremea postului, e vremea căinței (I.B. nr. 12/1937, pg. 4)
5. Despre post (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 26-27)
6. Ceva despre postul cel adevărat (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 25-30)

Predici la Duminica I din Postul Învierii (a Ortodoxiei)

1. “Veniți după Mine...” (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 31-34)

2. Despre cum trebuie să-L aflăm și să-L vestim pe Domnul (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 31-35)

Predici la Duminica II din Postul Învierii, a Sf. Grigorie Palama (Vindecarea slăbănogului din Capernaum)

1. Evanghelia de duminică: sănătatea sufletului (L.S. nr. 8/1923, pg. 3)
2. Slăbănogul din Capernaum (L.S. nr. 11/1924, pg. 3)
3. “Eu sunt Păstorul cel bun” (L.S. nr. 4/1928, pg. 3)
4. Tămăduirea slăbănogului din Capernaum (O.D. nr. 13/1932, pg. 2)
5. La duminica bolnavilor (I.B. nr. 11/1936, pg. 1)
6. “Domnul este Păstorul meu...” (I.B. nr. 1/1936, pg. 1)
7. Evanghelia slăbănogului din Capernaum (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 30-32)
8. Despre boalele cele sufletești (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 36-39)

Predici la Duminica III din Postul Învierii, (a Sfintei Cruci)

1. Evanghelia de duminică: calea Crucii (L.S. nr. 9/1923, pg. 3)
2. La duminica Crucii: despre ce înseamnă Crucea și ce rost au suferințele (“La picioarele Stăpânului meu”, ed. 1928 și L.S. 12/1928, pg. 4)
3. Evanghelia de duminică: “Cel ce vrea să vie după Mine” (L.S. nr. 10/1929)
4. “Dacă vrea cineva, să vină după Mine...” (O.D. nr. 13/1933, pg. 2-3)
5. Aceasta este Crucea (I.B. nr. 14/1936, pg. 4)
6. Duminica sfintei Cruci (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 32-33)
7. Despre ce înseamnă a purta Crucea (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 4)
8. “Ia-ți crucea ta” (“Ia-ți Crucea”, ed. 1937, pg. 1-40)

Predici la Duminica IV din Postul Învierii (a Sf. Ioan Scărarul)

1. Biruința păcatului prin rugăciune (L.S. nr. 44/1924, pg. 4)
2. Aproiați-vă de Domnul și veți afla fericirea cea adevărată (a doua Evanghelia a zilei) (L.S. nr. 9/1928, pg. 3)
3. Veniți în pustie să-L vedem pe Domnul rugându-Se (L.S. nr. 20/1928, pg. 3)
4. Evanghelia de duminică: “neamul acesta nu se poate scoate decât cu post și rugăciune” (L.S. nr. 11/1929, pg. 4)
5. În căutarea psalmistului David (O.D. nr. 11/1930, pg. 2)
6. Ceva despre rugăciune – Oamenii de rugăciune din Biblie (L.S. nr. 14/1930, pg. 2-3)
7. Despre felul rugăciunii adevărate (O.D. nr. 36/1930, pg. 2)

8. Evanghelia cu vindecarea îndrăcitului – Ceva despre darul și puterea rugăciunii adevărate (O.D. nr. 15/1932, pg. 2)
9. “Dar eu alerg la rugăciune” (I.B. nr. 13/1935, pg. 1)
10. Despre rugăciune (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 36-37)
11. Ceva despre rugăciunea adevărată (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg.1)
12. Cele patru stări de boală ale mântuirii din Evanghelia fiului îndrăcit (“Adânciri în Evanghelia Mântuitorului”, ed. 1926, pg. 34-36)

Predici la Duminica V din Postul Învierii (a Cuv. Maria Egipteanca)

1. Izvorul faptelor bune (L.S. nr. 11/1923, pg. 3)
2. Despre pocăință și mărturisire (L.S. nr. 12/1929, pg. 4)
3. E timpul postului, e timpul căinței (I.B. nr. 16/1935, pg. 9)
4. E timpul postului, e timpul căinței și al mărturisirii - căința lui Petru (I.B. nr. 16/1935, pg. 1)
5. E timpul postului..., e timpul Psaltirei...Viața lui David și Psaltirea (I.B. nr. 16/1935, pg. 5)
6. Ceva despre Împărăția lui Dumnezeu și despre pocăință (“Tâlc. Ev.”, ed. 1934, pg. 56-64)

Predici la Duminica VI din Postul Învierii (a Floriilor)

1. Despre primirea lui Isus (L.S. nr. 12/1923, pg. 3)
2. La Duminica Floriilor: noroadele strigau...(L.S. nr. 15/1928, pg. 3)
3. Cu Domnul spre Ierusalim în Duminica Floriilor (“Însemnări din călătoria la Ierusalim”, ed. 1928, pg. 86-94)
4. La Duminica Floriilor (“Tâlc. Ev.”, ed. 1926, pg. 40-41)

2.1.2. Predici la Praznicele și Sfinții de peste an

Așa cum mărturisea în prefață la ultima carte de tâlcuiri ale Evangheliilor de peste an, părintele Trifa a fost preocupat foarte mult de această lucrare considerând că „E un mare ajutor sufletesc să poată omul citi și el însuși acasă, Evanghelia ce o aude la Biserică; să judece el însuși asupra ei și să se adâncească în ea.”⁸⁹

Interesul părintelui Trifa pentru tâlcuirea Evangheliilor nu s-a oprit doar la pericopele duminicilor de peste an. Găsim răspândite în foile editate de-a lungul anilor,

⁸⁹ Pr. Iosif Trifa, „Tâlc. Ev...” – Sibiu 1934, pg. 3

tâlcuiri la pericopele Praznicelor împărătești, sau la sărbătoarea unor sfinți de peste anul bisericesc. Fără a fi exhaustivi redăm în continuare un sumar al acestora:

Evanghelia de la Praznicul Înălțării Sfintei Cruci

1. Învățăture la Praznicul Înălțării Sfintei Cruci (L.S. nr. 37/1922, pg. 3)
2. La Praznicul Înălțării Sfintei Cruci (L.S. 37/1937, pg. 3)
3. Ai aflat și tu Crucea lui Isus? (L.S. 37/1924, pg. 2)
4. Crucea și Jertfa Mântuitorului – Izvorul Mântuirii (L.S. 37/1928, pg.3)
5. Toate Scripturile ne arată Jertfa Crucii Mântuitorului (L.S. 13/1929, pg. 3)
6. La Ziua Crucii – Crucea e poarta cea strâmtă (I.B. 38/1935, pg. 1)
7. Aceasta este Crucea... (I.B. 14/1936, pg. 1)

Evanghelia de la Praznicul Nașterii Domnului

1. La Nașterea Domnului (L.S. 12/1922, pg. 3)
2. Se apropie Crăciunul (L.S. 51/1923, pg. 1)
3. Când va fi pe pământ pace? (L.S. 52/1923, pg.1)
4. „...Că astăzi s-a născut nouă Mântuitor...” (L.S. 52/1923, pg.3)
5. „Unde este Împăratul?” Așa întrebau craii lui Irod (L.S. 52/1923, pg. 3)
6. Iată că astăzi s-a născut nouă Mântuitor (L.S. 52/1924, pg. 3)
7. Ceva mai groaznic decât uciderea pruncilor de Irod cel tiran (L.S. 4/1924, pg 3)
8. Iată vestesc vouă bucurie mare (L.S. 52/1927, pg. 4)
9. Pruncul Isus: „Asta-i bucuria cu care așteaptă oamenii nașterea Mea?” (L.S. 52/1927, pg. 5)
10. Unde este Împăratul de curând născut? (L.S. 52/1928, pg. 4)
11. Pentru Fiul lui Dumnezeu n-a fost loc în Vifleem (L.S. 1/1929, pg. 3)
12. „Un prunc vi s-a născut vouă...” (O.D. 52/1931, pg. 2)
13. „Răsărit-a lumii lumina cunoștinței” (O.D. 52/1932, pg. 1)
14. S-a născut vouă astăzi Mântuitor (O.D. 52/1933, pg. 1)
15. Leul din seminția lui Iuda (O.D. 52/1933, pg. 5)
16. La nașterea Domnului nostru Isus Hristos (O.D. 52/1933, pg. 7)
17. Când s-a născut Mântuitorul (I.B. 52/1935, pg. 1)
18. Să mergem fraților la Vifleem (I.B. 52/1935, pg. 7)
19. La Nașterea Domnului – Fuga în Egipt (I.B. 52/1935, pg. 7)
20. Pe pământ pace, între oameni bunăvoire (I.B. 53/1936. pg. 1)
21. Fiul lui Dumnezeu n-a aflat loc unde să se nască (G.D. 11/1937)

22. Ceva despre pacea care ne-a adus-o Nașterea Domnului (G.D. 11/1937, pg.4)
23. Evanghelia nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos („Tâlc. Ev.” – Sibiu 1926, pg. 147)
24. Iată Vifleemul Iudeii („Însemnări din călătoria la Ierusalim” – Sibiu 1928,pg.52-61)

Predici și tâlcuiri pentru ziua de Anul Nou

1. Stai pe loc și fă-ți socoata (L.S. 1/1923, pg. 1)
2. Saule, Saule de ce mă prigonești (L.S. 1/1924, pg. 3)
3. Iată trei ani de când caut rod în smochinul acesta și nu aflu (L.S. 1/1927, pg. 4)
4. Intrați prin ușa cea strâmtă (L.S. 1/1927, pg. 3)
5. Ceasul vremii (L.S. 1/1928)
6. În pragul Anului Nou (L.S. 1/1929, pg.1)
7. Trecând dintr-un an în altul (O.D. 2/1930, pg. 1-2)
8. Trecut-a vara, trecut-a toamna și noi tot nemântuiți (O.D. 1/1932, pg. 1)
9. Iată cele două uși, cele două porți (I.B. 1/1936, pg. 7)
10. Anul Nou 1937 – Eben Ezerul Oastei (I.B. 1937, pg. 1)
11. Intrând într-un an nou, fă-ți examenul fiului pierdut (I.B. 1/1937, pg. 6)
12. Și iarăși va veni... (G.D. 11/1937, pg. 1)
13. O, nu mai sta și anul acesta tot așa (G.D.1/1938, pg. 5)
14. An nou fericit („Tâlc. Ev.” – Sibiu 1926, pg. 11)
15. Pilda cu cele 10 fecioare („Din pildele Mântuitorului” – Sibiu 1927, pg. 36-43)
16. La Anul Nou („Tâlc. Ev.” Sibiu 1934, pg. 4-7)
17. Calendarul și timpul („Calend. O.D.” pe 1933, pg. 31)
18. An nou fericit („Calend. O.D.” pe 1934)

Evanghelia la Botezul Domnului

1. La Botezul Domnului (L.S. 1/1923, pg. 3)
2. La Botezul Domnului (L.S. 1/1924, pg. 5)
3. Evanghelia despre Ioan Botezătorul și Botezul Domnului (L.S. 2/1925, pg. 3)
4. Păcatul lui Adam a fost spălat la Iordan (L.S. 2/1926, pg. 3)

Evanghelia la Bunavestire

1. Cuvânt la Praznicul Bunevestiri (L.S. 13/1924, pg. 3)

Evanghelia la Întâmpinarea Domnului

1. La Întâmpinarea Domnului (L.S. nr. 4/1923, pg. 5)
2. Acum slobozește Stăpâne (L.S. 6/1929, pg.3)

Predici la Praznicul Înălțării Domnului

1. La Înălțarea Domnului (L.S. nr. 19/1923, pg. 3)
2. “Rămâi cu noi, căci este spre seară” (L.S. nr. 21/1924, pg. 3)
3. „Legea gravitației” în lumea sufletească (L.S. nr. 22/1927, pg. 1)
4. Dacă Tu Doamne ai fi fost aici (L.S. 21/1928, pg. 1)
5. La Praznicul Înălțării Domnului (L.S. nr. 19/1929, pg. 3)
6. Pe locul înălțării Domnului Isus la cer (“Însemnări din călătoria la Ierusalim”, ed. 1928, pg. 169-170)

Predici și tâlcuiri la Vinerea Patimilor

1. Cu vânzarea lui Iuda încep Patimile Mântuitorului (L.S. 15/1924, pg. 4)
2. Și pogorându-L pe El L-au pus în mormânt (L.S. 15/1924, pg. 2)
3. Una din cele multe (L.S. 17/1926, pg. 1)
4. Tată, iartă-le lor (L.S. 15/1928, pg. 5)
5. Însă gloata stătea și privea (L.S. 15/1928, pg. 4)
6. Părinte, în mâinile Tale Îmi încredințez Duhul Meu (L.S. 29/1928, pg. 3)
7. Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea (L.S. 12/1929, pg. 4-5)
8. Eu n-am cruțat nici chiar pe Fiul Meu cel iubit (L.S. 16/1930, pg. 6-7)
9. Proorocește-ne nouă Hristoase cine Te-a lovit? (O.D. 17/1932, pg. 3)
10. Atunci Pilat L-a luat pe Isus și L-a biciuit (I.B. 17/1935, pg. 4)
11. „Leagănul” și „Patul” Mântuitorului (I.B. 17/1935, pg. 3)
12. La vinerea Patimilor („Tâlc. Ev.” – Sibiu 1926, pg. 42-43)
13. Cele 14 popasuri din drumul Crucii („Însemnări din călătoria la Ierusalim” – Sibiu 1928, pg. 120-159)

Evanghelia la Adormirea Maicii Domnului

1. La Praznicul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu (I.B. 33/11 08 1935, pg. 4)

Predică la Sfântul Dumitru

1. La Praznicul Sfântului Dumitru (L.S. 43/1922, pg. 5)

Predici la Sfântul Nicolae

1. Nu te închide în casa ta (L.S. 49/1922, pg. 1)
2. Din viața sfântului Nicolae (L.S. 49/1922, pg. 5)
3. Ziua numelui (L.S. 49/1923, pg. 1)
4. Din viața sfântului Nicolae (L.S. 49/1923, pg. 3)

Predici la Sfinții 40 Mucenici

1. Ceva din viața celor 40 mucenici (L.S. 10/1930, pg. 4)
2. Sfârșitul celor 40 mucenici (L.S. 11/1930, pg. 3) (Cu istorioara „40 Mucenici – 40 pahare de rachiu”)

Predici la Praznicul Sf. Gheorghe

1. Ceva din viața Sf. Mucenic Gheorghe (L.S. nr. 16/1930, pg. 7)
2. Sf. Mare mucenic Gheorghe (L.S. 17/1924, pg. 2)
3. Ori te biruie balaurul, ori îl birui tu pe el (I.B. 17/1936, pg. 3)

Predici la Sfinții Apostoli Petru și Pavel

1. Apostolul Pavel (L.S. 26/1922, pg. 3)
2. Viața și moartea Sf. Ap. Pavel (L.S. 26/1923, pg. 5)
3. Saule, Saule, de ce Mă prigonești? (L.S. 1/1924, pg. 3)
4. Vorbirea lui Pavel în Areopagul Atena (L.S. 7/1925, pg. 4)
5. Citiți pe apostolul Pavel (L.S. 26/1927, pg. 3)
6. Ap. Pavel în fața împăratului Agripa (L.S. 26/1928, pg. 3)
7. Ap. Pavel predicând în Tesalonic și Efes (O.D. 26/1930, pg. 2)
8. Cel ce nu iubește pe Isus – anatema! (O.D. 26/1931, pg. 2)
9. Ap. Pavel în luptă cu litera legii (O.D. 12/1932, pg. 2)
10. Noi Îl predicăm pe Isus Cel Răstignit (O.D. 17/1932, pg. 2)
11. Programul Oastei și al adunărilor Oastei (O.D. 1/1933, pg. 1)
12. Unde te afli tu pe drumul Damascului? (I.B. 27/1935, pg. 4)
13. Sfântul Oastei: Ap. Pavel (I.B. 27/1935, pg. 1)
14. Eu, bătrânul Pavel întemnițatul lui Isus Hristos (I.B. 27/1935, pg. 5)
15. Oastea Domnului în epistolele ap. Pavel (I.B. 27/1936, pg. 7)
16. La poarta Damascului – „Însemnări din călătoria la Ierusalim”, Sibiu 1928, pg. 215-216
17. Munca în epistolele ap. Pavel – „Munca și lenea”, Sibiu 1936, pg. 36,39-41,42-45
18. Ap. Pavel – un om desăvârșit – „Fricoșii”, Sibiu 1936, pg. 24-27

Predici la Praznicul Proorocului Ilie

1. Lecție biblică: cu proorocul Ilie sub ienupăr (I.B. nr. 4-5-6/1935, pg. 9)
2. Văduva din Sarepta Sidonului (I.B. 30/1935, pg. 1)

Predici la Praznicul tăierii capului Sf. Ioan Botezătorul

1. La tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul (L.S. nr. 35/1924, pg. 3)
2. Un joc “nevinovat” a tăiat capul Sf. Ioan Botezătorul (I.B. nr. 8/1937, pg. 7)

2.2. PREDICI MORALE

Pornit de la începutul activității sale pastoral-misionare în direcția combaterii a trei patimi foarte răspândite în epocă: alcoolul, sudalma și tutunul, tematica predicilor pr. Trifa se va dezvolta pe această dimensiune, desigur, nelimitându-se la acestea ci urmărind un deziderat deosebit de curajos: „lupta cea sfântă a curățirii vieții noastre de păcatele cele multe și grele.”⁹⁰

Trebuie remarcat însă că predicile pr. Trifa nu se limitează la o combatere a păcatelor și viciilor prin expunerea unor principii morale ci vizează înnoirea vieții credinciosului și apoi părăsirea tuturor patimilor. El își dă seama că acest demers va fi foarte dificil de finalizat deoarece: „Celor mai mulți oameni le place Cuvântul lui Dumnezeu dar cu o condiție: să nu le tulburi viața și purtările lor. Le place o evanghelie care îi lasă să trăiască mai departe în toate desfătările și modele lumii. Îi lasă să trăiască și cu lumea și cu Dumnezeu și cu lumina și cu întunericul, și cu Hristos și cu Veliar”⁹¹.

Prin predicile sale morale el urmărește ca prin dobândirea virtuților cititorii săi să-și redobândească demnitatea primită la botez: „E adevărat că toți creștinii au primit prin botez numele de ostași ai lui Hristos și au primit și armătura Duhului Sfânt (Efeseni 6:11-18). Întrebarea este: rămân ei în tabăra lui Hristos? Păstrează toți și se luptă cu armele ce li s-au dat de la botez? S-ar putea spune despre cei ce se înjunghie și se omoară pe la cârciume că sunt bravi ostași ai Domnului și au murit în frontul Lui? (...) Matricola botezaților este plină de ostași ai Domnului dar viața și lumea e plină de dezertorii acestei oștiri”⁹².

Într-o predică împotriva păcatului sudalmei leagă această necinstire a numelui lui Dumnezeu de păcatul contra Duhului Sfânt. După ce face o trecere în revistă a referirilor vechi testamentare cu privire la păcatul sudalmei Isaia 52,5, Înțel. lui Sirah 23,19 arată pedeapsa ce se aplică suduitorului în conformitate cu legea lui Moise de la Leviticul 24-15-16 „Sub puterea harului legii celei noi rugăciunea noastră trebuie să ceară o strajă bună gurii noastre dându-ne seama că din gură iese <<îndreptarea sau osânda>> Mt. 12,37; <<binecuvântarea sau blestemul>> Deut. 11,26; <<dulceața sau otrava>>, (Iacov 3,10), <<moartea sau viața noastră. Amin>>.”⁹³

---

⁹⁰ L.S. 1/1923, pg. 1 – *Hotărâre*

⁹¹ O.D. 46/1931

⁹² Pr. Iosif Trifa, „*Ce este Oastea Domnului*” – Sibiu 1934, pg. 214

⁹³ *Revista Teologică* 8/1922, pg. 204 – *Despre sudalmă*

Ravagiile alcoolismului au preocupat generații întregi de preoți, teologi, sociologi, oameni politici care au încercat să găsească soluții pentru limitarea efectelor negative ale acestui adevărat flagel. S-au creat diverse asociații și fundații pentru combaterea acestui viciu dar rezultatele au fost mai puțin decât modeste.

Părintele Trifa, fidel principiilor și crezului său pastoral militează, ca prin predicile sale, Cuvântul lui Dumnezeu să se atingă de conștiința celor pătimiși determinându-i la scoaterea din viața lor a acestui păcat. Va aduna într-o carte de mare răsunset, predicile sale pe această temă: „Duhul diavolului – alcoolul”, Sibiu 1936. Într-o tâlcuire la capitolul 9 din cartea Facerii se oprește asupra urmărilor păcatului beției lui Noe. După ce se arată exasperat că majoritatea predicatorilor îl acuză pe Ham că a râs de goliciunea tatălui său, păr. Trifa găsește sursa relelor ce au urmat în păcatul beției comis de Noe pentru că „dacă nu se îmbăta Noe nici Ham nu păcătuia. Îndată ce s-a îmbătat Noe, ca dintr-un izvor au început a curge greșelile și păcatele. Ham a început a râde iar Noe a început a blestema.”⁹⁴ Enumeră mai departe urmările păcatului lui Noe „Ham ajunge sluga fraților săi și cu asta s-a spart iubirea și dragostea dintre frați (...) pofta popoarelor de a se stăpâni și asupra unele pe altele (...) Prin beție izvorăsc și azi ca dintr-un izvor spurcat tot felul de fărădelegi și păcate: curvișaguri, bătaii, omoruri, sudalme, mâinii etc. Beția sparge și azi pacea din casele oamenilor”⁹⁵. În final autorul concludă că „n-are dracul nici o slugă atât de harnică și de credincioasă ca băutura și beția cu ajutorul căreia bogată roadă culege pentru împărăția iadului”⁹⁶.

Preocupat și îngrijorat de dimensiunile degradării vieții morale, părintele Trifa trage un semnal de alarmă asupra unor patimi ce tind să amenințe însăși ființa neamului. „Eu mă gândesc că în ogorul neamului nostru diavolul seamănă multă neghină. O astfel de neghină este spre pildă și patima beției împotriva căreia <<Lumina Satelor>> duce de ani de zile o strașnică luptă. Pe lângă aceasta mai este însă în ogorul neamului nostru și o altă neghină care crește și înflorește tare bine în pământul nostru. E zavistia, pizma și împerecherile cele multe pe care le avem din belșug prin satele și orașele noastre. (...) Țara noastră cea nouă nu va da înainte până nu vom curăți din ogoarele ei sufletești cele trei feluri de neghină: zavistia, beția și lăcomia de bani și plăceri.”⁹⁷

---

⁹⁴ L.S. 43/1925, pg. 4

⁹⁵ *Ibidem*

⁹⁶ *Ibidem*

⁹⁷ L.S. 5/1925, pg. 1

Pentru a putea stârpi aceste patimi, părintele Trifa se adresează conștiinței cititorilor săi, pe care o consideră ca un tribunal lăuntric: „Să aducem toate faptele noastre în fața acestei judecătorii și să le trecem prin ea. Toate laudele din lume nu ți-s bune dacă această judecătorie te mustră și iarăși nici o laudă nu este așa de dulce și plăcută ca cea pe care ți-e judecătoria din lăuntru tău (...). Când te hotărăști la o viață nouă și trăiești o viață cu Domnul ai în tine o judecătorie trează și lucrătoare care te cheamă la judecată și pentru cele mai mici lucruri (...). Este însă și în fața acestei judecătorii un drept de apel (un recurs) dar nu de cel cu avocați și cu apărători ci de cel făcut prin căință. Judecata și pedeapsa conștiinței se îmnoaie în fața căinței și a lacrimilor.”⁹⁸

Din mulțimea predicilor morale răspândite de-a lungul anilor prin foile pe care le-a scos sau la care a colaborat păr. Trifa reținem câteva semnificative:

- L.S. 20/1923, pg. 1 Doi morți (Contra alcoolismului)
- L.S. 14/1924, pg. 1 „Gustați și vedeți că bun este Domnul” (A fi un creștin adevărat nu înseamnă să faci binele numai de frica iadului ci înseamnă mai ales să faci binele pentru că ai aflat cât este de bun Domnul și cât de mult te iubește Domnul)
- L.S. 44/1924, pg. 1 „Samariteanul milostiv” (Îndemn la milostenie)
- L.S. 45/1924, pg. 1 „De Dumnezeu nu mă tem și de lege nu-mi pasă” (Înfierază corupția oficială în „afacerea pașapoartelor”)
- L.S. 48/1924, pg. 1 „Și noi ne ocupăm de pașapoarte” („Și noi ne ocupăm cu pașapoartele dar cu cele sufletești (...). Se împlinesc trei ani de când Lumina Satelor a deschis o agenție care caută să trezească în oameni dorul după o <<Americă>> sufletească, după Țara făgăduinței și mântuirii sufletești. Cele mai multe din pașapoartele de la București au fost false. Unii n-au putut merge cu ele decât până în Franța iar alții s-au trezit prin Cuba și Africa. O avere întreagă au cheltuit și n-au ajuns în America unde se doreau. Așa e și în lumea sufletească. Cei mai mulți își cheltuiesc toată viața în zadar și la urmă se trezesc că n-au pașaport pentru țara vieții de veci.”)
- L.S. 18/1925, pg. 1 „Cum se strică obiceiurile” („Noi însă păstrăm azi numai găocile acestor datini și obiceiuri și le stricăm mereu cu băuturi” Părintele Trifa este dezamăgit de obiceiul cu „toaca” din Apuseni ce se practica la Paști. Constată întristat că „Mântuitorul abia înviase și oamenii Îl răstigneau din nou”)

---

⁹⁸ L.S. 2/1925, pg. 1

- L.S. 19/1925, pg. 4 „Iosif în temniță”. Este o predică împotriva păcatului desfrânării pornită de la o meditație la capitolul 39 din cartea Facerii.
- L.S. 36/1925, pg. 4 „Cetiri și tâlcuiri la II Macabei 3” Pornind de la minunea produsă în Templu când Eliodor a vrut să răpească banii văduvelor și săracilor pâr. Trifa condamnă printr-un adevărat rechizitoriu speculanții și îmbogății de război
- L.S. 5/1926, pg. 3 „Ceva mai groaznic decât uciderea pruncilor de către Irod cel mare” (Se scoate în relief răspunderea părinților pentru creșterea copiilor)
- L.S. 7/1926, pg. 3 „Vițelul de aur” (Ieș. 32) (Țintește în păcatul lăcomiei și al câștigului necinstit)
- L.S. 18/1926, pg. 3 „Mustrea lui David” (2 Împărați 12, 1-14) – (O predică împotriva păcatului desfrânării)
- L.S. 19/1926, pg. 3 „Lupta lui Iacov cu îngerul” O predică în care părintele Trifa arată că izvorul virtuților este ascultarea (robia) față de Dumnezeu. „Această înfrângere pentru Domnul ne trebuie și nouă. Iacov a primit binecuvântarea după ce a fost biruit de Domnul (...) În viața creștinilor se folosește vorba de <<robul lui Dumnezeu>>. E o vorbă frumoasă și cu adânc înțeles dar de cele mai multe ori e numai o vorbă goală, căci a fi rob cuiva înseamnă a fi biruit de el și supus întru toate lui... A fi robul lui Dumnezeu înseamnă a fi copleșit de dragoste, de milă, de bunătate, de adevăr și celelalte daruri ce curg din Evanghelia Lui... Ești tu biruit de Domnul sau de diavolul? Ești tu robul lui Dumnezeu sau robul diavolului?”
- L.S. 15/1927, pg. 1 „Înaintarea în cele sufletești” (Viața creștinului este o școală. Creșterea în această școală este o condiție a mântuirii).
- L.S. 22/1927, pg. 5 „Să ne rugăm pentru unul care ne cere ajutor” (Pâr. Trifa propune o aplicație practică – o rugăciune a tuturor cititorilor foii pentru un pățimaș care ceruse ajutor redacției).
- L.S. 11/1928, pg. 3 „Însemnări de sub brațele crucii” Pornind de la cuvintele psalmistului care cere sufletului său <<să nu uite nici o binefacere a Domnului>>, pâr. Trifa relevă unele minuni pe care Dumnezeu le face în viața celor credincioși. Dar dintre ele una este importantă și trebuie vestită tuturor „Cea mai mare minune este nașterea din nou despre care vorbește Mântuitorul la Ioan cap. 3. Cine a trecut prin această minune nu se mai miră de nici o minune din lumea aceasta”.
- L.S. 12/1928, pg. 3 „Însemnări de sub brațele Crucii” Părintele Trifa subliniază rolul suferinței în viața credinciosului plecând de la experiența propriei vieți „Era o

vreme când mă rugam lui Dumnezeu să-mi dea sănătate, avere și belșug. Dar de când trăiesc o viață nouă cu Domnul mi s-au schimbat și rugăciunile (...). Ia Doamne de la mine toate prisosurile lumești, lasă-mi numai prisosul cel sufletesc, prisosul harului și darului Duhului Sfânt. Iar când va trebui, Te rog Preabunule Doamne taie fără cruțare în viața mea cu cuțitul suferințelor... Pune pe umerii mei crucea suferințelor și durerilor ca nu cumva să pierd mântuirea scumpă a sufletului meu..."

2.3. PREDICI MISIONARE

În personalitatea preotului trebuie să existe o sinteză între lucrarea misionară și cea de pastorație. Biserica Ortodoxă, fidelă învățăturilor Mântuitorului, desfășoară o misiune externă dar și o misiune internă. În misiunea internă intră mai ales preocupările pentru interiorizarea vieții religioase, adâncirea cugetării și simțirii creștine, apostolatul faptei. Misiunea are o sferă mai largă decât partorația. Misionarismul pregătește terenul pastorației. Predicile misionare ale părintelui Trifa se adresează unei mase largi de cititori atât ortodocși cât și uniți, catolici sau neoprotestanți. De remarcat faptul că acestea n-au rămas fără urmări. Mulți neoprotestanți au revenit la biserica mamă, iar dintre uniți mulți intrau în Oastea Domnului supunându-se disciplinei acesteia. Activitatea predicatorială a părintelui Trifa răspundea la cel mai înalt nivel preocupărilor Bisericii Ortodoxe din perioada interbelică. Congresele preotești căutau soluții pentru problemele cu care Biserica se confrunta. Între soluțiile pentru combaterea sectarismului, revista "Biserica și Școala" remarcă propunerile părintelui Trifa: predica, vestirea și tâlcuirea Cuvântului, tipărirea și răspândirea de scrieri și cărți de combatere; Biblia pentru popor; viața fără prihană a preotului; ajutorul moral și material al statului."⁹⁹

Predicile misionare ale părintelui Trifa nu sunt niște simple predici apologetice. Ele vorbesc despre Sf. Taine ale Bisericii dar nu într-o prezentare scolastică a acestora, ci căutând să ajute cititorul să și le împrăzieze atingând nu numai rațiunea, ci și duhul.

"Cina cea de taină"¹⁰⁰ se ocupă de Taina Sf. Euharistii, "taina tainelor prin care Îl primim pe Domnul în casa sufletului nostru ca să trăim cu El și El cu noi" (Apoc. 3,20).

Despre Taina Sf. Botez, părintele Trifa va scrie în două predici importante.

---

⁹⁹ B.S. nr. 10/1922

¹⁰⁰ L.S. nr. 15/1924, pg. 3

Referindu-se la o noapte petrecută în Biserica Sf. Mormânt (27 sept. 1925), părintele Trifa amintește de noaptea când "s-a petrecut aici în Ierusalim, întâlnirea și vorbirea lui Isus cu Nicodim".¹⁰¹ Nedumerirea lui Nicodim la afirmația Mântuitorului că trebuie să se nască din nou, prilejuiește părintelui Trifa un motiv de a vorbi despre Taina Sf. Botez și de a descoperi în ea semnele nașterii de sus. "A te naște din nou înseamnă taina Sf. Botez prin care ne-am născut a doua oară. Dar acest Botez încă nu-i de-ajuns pentru mântuirea noastră sufletească. <<Nu e de-ajuns să te naști creștin, ci trebuie să te faci creștin>>, zice Sf. Ioan Gură de Aur. A te naște din nou înseamnă, iubite cetitorule, să te hotărăști pentru o viață nouă cu Domnul, înseamnă să-ți faci o legătură vie cu Mântuitorul, înseamnă să înțelegi și să primești darul Crucii de pe Golgota, și prin acest dar "omul tău cel vechi să se răstignească împreună cu Isus" (Romani 6,6), ca să mori față de păcat și să viezi lui Dumnezeu prin Isus Hristos (Romani 6,11). A te naște din nou înseamnă să o rupi dintr-o dată cu trecutul tău cel păcătos așa cum se rupe pomul cel sălbatic (pădurețul) când îl taie grădinarul și, prin altoire, îi schimbă firea și roadele. A te naște din nou înseamnă să te oprești din calea răutăților și să te întorci la Domnul așa cum s-a întors Saul pe drumul Damascului și cum s-a schimbat Zaheu vameșul, Magdalena și ceilalți păcătoși, după ce s-au întâlnit cu Mântuitorul."¹⁰²

Înscriindu-se pe linia duhovnicească a Sf. Simeon Noul Teolog, părintele Trifa va căuta să impună mișcării duhovnicești Oastea Domnului aceeași doctrină teologică: "Odată ce am fost născuți prin Duhul, nu prin sânge și voia omenească, și ne-am stabilit în mod conștient lăcașul sufletului în El, din clipa aceasta am contemplat slava dumnezeirii Sale. Acesta este momentul când devenim cu adevărat creștini, iar nu atunci când suntem botezați prin ritualul botezului. Adevăratul botez se face în inimă și conștiință. Aceasta este clipa renașterii."¹⁰³

Doctrina nașterii din nou, ca punct central al întregii activități predicatorial-misionare a părintelui Trifa este de sorginte pur patristică, manifestarea concretă a momentului fiind exprimată în învățătura de la Oaste prin "legământul" sau "hotărârea" ce trebuia s-o încheie fiecare nou membru al mișcării. Și aici părintele Trifa își afla precursori între autorii filocalici. "Căci la început, precum am spus și mai înainte, harul își ascunde

---

¹⁰¹ L.S. nr. 5/1927, pg. 4

¹⁰² L.S. 5/1927, pg. 4

¹⁰³ Sf. Simeon Noul Teolog, "Despre Țelul vieții creștine" - Ed. Anastasia, 1996, pg. 181

prezența sa în cei botezați, așteptând **hotărârea** (subl.n.) sufletului ca atunci când omul se va întoarce cu totul spre Domnul să-și arate printr-o negrăită simțire, prezența în inimă."¹⁰⁴

Pornind de la o ilustrare deosebit de expresivă, anume cea a altoiului, părintele Trifa meditează asupra asemănării Botezului cu o altoire: "Când eram preot la țară mi-am făcut o grădină de pomi. Am sădit-o cu 10 altoi și pe urmă a sosit vremea să plec în lume. Când am fost mai pe urmă acasă, am văzut un lucru trist. O altoaie se uscuse. Vlăstarele cele vechi dăduseră iar pe dedesubt și neumblând nimeni să le mai curețe, au sorbit puterea mlădițelor altoite. Mlădița altoită și-a pierdut puterea, și-a pierdut viața. Altoirea s-a întors iar la firea cea sălbatică (...). Taina Sf. Botez este o altoire a vieții omului, este o renaștere sufletească, este o tăiere și omorâre a firii vechi, a firii celei lumești și o înviere la o viață nouă duhovnicească. Însă păcatul strică această altoire sufletească (...). Din botezul celor mai mulți creștini n-a mai rămas decât numele scris în Matricola botezaților și numele de creștin pe care-l poartă ca pe o firmă mincinoasă. Omul cel vechi a biruit iarăși pe cel nou. Ferice de cine rămâne în altoirea cea duhovnicească, în renașterea cea din nou (In.3,10). Ferice de cel ce are un Grădinar bun și milostiv care să-l curețe mereu de vlăstarele sălbatice ce cresc pe dedesubt din tulpina cea veche. Acest Grădinar bun este Isus Mântuitorul. Numai pomul dat în grija acestui Grădinar poate rodi roduri de fapte bune. În grija Lui este pomul vieții tale?"¹⁰⁵

În predicile sale misionare, părintele Trifa se va situa totdeauna pe poziții radicale în ceea ce privește practicile oculte sau tradițiile păgâne existente din belșug în lumea satului românesc. Astfel, relatând un caz mult mediatizat în care creștinii satului Vălioara (Banat) au dezgropat un cadavru spre a-i arde inima, crezând că astfel vor scăpa de strigoii ce le produsese multe pagube, părintele Trifa intervine cu blândețe dar și cu fermitate, aducând, ca de obicei, argumentele Sf. Scripturi: "O, în ce mare greșală ați căzut, iubitorilor creștini din Vălioara! Voi ați căutat pricina pagubelor voastre într-o inimă de om mort, și trebuia să o căutați înlăuntrul vostru, în inima voastră, în faptele voastre. În fața pagubelor trebuia să ziceți și voi ca Ieremia: "Să căutăm căile noastre să le cercetăm și să ne întoarcem la Domnul zicând: păcătuit-am, păgânit-am și de aceea ne-a ajuns pedeapsa Ta" (Ierem. 3,40-43). "Cu toată inima voastră trebuie să căutați pe Domnul" (Ps. 118). Trebuie să aprindeți inima voastră (Ps. 72,21) și nu a mortului, și atunci paguba s-ar fi oprit în loc.

---

¹⁰⁴ Diadoh al Foticeii - *Cuvânt ascetic cap. 85 - Filocalia* vol. I, pg.459, Harisma, București, 1993

¹⁰⁵ *L.S.* nr. 2/1928, pg. 5

E vremea ca poporul nostru să părăsească odată credințele cele deșarte și să se întoarcă la credința cea vie și luminată pe care a vestit-o Mântuitorul".¹⁰⁶

Predicile misionare ale părintelui Trifa nu întârzie să-și arate roadele: "Un fost prim diacon adventist, Gheorghe Catargiu, agent sanitar din Suceava, a părăsit adventismul și a intrat în Oastea Domnului".¹⁰⁷

"La Curtici, foarte mulți bapțiști citesc cu multă plăcere <<Lumina Satelor>> pe care le-o împrumută dreptămăritorii creștini. Ostașii Domnului din Curtici s-au dovedit de cei mai buni agitatori ai preoților locali în opera lor de propagandă antibapțiștă".¹⁰⁸

"Scumpe Părinte! Eu subsemnatul cât și soția mea am fost în prezent în secta numită bapțiștă în timp de 4 ani nu că aș fi contra Bisericii Ortodoxe, dar din cauză că nu găseam o societate care să fie devotată Domnului. Cu mare bucurie am aflat aceasta, prin cartea "Intrați în Oastea Domnului", că există o societate de oameni pocăiți ortodocși, și de aceea venim cu rugămintea să ne primiți și pe noi - Pentelei Cojocarului și soția Domnica (Cernăuți)".¹⁰⁹

2.4. PREDICI DIN ACTUALITATE

Încă de la hirotonire (1911), părintele Trifa, revenit în mijlocul moșilor săi, se va implica cu tot talentul său scriitoricesc în sprijinirea cauzei acestora, ale căror dureri le făcea publice mititând pentru alinarea lor.

Fiind martor la multe momente dramatice pentru supraviețuire, părintele Trifa va da drum liber condeiului său care nu numai va mișca inimile cititorilor în fața unor realități crude, ci va căuta să provoace pe mai marii vremii pentru a rezolva situația: "Toată iarna a trecut cu greutate ce nu se pot descrie, prin neaua și viscolul munților. Va gândi cineva, se va mira ce legătură au munții cu durerile noastre? Au acea legătură că pe noi ei ne despart (Găina și Biharia) de "țara pâinii" - părțile Aradului. E drept, se poate trece acolo și care au putere mai trec cu înconjur de peste 100 km (pe la Brad). Cei mai mulți însă n-au nici cai nici căruță (...) și transportă cu spatele. Toată această oaste de flămânzi și săraci și-au trecut și își trec pâine peste munți cu greutate și ostenele ce te înfioară (...) "Nu-i pâine", iată în două vorbe problema cea dintâi și cea mai arzătoare a munților noștri (...). Cer

---

¹⁰⁶ L.S. nr. 11/1924, pg. 1

¹⁰⁷ L.S. nr. 45/1927, pg. 1

¹⁰⁸ B.S. nr. 49-50/1928, pg. 8

¹⁰⁹ L.S. nr.3/1928, pg. 5

limpezirea afacerii alimentației noastre. Cer acest lucru de aici din mijlocul celor lipsiți și necăjiți de unde nu acuz (...) ci constat că nu au fost ajutați decât cu câțiva picuri într-o mare de lipsuri".¹¹⁰

Așezat în fruntea unei publicații destinată maselor largi de cititori din lumea satelor părintele Trifa știa că nu va putea avea acces spre sufletele lor decât "bătând" cărările pe care aceștia își preumblau pașii vieții lor de zi cu zi. Realitatea socială, politică, cotidiană va face obiectul multor predici aflate adesea pe prima pagină a publicațiilor scoase de părintele Trifa.

Principalele teme ale actualității din viața socială din sfera politicului sau din lumea ideologiilor vor fi tot atâtea surse pentru subiectele predicilor părintelui Trifa. "La praznicul eroilor morți în război",¹¹¹ părintele Trifa găsește un prilej potrivit pentru a reproșa contemporanilor săi și mai marilor zilei lipsa de recunoștință față de jertfele eroilor căzuți în războiul reîntregirii și mai ales totalul dezinteres față de soarta urmașilor acestora. "Să nu uităm că lângă crucile Golgotei noastre naționale plâng Mariile și Magdalenele, plâng văduvele și orfanii care și-au pierdut pe scumpii lor pentru învierea noastră națională. (...) Peste tot, atât noi cărturarii poporului, cât și statul ar trebui să ținem seamă mai mult de porunca proorocului Isaia ce zice: "Faceți dreptate orfanului și apărați dreptul văduvei" (Is. 1,7), mai ales în aceste vremuri când fiecare iubește mita și umblă după plată; orfanului dreptate nu-i fac și plângerea văduvei nici n-ajunge până la ei (Isaia 1,23) (...) Să ne dăm seama că lumea văduvelor și orfanilor și invalizilor e azi lumea celor fără glas, e o lume din care plângerile, de cele mai multe ori nu se aud, că n-are cine să le dea grai. Toți cei care credem și trăim Evanghelia Mântuitorului să dăm grai acestor plângeri oriunde le-am afla și să strigăm neîncetat după dreptatea orfanilor și văduvelor de război."¹¹²

Lumea plină de tumult și pasiuni a vieții politice nu va rămânea nici ea în afara preocupărilor părintelui Trifa care va căuta prin predicile sale să pregătească și să înarmeze spiritual populația de la sate ce devenea adesea o masă ușor de manipulat de diverși aventurieri politici ce nu-și urmăreau prin propaganda lor decât propriile interese.

"Despre păcatele politicii de partid aș putea scrie cărți întregi. Amintesc aici răul cel mai mare: politica de partid strânge în taberele ei tot felul de mîncăi (...). După fiecare guvern rămân câțiva noi milionari (...). Eu am mai spus-o aici la foaie: politica noastră de partid și partidele noastre nu reprezintă sufletul acestui neam. Poporul nostru este un popor

---

¹¹⁰ *Românul*, nr. 67/28.III.1920

¹¹¹ *L.S.* nr. 22/1925, pg. 1

¹¹² *Ibidem*

credincios cu frică de Dumnezeu și de păcat. Însă aceste virtuți nu se prea răsfrâng asupra vieții noastre politice. Aluatul Evangheliei va trebui să dospească odată și viața noastră politică".¹¹³

Asupra unei opțiuni politice a părintelui Trifa nu puteam avea o opinie clară. Ceea ce este sigur este faptul că prin lucrarea sa predicatorială, el urmărea ca prin puterea Evangheliei să ducă în rândul maselor acele principii care să poată face posibil ca "Cei care ne strângem sub steagul credinței și al Evangheliei",¹¹⁴ să poată să nu dea votul "tot pentru cei care n-au altă credință decât pântecele și banul".¹¹⁵

La întrebarea pusă de arhim. Iuliu Scriban la Congresul Biblic de la Sibiu (1921) dacă preotul trebuie sau nu să facă politică, răspunsul părintelui Trifa este tranșant și constituie crezul său în domeniu: "trebuie să facem politica, căci nici un alt factor social nu dă garanția unei îndreptări sănătoase ca preoțimea, dar nu politică exclusivistă ci formând acel front creștin național democrat în înțelesul ideilor desfășurate de păr. Scriban".¹¹⁶

Sintagma "creștin național democrat" nu constituie pentru părintele Trifa o ideologie politică de care s-ar fi simțit atras ci afirmarea unor valori de morală politică în care credea: "Poate va veni odată vremea când "Lumina Satelor" și "Oastea Domnului" vor ridica și steagul unui partid creștin național. Când țara aceasta va fi plină de steagurile celor ce intră în Oastea Domnului apoi vom încerca să dospim și viața politică cu aluatul Evangheliei (...). Va veni o vreme când în politica acestei țări se vor ridica creștinii cei adevărați pentru că numai un creștin adevărat poate fi și un român adevărat (...). Neamul acesta va fi având el multe păcate pentru care Domnul Dumnezeu ne ceartă cu stări nesănătoase dar neamul acesta are și destule comori sufletești ca să aștepte sosirea unui viitor mai bun. Și eu cred că va sosi".¹¹⁷

Naționalismul agresiv îi repugnă părintelui Trifa și va lua atitudine împotriva lui ori de câte ori va avea ocazia. Prin uciderea prefectului poliției din Iași, Constantin Manciu, mișcarea studențească dădea dovadă că nu este pătrunsă total de idealurile neamului românesc: "Nu ne putem ascunde durerea când vedem între studenți astfel de ieșiri care nu fac parte din firea neamului nostru".¹¹⁸

---

¹¹³ L.S. nr. 25/1927, pg.1

¹¹⁴ *Ibidem*

¹¹⁵ *Ibidem*

¹¹⁶ T.R. nr. 30/1921

¹¹⁷ L.S. nr. 25/1927, pg.1

¹¹⁸ L.S. nr. 43/1924, pg.2

Curăția cugetului său și neaservirea politică a foilor pe care le-a condus, îi vor permite să se pronunțe obiectiv încă de la început asupra pericolelor celor două ideologii ce vor sta la fundamentul totalitarismelor sec. XX: fascismul și comunismul.

Plecând de la un incident petrecut la Londra, cu ocazia înmormântării regelui George al V-lea și anume pierderea Crucii de la Malta ce împodobește coroana regală, pe traseul parcurs de cortegiul funerar, părintele Trifa aduce un elogiu istoriei Angliei care "se ridicase prin Biblie, prin credință, prin Cruce".¹¹⁹ Evocă personalitatea defunctului rege ale cărui cuvinte memorabile le reproduce: "Există numai o singură mare întrebare în lume: cum să-l putem aduce pe Isus Hristos și Evanghelia Lui în inima poporului. Cu acest <<program>> s-a creat Marea Britanie. Veacuri de-a rândul Anglia a fost o țară a Bibliei și prin ea s-a revărsat în lume cuvântul lui Dumnezeu".¹²⁰ Spre deosebire de Anglia, pentru care Biblia constituie temelia morală a unui întreg popor, părintele Trifa sesizează în Germania apariția Antihristului: "În formă de neopăgânism el își ridică capul chiar și în Germania care e contra comunismului. Iată, spre pildă, citesc în cartea hitleristului Rosenberg din Germania, care face definiția hitlerismului (cartea Mitul sec. al XX-lea). <<Ne trebuie - scrie Rosenberg - o religie națională germană. Religionea germană nu e religionea unui Dumnezeu mort, nici a unui Dumnezeu umilit.; Crucea Răstignirii deci nu poate să-i slujească de simbol. Toate icoanele ce reprezintă răstignirea vor trebui să fie înlocuite cu altele care să prezinte un Dumnezeu glorios și biruitor. De asemeni dogmele vor fi revăzute, noul creștinism va fi o religione a orgoliului și a voinței.>> Spre prăpăd merge omenirea cu astfel de religii noi. Sunt și ele semnul vădit că Antihristul a ieșit în lume (1 In. 2,18)".¹²¹

Pornind de la textul din cartea Faptele Apostolilor (4,32-35), părintele Trifa descrie o imagine a "comunismului" apostolic pe care o analizează în antiteză cu comunismul sovietelor: "Este o enormă deosebire între acest comunism al Duhului Sfânt și între cel ce se vestește azi în lume. (...) Acela era un comunism al dragostei, cel de azi este al urii. Acela era un comunism al lui Dumnezeu, acesta este al unuia ce se luptă contra lui Dumnezeu. (...) O, dacă ar fi rămas lumea și creștinătatea în acel comunism sfânt - ce bine ar fi azi în lume. Satan imită totdeauna lucrul lui Dumnezeu. Așa a fost și cu comunismul. Satan a imitat comunismul de la Faptele Apostolilor. Numai că această imitație e în cele rele (...). Comunismului de azi îi lipsește vorba de încheiere din comunismul de la Faptele

---

¹¹⁹ I.B. nr. 6/1936, pg. 1

¹²⁰ *Ibidem*

¹²¹ *Ibidem*

Apostolilor. “Și nu era niciunul care să ducă lipsă de ceva”. Pentru că în Rusia și oriunde s-a înfăptuit comunismul lui Satan toți duc lipsă de toate. E un comunism cu foamete și lipsă”.¹²²

Părintele Trifa nu se mulțumește să diagnosticheze doar ideologia comunistă ci caută să-i releve cauzele și totodată să ofere metode de combatere. El avertizează asupra unui lucru: “Comunismul a venit pe urma slăbirii creștinismului”.¹²³ Iar metoda de combatere nu poate fi decât Evanghelia. “Propaganda comunistă trebuie combătută și cu o propagandă evanghelică. Evanghelia și Biserica trebuie să se coboare în mijlocul frământărilor sociale și să ceară dreptate și justiție socială pentru toți. Și să strige fără cruțare după nedreptate, după abuzuri, corupții etc. Căci până vor fi în lume și în orice țară stări sociale putrede și păcătoase, otrava comunismului va stăruî. Și mai presus de toate să-l combatem prin trăirea Evangheliei. Să luptăm contra comunismului, luptând pentru Împărăția lui Dumnezeu. Luptând ca să vină Împărăția lui Dumnezeu precum în cer, așa și pe pământ. Ca toți creștinii să fie cu adevărat frați în Domnul nostru Isus Hristos. În direcția aceasta luptăm și noi ostașii Domnului. Când țara aceasta va fi cucerită de Oastea Domnului atunci scăpăm definitiv de primejdia comunismului”.¹²⁴ Din psalmul 84 părintele Trifa prescrie și leacul acestui flagel: “În PS 84 este un minunat leac contra comunismului: <<Mila și adevărul s-au întâmpinat, dreptatea și pacea s-au sărutat. Adevărul din pământ a răsărit și dreptatea din cer a privit>> (PS 84, 11-12) Când se vor împlini aceste minunate cuvinte, când se vor întâlni peste tot locul mila cu adevărul și se va săruta dreptatea cu pacea – atunci otrava comunismului va dispărea pentru totdeauna”.¹²⁵

Altă dată făcând o comparație între două adunări ce au avut loc, una a Oastei Domnului la Câmpulung iar alta electorală la Iași, părintele Trifa scoate în evidență urmările Evangheliei și cele ale politicii de partid: “La Câmpulung s-a ținut cea dintâi adunare a Oastei Domnului (...). La Câmpulung s-au întâlnit cu Domnul o mulțime de suflete hotărâte să trăiască o viață nouă după Evanghelia (...). Aproape în același timp s-a ținut o mare adunare politică la Iași (...). A fost o adunare pe urma căreia au rămas și câțiva morți și răniți (...). La Câmpulung a fost secerișul Domnului, la Iași secerișul

---

¹²² I.B. 51/1936, pg. 1

¹²³ I.B. 52/1936, pg. 1

¹²⁴ *Ibidem*

¹²⁵ *Ibidem*

diavolului (...). Mântuirea acestei țări nu de la politica de partid va veni ci de la Evanghelia Mântuitorului”.¹²⁶

La curent cu tot ce se întâmplă în lumea internațională, păr. Trifa va analiza prin prisma Evangheliei derularea evenimentelor căutând câte-o învățătură ziditoare de fiecare dată pentru cititorii săi.

Când Liga Națiunilor de la Geneva caută soluții pentru a rezolva, pe timp de război, viața populației civile prin înființarea unor zone neutre pentru refugii, păr. Trifa află în Scriptură prin analogie, cinci modalități de scăpare: “1. Întâia e cea de la corabia lui Noe care strigă pe oameni să intre în corabie. 2. A doua e ușa pe care israelitenii au stropit-o cu sângele Mielului (Ieșire 12). 3. A treia sunt cetățile de scăpare de la Iosua 20, 1-6. 4. A patra e poarta cea îngustă de la Matei 7, 13-15. 5. A cincea e poarta ce s-a închis după ce a sosit Mirele (Mt. 25, 1-13). Dar omenirea n-a intrat și nu s-a mântuit prin aceste porți. De aceea a venit Mântuitorul care (...) ne-a deschis El ușa cea mare a mântuirii (...). Dar oamenii și omenirea n-au intrat prin ușa aceasta, de aceea Liga Națiunilor umblă acum după <<locuri de scăpare>>. Omenirea îngrozită caută <<locuri de scăpare>> dar nu aleargă acolo unde este singurul nostru loc de scăpare: La Crucea Golgotei”.¹²⁷

Realitatea lumii înconjurătoare, cu problemele ei de la cele mai mari până la banalul fapt divers cotidian va constitui o adevărată mină de subiecte de predică pentru prolificul redactor de la Sibiu. Talentul său va avea deplin posibilitatea de manifestare tocmai pe acest teren. Omul obișnuit devine atent la ceea ce se întâmplă în jurul său când printr-un har deosebit păr. Trifa scoate câte o învățătură mult folositoare din fapte cotidiene în care fiecare se poate regăsi ca personaj principal. “Ca o întregire la foaia noastră religioasă, vom da și câte două pagini cu știri și întâmplări din lume și țară văzute în lumina Evangheliei. Este mare lucru să vezi lucrurile în lumina Evangheliei. Să vezi mersul vieții și al întâmplărilor în lumina Evangheliei. Și să-l spui și altora în această lumină. Știrile și întâmplările așa cum le dau cele mai multe gazete sunt o otravă pentru lumea cetitorilor. Dar redate în lumina Evangheliei ele sunt o predică vie...”¹²⁸

O banală pană de curent va constitui un subiect deosebit de incitant pentru o temă duhovnicească de mare actualitate: legătura sufletului cu Dumnezeu prin credință. “Lumina electrică vine de la o <<uzină>>, de la un izvor de lumină și de putere electrică. Această lumină o aducem în casă prin o legătură de drot. Când această legătură e bună

---

¹²⁶ L.S. 7/1928, pg. 1

¹²⁷ I.B. 50/1936, pg. 1

¹²⁸ I.B. 1/1935, pg. 7

lumina arde, când se strică lumina se stinge. Întocmai așa e și lumina sufletească. Isus Mântuitorul este <<uzina>> este izvorul cel mare de lumină sufletească. <<Eu sunt lumina lumii a zis Isus>> (Ioan 10, 12). Dar ca să poți primi lumină din lumina lui Hristos îți trebuie o legătură de drot sufletesc adică o legătură de credință vie și lucrătoare cu Isus Mântuitorul”.¹²⁹ Autorul identifică și cauzele “penelor de curent” și modul lor de remediere. “Păcatul strică această legătură și trebuie să o repari numaidecât prin căință, prin rugăciune și lacrimi fierbinți. Eu te întreb iubite cititorule ai tu legătură sufletească cu izvorul luminii, cu Isus Hristos și îți iei tu lumină din lumina Lui și putere din puterea Lui, ori păcatul ți-a stricat această legătură și tu nu umbli să o mai repari?”¹³⁰

Altă dată după pierderea cheilor de la casă, când un lăcătuș priceput a venit cu o legătură de chei cu care a reușit să deschidă toate ușile, păr. Trifa găsește prilejul de a publica o predică deosebit de expresivă prin asemănările aduse în fața cititorilor: “Eu m-am gândit în mine că așa e și Biblia în cele sufletești. Biblia este plină de chei sufletești. Nu e nici o încăpere, nici o închizătoare a sufletului pentru care să nu poți găsi în Biblie o cheie potrivită. De ești întristat, în Biblie afli mângăiere, de ești în necaz capeți ajutor, de ești în întuneric capeți lumină, de ești bolnav capeți vindecător, de ești batjocorit capeți apărător. Nu e nici o stare sufletească pentru care să nu găsești în Biblie o cheie potrivită. Biblia are chei potrivite pentru toate încăperile și cămărilor sufletului tău. Citind Biblia, găsești în ea locuri la care te oprești zicând: aici e scris parcă anume pentru mine...”¹³¹

Fenomene naturale mai puțin obișnuite sau calamități naturale de proporții au constituit totdeauna subiecte de predici pentru păr. Trifa.

În urma cutremurului din Bulgaria constată că “Tatăl Ceresc lucrează cu dragostea dar de o vreme încoace dragostea Lui nu mai prinde în noi. De aceea a început a ne vorbi ca odinioară egiptenilor: prin fel de fel de plăgi și pedepse”.¹³² Cauza acestor stări de lucruri este faptul că “pământul s-a umplut de stricăciune (...). Cerul sufletesc al omenirii este încărcat de norii cei negri ai urgiei lui Dumnezeu. O revărsare a mâniei lui Dumnezeu a început să picure din acești nori. La o depărtare de numai câteva sute de kilometri de noi, pământul s-a cutremurat”.¹³³ Remediul acestei situații nu poate fi decât unul: “Să se cutremure și sufletele noastre. Vremurile noastre au lipsă de un cutremur sufletesc care să schimbe înfățișarea sufletească a lumii de azi. Avem lipsă de un mare cutremur sufletesc în

---

¹²⁹ L.S. 49/1924, pg. 1

¹³⁰ *Ibidem*

¹³¹ L.S. 52/1928, pg. 7

¹³² L.S. 18/1928, pg. 1

¹³³ *Ibidem*

care să se prăbușească munții păcatelor și ai răutăților de azi și în locul lor să răsară <<cer nou și pământ nou în care locuiește dreptatea>>, pacea și dragostea evanghelică”.¹³⁴

Seceta din vara anului 1928 care a compromis toată recolta de porumb și nu numai, îi prilejuiește păr. Trifa o meditație la textul din Ieremia 7,2: “Iată iuțimea și mânia Mea se varsă peste tot locul acesta și peste oameni și peste dobitoace și peste roadele pământului (...). Că va fi cerul deasupra capului tău de aramă și pământul de sub tine de fier. (...). Domnul ne ceartă pentru păcatele și fărădelegile noastre. Cerul de sus parcă vrea să ne spună și el ceva. Vrea să ne spună că Domnul nu mai poate suferi fărădelegile noastre. De ani de zile Domnul ne ceartă mereu cu multe feluri de plăgi și pedepse dar noi nu ne îndreptăm: <<Bătutu-i-am – zice Domnul și n-au simțit, zdrobitu-i-am și n-au vrut să se întoarcă>>. (Ieremia 5, 3) (...). Numai o singură scăpare avem degrabă, întoarcerea către Dumnezeu și poruncile Lui. <<Așa zice Domnul: De voi închide cerul și nu va fi ploaie și de voi trimite moarte în poporul Meu. Și de se va smeri poporul Meu și se vor ruga și se vor întoarce din căile lor cele rele, Eu îi voi auzi din cer, milostiv voi fi păcatelor lor și voi vindeca pământul lor.>> (II Cronici 7 13-14) (...). Să căutăm căile noastre să le cercetăm și să ne întoarcem la Domnul. Să înălțăm inimile noastre spre Dumnezeu zicând: păcătuit-am, păcătuit-am și nu ne-am întors (Plângeri 3, 40-43)”.¹³⁵

Nimic nu poate fi mai nepotrivit și neașteptat decât inundațiile venite la Crăciun. La Crăciunul anului 1925 inundații catastrofale au afectat partea de vest a țării. Mulți au fost luați prin surprindere de furia apelor care a lăsat în urmă multe pagube materiale și victime. Părintele Trifa scrie o predică avertisment asemănând revărsarea apelor cu potopul de fărădelegi al veacului: “De ani de zile avem acest potop sufletesc, râurile vieților oamenilor s-au umplut și s-au revărsat de potopul răutăților celor multe. Râul vieții oamenilor umflându-se de fărădelegi și-a schimbat cursul. A părăsit matca Evangheliei și aleargă cu apele-i tulburi peste hotarele vieții ducând pe tot locul moarte și pieire sufletească. An de an cresc apele acestui potop iar oamenii se îneacă liniștiți”.¹³⁶ În fața acestei primejdii autorul îmbie corabia mântuirii sufletești “pe care ne-a câștigat-o și ne-a făcut-o Domnul Isus Hristos prin scump sângele Său și sfântă jertfa Sa. (...) Intră în această corabie dragă cititorule, intră tu și toată casa ta (...). Pleacă îndată dragă suflete să intri în corabie. Nu vezi cum cresc apele? N-auzi cum vuiesc valurile? Nu vezi cum se îneacă oamenii în potopul răutăților și tu nu te spăimântezi? Tu stai liniștit? Tu mamă stai liniștită în vreme

---

¹³⁴ *Ibidem*

¹³⁵ *L.S.* 33/1928, pg. 3

¹³⁶ *L.S.* 4/1926, pg. 3

ce fiica ta se îneacă în valurile păcatului? Și tu tată dormi liniștit în vreme ce fiul tău se îneacă în valurile petrecerilor și bețiilor de noapte? O, ce lucru grozav! (...) Domnul strigă neîncetat: sculați-vă oameni buni, ieșiți din răutăți, mântuiți-vă sufletul, intrați în corabia mântuirii. Însă cei mai mulți iau în glumă această chemare alții spun că mai au vreme și pe urmă vine moartea și închide fără de veste ușa corabiei și tu dragă suflete rămâi afară în potopul pieirii. Eu te întreb încă odată dragă suflete, ești tu în corabie ori ești afară de corabie. Dacă ești afară, de ce nu intri?”¹³⁷

Dar și în binecuvântările lui Dumnezeu părintele Trifa găsește subiecte deosebit de interesante de predică. La vremea secerișului imaginea holdelor clătinându-se în vânt cu promisiuni de recoltă bogată își îndreaptă gândul spre versetul de la Mc. 4:26-29 “Pământul rodește singur: întâi un fir verde, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic; și când este coaptă roada, pune îndată secera în ea, pentru că a venit secerișul.” Urmărind parcursul seminței de la așezarea ei sub brazdă la spicul plin de rod, părintele oferă o paralelă pentru creșterea sufletească a credinciosului: “Tainică este și creșterea seminței, ea își înfinge mai întâi rădăcinile în pământ iar mai apoi soarbe darurile cerului de sus: ploaie, căldură și lumină. Tot așa este și creșterea noastră în cele sufletești. Mai întâi găunțele credinței trebuie să pătrundă în adâncimile vieții noastre și sufletul nostru să stea veșnic sub revărsarea darurilor de sus: sub ploaia, căldura și lumina harului Duhului Sfânt”. Secerișul însă ne îndreaptă privirea spre momentul bilanțului propriei noastre vieți. Autorul caută să ne amintească acest lucru: “Când va sosi timpul secerișului, timpul morții tale, Domnul <<va trimite îndată slugile sale să strângă roadele>> (Matei 21:34). <<Alegeți neghina și aruncați-o în foc va zice Domnul – iar grâul îl strângeți în hambarul Meu>> (Matei 13:30) Oare în ogorul vieții tale se va afla grâu sau neghină?”¹³⁸

2.5. PREDICI NAȚIONAL-PATRIOTICE

Perioada imediat următoare primului război mondial era marcată de efuziunea produsă de reîntregirea neamului pentru care Biserica Ortodoxă își adusese contribuția ei însemnată. Totodată racilele socio-politice ce se dezvoltau în societatea românească erodau entuziasmul popular născând nostalgii periculoase printre românii din Ardeal, dezamăgiți de conducerea de peste munți. Preotul Iosif Trifa va resimți dureros această întorsătură pe

---

¹³⁷ *Ibidem*

¹³⁸ *L.S.* 28/1927, pg. 1

care au luat-o evenimentele și sentimentele sale patriotice vor da glas unor luări de poziție deosebit de realiste. Prin prisma patriotismului său el vede țara noastră ocrotită și binecuvântată de Mântuitorul lumii, și de aceea va trebui să ne asumăm fiecare crucea pentru a lupta să scoatem păcatul din țara noastră.

Pentru păr. Trifa ziua de 1 Decembrie trebuie să rămână un moment crucial din care să ne aducem aminte de toate jertfele înaintașilor și să căutăm să ne ridicăm la înălțimea vieților lor. “Ziua de 1 decembrie va rămânea de-apururi zi de mare praznic în calendarul neamului nostru. N-a sosit pe neașteptate această zi ci a răsărit din frământările, din luptele, din suferințele și așteptările de veacuri ale unui neam întreg. Înapoia zilei de 1 decembrie stă toată Golgota neamului nostru. Stă câmpia de la Turda cu jertfa lui Mihai, stă <<loagărul>> cu mucenicia lui Avram Iancu, stă roata ce l-a tăiat bucăți pe Horia la Alba Iulia, stă jertfa celor 800 de mii căzuți în război, stă toată istoria trecutului nostru. Dar parcă aud îndată pe unii răspunzând că <<Nici un bine nu ne-a venit după Alba Iulia>>. O, ce mare greșală este aceasta să tot cântim fără să ne dăm seama că toți suntem de vină pentru unele stări rele ce le avem în țară (...). Românilor! Ziua de 1 decembrie 1918 ne-a lăsat o moștenire câștigată cu jertfele și suferințele strămoșilor noștri și stropită cu scump sângele celor 800 de mii de români căzuți în războiul cel mare. Să luăm aminte că după certurile, păcatele și zavistiile noastre de azi strigă și morții din morminte.”¹³⁹

La fiecare Praznic al Învierii păr. Trifa nu omite să aducă aminte că “și neamul nostru s-a ridicat împreună cu Hristos. Îngropați și umiliți am stat și noi românii până mai ieri alaltăieri (...). Dar noi românii am fost un neam cu credință tare. Credința noastră în Dumnezeu a prăvălit piatra de pe ușa mormântului nostru și ne-a înviat (...). Este ceva care tulbură praznicul învierii neamului nostru: sunt certurile, zavistiile care ne urmăresc pe noi românii ca un blestem de veacuri (...). Să iertăm toate pentru darul și bucuria învierii noastre și unii pe alții îmbrățișându-ne să <<ne zicem fraților>> (...). <<Să ne zicem fraților>> căci politica și nesocotințele ei cearcă să ridice iarăși Carpați sufletești între <<cei de dincoace>> și <<cei de dincolo>>. <<Să ne zicem fraților>> pentru că neamuri zavistuitoare ne pândesc și străjuiesc la toate hotarele să prăvălească iar piatra peste învierea noastră. <<Să iertăm toate>> și să lăsăm toate pentru jertfa și Golgota celor 800 de mii de români pe care războiul i-a coborât în „groapa” din care a ieșit învierea neamului nostru”¹⁴⁰

---

¹³⁹ L.S. 47/1923, pg. 1

¹⁴⁰ L.S. 13/1923, pg. 1

Sărbătoarea de la 1 Decembrie nu se va putea însă întări cu discursuri demagogice și manifestări patriotarde. În viziunea pâr. Trifa la reabilitarea praznicului Marii Uniri trebuie să stea „Evanghelia Mântuitorului căci aceasta este temelia cea tare pe care se clădește viitorul neamurilor (...). La 10 ani după alipirea Ardealului avem încă multe greutăți. Se vorbește despre criza financiară, despre criza politică dar criza cea mai mare este criza morală, este slăbirea credinței în Dumnezeu, este criza stricăciunilor sufletești. Această criză trebuie rezolvată în primul loc prin concursul nostru al tuturor. Vântul Duhului Sfânt, vântul primăverii morale să sufle peste hotarele scumpei noastre patrii întregite”.¹⁴¹

„Au trecut 12 ani de când luptăm din răsputeri să scoatem păcatul din țară. Și în lupta aceasta – întocmai ca Moș Roată din istoria lui Cuza Vodă – ne-am unit cu Domnul frați din Ardeal, Muntenia, Moldova, Bucovina, Banat (...) ne-am unit frați din toată țara și ne opintim din răsputeri să scoatem din țară piatra cea mare și grea a păcatului (...). Noi credem într-o Românie nouă din care am scos mai întâi piatra și pietrele păcatului. Cu un naționalism plin de păcate nu se poate crea o Românie nouă și tare (...). România cea nouă va fi creată de viața cea nouă, de țărănimea cea nouă pentru care luptăm și noi cu Oastea Domnului”.¹⁴²

Naționalismul sterp, gălăgios, cu derapajele sale antisemite sau xenofobe îi repugnă părintelui Trifa, opțiunea lui de a pune la temelia iubirii de neam ascultarea de Evanghelia lui Hristos constituindu-se într-o voce singulară chiar și în ortodoxia românească a acelei vremi. „Izvorul relelor și pârghia îndreptării trebuiesc căutate mai adânc, mai în sus către izvor și izvorul e sufletul oamenilor, e păcatul din suflet. De sus până jos a suferit credința, dragostea, bunătatea, mila, dreptatea și în locul lor a răsărit și înflorește trufia, lăcomia, zavistia, goana după afaceri, după plăceri, după îmbogățire fără muncă etc. În stările din țara noastră e o boală sufletească și aceasta boală poate fi tămăduită numai cu însănătoșire sufletească (...). Un aluat nou ne trebuie și noua să dospească o <<frământătură nouă>> în stările din țara noastră cea nouă. Acest aluat nou este Evanghelia și învățăturile Mântuitorului nostru Isus Hristos. Numai când acest aluat va dospî sufletul și viața fiecărui român a conducătorilor ca și a poporului se vor însănătoși cu adevărat stările din țara noastră cea nouă”.¹⁴³

---

¹⁴¹ L.S. 48/1928, pg. 1

¹⁴² I.B. 40/1935, pg. 4

¹⁴³ L.S. 33/1924, pg. 1

Dintre cele mai importante predici national-patriotice răspândite prin ziarele la care a colaborat parintele Trifa reținem câteva:

L.S. 2/1922 - „Pe altă cale”

L.S. 3/1923 pg. 1 - „Războiul neamurilor”

L.S. 3/1923 pg. 1 - „Ne trebuie și fronturi sufletesti”

L.S. 13/1924 pg. 1 - „Și neamul nostru s-a ridicat împreună cu Hristos”

L.S. 16/1923 pg.1 - „Caut un om”

L.S. 4/1924 pg.1 - „Precum odată ai intrat în casa lui Zacheu”

L.S. 33/1924 - „Ne trebuie un altoi nou”

L.S. 48/1928 – „Contribuția noastră la praznicul de 1 Decembrie”

I.B. 40/1925 - „Să scoatem păcatul din țară”

2.6. PREDICI OCAZIONALE

La diverse cuvântări sau la sărbători ale unor zile naționale părintele Trifa marchează adesea momentul prin câte un cuvânt în care bineînțeles însemnătatea sărbătorii este redată din perspectivă biblică, autorul căutând câte un înțeles duhovnicesc pentru fiecare moment important. Pentru el, 10 Mai este ziua care „cuprinde întreagă istorie a neamului nostru, cuprinde însăși ființa noastră națională. Acest praznic a răsărit din toate suferințele, din toate așteptările, din toate jertfele, primejdiile și durerile neamului românesc. Capul lui Mihai Viteazul, roata de la Alba Iulia, fluierul lui Iancu, Domnul Tudor, Plevna, Mărășești, toate golgotele și toate jertfele au ajutat la sosirea acestui praznic al învierii noastre naționale. Praznicul de duminică ne este un praznic de bucurie.”¹⁴⁴ Față de o sărbătoare așa de importantă păr. Trifa consideră necesară „și aducerea aminte față de el. 10 Mai ne este o moștenire câștigată și lăsată nouă cu jertfe mari și scumpe (...) 10 Mai poruncește să fie pace dragoste și bunăînțelegere în casa noastră cea nouă și muncă, omenie, dreptate. 10 Mai ne aduce aminte că la hotară ne pândesc neamuri străine și zavistuitoare”.¹⁴⁵

Pentru atingerea acestor deziderate autorul preconizează măsurile ce-l caracterizează deplin: „pentru apărarea pământului românesc ne trebuie pe lângă fronturi de vitejie și fronturi sufletești adică stări de mulțumire în țara noastră cea nouă. Să piară

---

¹⁴⁴ L.S. 20/1925, pg. 1

¹⁴⁵ *Ibidem*

toate stările cele bolnave care slăbesc aceste fronturi: să piară corupția, mituirea, nedreptatea, zavistia, abuzul, trufia, tembelismul și alte rele ce ne pasc. Când la hotară vom fi toți gata de luptă și jerfă pentru apărarea visului împlinit iar în țară vom avea pace, dragoste, bunăînțelegere, dreptate, muncă, cinste, omenie și alte purtări plăcute lui Dumnezeu, atunci vom avea 10 Mai ca o moștenire pe care o chivernisim cu vrednicie”.¹⁴⁶

Cu ocazia alegerilor din primăvara anului 1922 pâr. Trifa își îndeamnă cititorii la calm și mai ales la responsabilitate în fața actului votării: „nu lăsați politica să vă tulbure liniștea și bunaînțelegerea din sat. Nu vă faceți de ură voi întreolaltă și nici cu conducătorii voștri din sat. Nu uitați că îndată ce veți băga votul în lada de votare toți irozii, craii și colindătorii se vor duce din sat și nu vor mai veni la voi până la alt „Crăciun” de alegeri”.¹⁴⁷

Cu prilejul comemorării a 50 de ani de la moartea marelui erou național Avram Iancu, pâr. Trifa participă la parastasul pentru pomenirea marelui înaintaș pe care îl consideră „un mucenic al neamului nostru”.¹⁴⁸ Este convins că Iancu a rămas viu și că, sub gorunul de la Țebea a fost așezat numai trupul lui cel frânt și obosit dar duhul lui, tulburat de durere a pribegit mai departe chemându-și neamul la luptă și răzbanare...”.¹⁴⁹ Consideră însă că starea de lucruri existentă în țară împietează memoria Craiului Moșilor: „La Vidra și Țebea s-a făcut săptămâna trecută parastas pentru odihna marelui nostru mort. Ce odihnă ar putea avea Craiul Moșilor și munților, când moșii, urmașii lăncerilor lui rabdă foame și <<craii permiselor>> ne fură bogățiile țării? Prăznuirea lui Iancu să ne fie o poruncă: încetarea certurilor și desfrânărilor!”¹⁵⁰

Chemarea la reconciliere națională răzbate din predicile pâr. Trifa și cu ocazia încoronării regelui Ferdinand în Cetatea Marii Uniri: „Românilor! Toată patima și zavistia cea lumească acum de la noi să o lepădăm căci iată se apropie praznicul dreptății neamului nostru, praznicul răsplătirii jertfelor noastre, praznicul de bucurie al neamului nostru. La Alba Iulia ne cheamă acum strămoșii noștri ca să vedem noi împlinindu-se așteptările și visările lor de veacuri: încoronarea celui dintâi împărat al tuturor românilor”.¹⁵¹

Sărbătoarea încoronării regelui Ferdinand îi oferă pâr. Trifa prilejul de a medita la un verset biblic la care face trimitere ca la un memento necesar conștientizării unui

---

¹⁴⁶ *Ibidem*

¹⁴⁷ *L.S.* 8/1922, pg. 1

¹⁴⁸ *L.S.* 37/1922, pg. 1

¹⁴⁹ *Ibidem*

¹⁵⁰ *Ibidem*

¹⁵¹ *L.S.* 39/1922 pg 1

moment de regăsire a neamului într-un destin aflat sub controlul unui Dumnezeu Atotputernic: „...Și l-au uns pe David împărat peste tot Israelul 2 Împ 5:3 - Și praznicul încoronării noastre de duminică trebuie să fie legământul între noi și Dumnezeul neamului nostru (...). La Alba Iulia (...) va sta și poporul nostru înaintea lui Dumnezeu (...) și va grăi Domnul: <<Să nu uitați Românilor că Eu v-am scos pe voi din mâna împăraților străini și v-am păzit cu mână tare și cu braț înalt prin furtunile veacurilor>>”.¹⁵²

Împlinirea a zece ani de la hirotonie într-un preot înseamnă și un bilanț pe care p. Trifa îl face în fața păstoriților săi, este un bilanț duhovnicesc care parcurge toate momentele importante trăite de tânărul preot venit de la Vidra să-și ia în serios munca și răspunderea. Venise cu însuflețirea de a talmăci Cuvântul lui Dumnezeu într-o biserică: „unde se citea numai și se cânta dar nu se învăța”.¹⁵³ Entuziasmul tânărului preot avea să se lovească însă de conservatorismul unor suflete ce țineau la literă iar de duhul slujbelor erau cu totul străine: „Slujeam și predicam cu însuflețire de păstor tânăr, dar vai mie era de uitam să vă spun din calendar de atare praznic mic și neînsemnat. Praf și cenușă se alegea de toată predica și însuflețirea mea și în cealaltă zi tot satul era plin de vorbe că nici praznicurile mici nu vi le știu spune. O mică cetanie de rămânea pe dinafară, o plecare din cap, plecare la icoane, și era destul să se vorbească pe toate drumurile, nu de învățăturile mele ci de hulele că <<nu știu sluji ca bătrânii>>. Vedeți toate acestea erau dovezi că voi țineți mai mult la litera legii (care omoară) decât la Duhul care face viu. Voi țineți și păstrați mai mult formele și găocile decât miezul învățăturilor sfinte (...). La praznicurile mari, în vreme ce voi vă îmbulzeți să sărutați crucea și icoanele, un cantor citea din strană cu glas înalt și ascuțit. Știa cineva ceva și înțelegea ce se citește acolo sus în strană? V-alegeți din cetania aceea voi cu ceva învățătură pe care s-o duceți acasă și în traiul vostru? Nu! Hotărât că nu! Cei mai mulți nici nu ascultați acolo nimic doar așa vă plăcea dumneavoastră să auziți cum se citește și răsună înainte Cazania”.¹⁵⁴

Truda tânărului preot n-avea să fie zadarnică pentru că peste ani și ani avea să scrie mulțumit: „Văd sămânța semănată de mine cu osteneală răsărind ici colea în rânduri de fapte bune. Văd că sunteți alții și că mâine când eu m-aș duce de aici sau voi intra în pământ știu că de la Păstorul ce va veni după mine veți cere nu numai praznicul din calendar și slujba din molitvelnic, că pământul inimii voastre simțind setea Cuvântului va

---

¹⁵² L.S. 40/1922, pg. 3

¹⁵³ G.D. 11/1938, pg. 4, (Acest articol intitulat „La zece ani de păstorie” a fost publicat postum de ucenicii p. Trifa).

¹⁵⁴ *Ibidem*

cere și învățătură. Aceasta este pentru mine și ostenele mele cea mai sfântă mulțumire, răsplătă și bucurie sufletească”.¹⁵⁵ Îndrumările cu care el își încheia bilanțul primilor zece ani de păstorie le adresa inimilor credincioșilor săi: „Puneți-le în pământul cel bun al inimilor voastre ca să iasă din ele roade de fapte bune în viață și în traiul vostru”.¹⁵⁶ Și aceasta nu pentru o răsplătă trecătoare ci pentru „răspunsul bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos” pe care el nădăjduia să-l poată da: „Așa făcând în Ziua Judecării când Domnul mă va striga pe mine să dau seama despre voi eu voi răspunde: <<Aici sunt Doamne, am păzit pe cei ce mi i-ai dat și nici unul n-a pierit>> (Ioan 17 12). Eu aici mi-am îngropat soția și cei trei copii. Mi-am îngropat avutul și însuflețirea mea de zece ani. Cu același dor cu care aștept învierea a doua ca să-mi învieze soția și copiii, cu același dor sfânt aștept și învierea faptelor răsărirea roadelor mele. Amin”.¹⁵⁷

La fiecare hotar de an păr. Trifa amintește în predicile sale momentul nopții de Anul Nou 1923 care marca începutul Oastei Domnului. Privind în urmă peste anii trecuți de atunci inițiatorul Oastei Domnului vede Mâna lui Dumnezeu care a călăuzit și ocrotit mișcarea pe care, prin insuflare de la Duhul Sfânt, o întemeiase. Fiecare an nou este pentru păr. Trifa o piatră de aducere aminte, un popas duhovnicesc de mulțumire și de recunoștință pentru ajutorul primit. „Biblia ne spune că după ce israeliții bătură pe filistenii în lupta de la Bet-Car Samuel a luat o piatră pe care a pus-o între Mițpa și Șen și i-a pus numele Eben-Ezer (piatră de ajutor) zicând <<Până aici ne-a ajutat nouă Domnul>> (1 Regi 7, 12). La un astfel de hotar, la un astfel de popas duhovnicesc am ajuns și noi cu Oastea Domnului. Până aici ne-a ajutat și nouă Domnul. O piatră de ajutor am avut și noi în lupta noastră iar piatra, stânca noastră era Hristos (1 Corinteni 10, 14). Pe stânca Golgotei a fost clădită casa Oastei. De aceea ea a rezistat la toate valurile și furtunile care au dat peste ea”. (Anul Nou 1937 Eben Ezerul Oastei)¹⁵⁸. Cuvinte patetice, pline de un fior mobilizator unic – poate – în predica românească a acelor timpuri explică extraordinarul impact avut în rândul maselor de cititori: „Criticați, prigoniți, batjocoriți, umiliți am luptat mereu în lupta cea mare contra filistenilor, contra păcatelor. Uitându-ne țintă la Căpetenia luptei noastre am răscolit o țară întregă la războiul cel mare și sfânt contra diavolului, Goliat și filistenilor (păcatelor). Am intrat într-un război aprig și necruțat cu păcatele și datinile cele rele, n-am cruțat păcatul în numele Domnului, l-am urmărit peste tot locul și

---

¹⁵⁵ *Ibidem*

¹⁵⁶ *Ibidem*

¹⁵⁷ *Ibidem*

¹⁵⁸ *I.B.* 1/1937, pg. 1

l-am tăiat cu Sabia Cuvântului lui Dumnezeu. L-am izbit fără cruțare oriunde l-am văzut și oriunde l-am întâlnit. Am pășit în lume cu parola: Război necruțător tuturor păcatelor și trăirea deplină a Evangheliei. În acest război Domnul a fost cu noi. Noi am luptat, El a biruit și ne-a purtat mereu în carul Lui de biruință”.¹⁵⁹

Finalul este de-a dreptul apoteotic și cuprinde ca de obicei o rugăciune: „Frații mei cu ochii țintă la Cel ce ne-a adus până aici, cu ochii țintă la Căpetenia luptei și desăvârșirii noastre. Până la sfârșit cu ochii țintă la Isus Cel Răstignit. Doamne Isuse Tu știi că am o singură dorință pe care inima mea Ți-o spune mereu ziua și noaptea. Arată-mi Doamne voia Ta și porunca Ta. Descoperă-mi Doamne voia Ta și dă-mi putere să merg până la sfârșit pe drumul acesta. <<Vorbește Doamne și robul Tău ascultă>> (1 Regi 3, 10). În Măinile Tale Doamne îmi încredințez viața și viitorul meu. Fă ce vrei cu robul Tău. Facă-se deplin voia Ta în mine și în viața mea.”¹⁶⁰

2.7. PREDICI CU FAPTA

Preotul Iosif Trifa s-a remarcat nu numai prin marele număr de predici, meditații și tâlcuiri publicate, și mai ales printr-o viață de jertfelnicie pentru cauza misiunii asumate și pentru cauza slujirii aproapelui. Tot ceea ce a scris a și trăit. Încă din primii ani de preoție, avea să se implice activ și în viața comunității parohiei pe care o păstorea. Receptiv la greutățile, suferințele coregionalilor săi din Apuseni nu numai că le va susține în scris cauza ci va milita cu toate posibilitățile sale să le ușureze traiul și să le însenineze sufletul. Era conștient că predicile sale nu vor avea efectul dorit asupra sătenilor săi dacă aceștia nu aveau să afle acoperire prin fapte pentru frumoasele cuvinte ce le ascultau.

A deschis în casa parohială, o casă de citire (casă culturală), punct de citire a gazetelor, iar sâmbătă seara cu tâlcuiri din Sfânta Scriptură căuta să aducă lumină în viața ascultătorilor. Preocupat și de greutatea și „scumpetea” vremilor va organiza Cooperativa Vidreana pentru ajutorarea moșilor săi aflați în permanentă criză financiară. Ceea ce îl frământa însă cel mai mult era faptul de a putea să împlinescă cu fapta ceea ce în fiecare duminică predica cu vorba: iubirea de aproapele și mila. A dat din plin pildă despre această iubire: „toți săracii știu și mărturisesc cum casa mea a fost și este totdeauna deschisă pentru ajutorul și lipsurile lor. Calul, carul și boii mei de câte ori i-au cerut săracii, i-am lăsat fără

---

¹⁵⁹ *Ibidem*
¹⁶⁰ *Ibidem*

plată, pentru lipsurile lor. Și precum casa mea, așa și mintea, și priceperea mea am lăsat-o totdeauna deschisă pentru a da sfat, ajutor și apărare pentru plângerile văduvelor și săracilor.”¹⁶¹

S-a străduit totdeauna să fie o pildă de curăție sufletească și trupească. Deși văduv de la 30 de ani s-a dedicat întru totul creșterii singurului copil rămas în viață și lucrării spirituale la care Dumnezeu îl chemase, dând un exemplu înalt de moralitate semenilor săi. „În viața mea, știți că m-a ajuns un mare necaz: văduvia. Mulți dintre fiii mei s-au cutremurat văzându-mă căzut în această stare și crezând că au pierdut pe povățuitorul și păstorul lor cel curat. Și iarăși mulți poate s-au bucurat crezând că apuc și eu pe alte căi rele și scapă de neîncetatele mele sfaturi și muștrări. Nici frica unora, nici bucuria altora nu s-a împlinit: eu am rămas mai departe curat în purtările și viața mea știind și dându-mi seama că fără de această curăție sufletească nici un rost și nici un înțeles nu ar mai avea numele meu de păstor și învățător. Căci toate Scripturile ar striga după mine: <<Doctore vindecă-te pe tine însuși!>>”¹⁶²

Părintele Trifa recunoaște că nu a fost totdeauna așa. Pornind de la pericopa învierii fiului văduvei din Nain, el își amintește cum: „Și eu eram odată, dragă cititorule, un mort ce mergeam spre groapa pieirii mele sufletești. Și tocmai când ieșeam din poarta vieții, Isus a ieșit în calea mea și m-a înviat. M-am întâlnit cu Isus, Mântuitorul sufletului meu și de atunci m-am schimbat, m-am sculat și am început a grăi, și voi grăi mereu despre minunile ce le face Isus în sufletul omului.”¹⁶³

Mulți dintre „criticanții” săi îl acuzau că s-a îmbogățit de pe urma cărților vândute și a revistelor editate. Bilanțul, departe de a fi favorabil, indica mai degrabă un deficit acoperit din greu cu mari jertfe materiale dar mai ales sufletești: „Demult ni se tot aruncă vorba că am făcut bani cu „Lumina Satelor.” Am pus pe fiul meu Tit să facă o socoteală, privitor la administrația foii, pe timpul cât a fost pe mâna mea (1 oct. 1931 – 1 aug. 1934). Și când colo, ce arată socoteala? Că eu am jertfit de la mine (din banii cărților mele și ai Tipografiei) peste 280 mii lei pentru susținerea foilor. Foile lucrau cu deficit. Nemaiputând suporta acest deficit am cedat administrația foii <<Lumina Satelor>> urmând ca pentru foaia <<Oastea Domnului>> să ni se plătească numerele de care aveau lipsă.”¹⁶⁴

---

¹⁶¹ *G.D.* 11/1938 pg. 7

¹⁶² *Ibidem*

¹⁶³ *L.S.* 43 /1925, pg. 3

¹⁶⁴ *Ostașul Domnului* 3-4/1935, pg. 7

După ce cumpără Tipografia trece prin mari lipsuri materiale dobânzile, silindu-l să vândă și partea de avere a fiului său, iar sănătatea nu-i mai permite să se dedice scrisului din care ar fi putut să-și asigure veniturile pentru un trai decent. „Adevărat că fusesem puțin prea răpit de aripile dragostei pentru lucrul Domnului. În cea mai mare parte tipografia urma s-o plătesc cu cambii grele de câte 40.000 lei lunar. Dar mi-am zis: Fie! Voi pune în cumpănă tot ce am și Domnul nu mă va lăsa. Și au urmat zile grele. Am căzut pe front. A trebuit să plec la Geoagiu, părea totul pierdut, dar Domnul nu m-a lăsat. Fiul meu Tit mai avea încă de vândut o bucată de pământ din averea mamei sale. Și am pus-o în cumpănă și pe aceasta pentru salvarea tipografiei.”¹⁶⁵

Prețul cerut de susținerea unui ideal atât de înalt – propovăduirea Evangheliei lui Hristos – a fost deosebit de mare. Dar și jertfa părintelui Trifa a fost pe măsură: „Ani de zile m-am luptat cu greutate, cu mizerii și cu jertfe pe care singur Domnul de sus le cunoaște, pentru a salva această tipografie. Cu pieptul zdrobit scriu mereu, de pe pat cărți și foi pentru a putea alimenta fronturile și tipografia. Și Domnul n-a trecut cu vederea jertfa robului său. Cu prețul sănătății mele am salvat tipografia achitând și preavenerabilului Consistor ultima datorie ce o mai aveam acolo.”¹⁶⁶

A predicat mult despre smerenie dar a și dovedit că o avea din plin: „Mulți mă îmblătesc mereu cu cereri să le trimit fotografia mea. Alții mă roagă să merg pe la ei să mă vadă și iarăși alții nu mă mai slăbesc din fel de lel de laude. Tuturor acestora le răspund că mie nu mi se cuvine nici un fel de laudă. În vestirea Evangheliei Domnul se folosește de ființe slabe și plâpânde care nu au nici un alt merit decât atât că ascultă de chemările ce le au de la Domnul (...). Vă plac învățăturile din <<Lumina Satelor>> și cărțile ei? Dați mărire lui Dumnezeu și nu omului. Domnul s-a folosit de un asin să intre în Ierusalim. Domnul se folosește de ființe slabe și plâpânde să intre în Ierusalimul sufletelor. Slava se cuvine Domnului și nu asinului.”¹⁶⁷

Rolul său în Oastea Domnului îl consideră insignifiant. Puterea Oastei este dată de revărsarea Duhului Sfânt și nu de calitățile sau ostenele inițiatorului ei. Printr-o reușită metaforă el exprimă această realitate dând încă o dată dovadă de măsura modestiei și onestității sale. „La țară am văzut odată o jucărie de care lumea râdea. Lângă roata unei mori de apă cineva făcuse o păpușă sub formă de pitic. Piticul avea mâini umblătoare și era astfel aranjat încât se părea că el învârte roata morii. Se opintea piticul ca și când el ar

---

¹⁶⁵ *Ibidem*

¹⁶⁶ *Ibidem*

¹⁶⁷ *L.S.* 15/1928, pg. 3

purta moara. Dar lumea râdea de spiritele lui pentru că moara umbla prin revărsarea și puterea apei. Prin aceasta lumea și piticul (...) se aseamănă Oastei, eu sunt piticul care în aparență învârte roata morii <<Oastea Domnului>> (...). Dar moara Oastei nu merge prin spiritele mele, ci ea umblă și macină prin revărsarea Duhului Sfânt, prin revărsarea apelor vii. Piticul ar fi ridicol să creadă că moara umblă prin opintelile lui, și atât de ridicol ar fi să creadă și alții acest lucru. În Oastea Domnului totul este revărsarea Duhului Sfânt.”¹⁶⁸

Smerenia nu a însemnat nici o clipă însă pentru păr. Trifa renunțarea la principiile și idealul propovăduirii Evangheliei așa cum credea că a fost chemat de Dumnezeu să o facă. Tenacitatea și consecvența pe care le predicase altora prin cărțile sale i-au încununat mereu jertfelnicia vieții sale de excepție. Recunoaște că toate roadele secerișului bogat din Oastea Domnului aparțin Bisericii Sale în care credea și de la care va nădăjdui până în clipa morții că i se va face dreptate. „După 10 ani de muncă și jertfă eu stau azi cu conștiința împăcată în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. Oastea Domnului a copt și coace holdele. Biserica poate strânge acum în jitnițele sale cel mai bogat seceriș (...). Eu am ținut să fac bisericii mele un dar, și greșeala mea poate e aceea că n-am început cu <<litera legii>> ci am izbit mai întâi stânca pentru apa cea vie și iată apa a țâșnit, apele curg din toate părțile. Bisericii îi revine acum datoria să capteze revărsarea apelor.”¹⁶⁹

Contemporanii săi au confirmat cu toții identitatea dintre cuvânt și faptă în cazul inițiatorului Oastei Domnului, iar viața părintelui a fost percepută de acești martori oculari ca fiind ea însăși o „epistolă vie” în care se va putea citi peste ani și ani. „Eu dealcum vorbesc prin foaie în fiecare săptămână cu ascultătorii mei din țară. Predica mea de aici e scurtă. Eu însumi sunt o predică vie în fața mulțimii de azi și în fața Oastei...”¹⁷⁰

Ultima lui predică cu fapta a fost trecerea sa la cele veșnice. Lovit din toate părțile, părăsit de mulți, nu s-a lăsat copleșit de ură sau răzbunare împotriva celor ce l-au prigonit. Un martor ocular al acelor zile va mărturisi: „L-am văzut în mijlocul nemiloaselor și nedreptelor loviri cu care a fost răsplătit până în clipa din urmă. Și nu pot uita seninătatea cu care le-a primit și le-a îngropat în sufletul lui nemărginit de bun, acoperindu-le cu lespede de iertării și a uitării. Sufletul lui a fost o nemărginită iertare și bunătate. Răutatea oamenilor l-a izbit, l-a doborât, l-a durut, dar nu l-a putut face să urască. În sufletul lui n-a fost nici o umbră de ură și răzbunare. Tot ce a făcut și tot ce a încercat să facă n-a fost decât un gest slab de apărare împotriva unei loviri nedrepte și neomenești. I-a fost luat

---

¹⁶⁸ O.D. 1/1933, pg. 3

¹⁶⁹ O.D. 26/1932, pg. 4

¹⁷⁰ *Ibidem*

orice mijloc de apărare, i-au fost lăsați numai ochii să plângă și inima să sufere. A plâns, a suferit, dar n-a urât niciodată răutatea lumii și a <<fraților săi>>. Nedreptățile care i-au grăbit sfârșitul, le-a lăsat în seama Aceluia care ne va judeca pe toți, în judecata și răsplata Marelui Judecător de Apoi.”¹⁷¹

2.8. CĂRȚILE PĂRINTELUI TRIFA

În perioada 1920-1938, părintele Trifa adună predicile sale într-un număr de 44 de cărți. Toate cărțile sale le consideră o introducere în școala Bibliei, dar afirmă răspicat că acestea nu pot înlocui Cuvântul lui Dumnezeu: "Nici o altă carte, cu oricât meșteșug ar fi scrisă, nu poate înlocui Biblia, pentru că ea este Cartea lui Dumnezeu scrisă cu pana Duhului Sfânt. Cărțile de la Oastea Domnului sunt numai o mică călăuză pentru introducerea sufletelor în școala cea mare a Bibliei. Mai bine aruncați în foc toate cărțile mele decât să vă lipsiți de Biblie, cartea lui Dumnezeu."¹⁷²

Scrisul, predicile părintelui Trifa sunt profund scripturistice. A iubit Cuvântul lui Dumnezeu, l-a aprofundat și l-a studiat în toată viața sa pământească. Toate cărțile lui nu fac altceva decât să tâlcuiască pe înțelesul poporului cuvântul Scripturilor.

Scrierile sale poartă, de asemenea, pecetea destinului său pământesc: "Suferința este cea mai scumpă și cea mai dulce binecuvântare de care Domnul m-a învrednicit... Prin suferință a vorbit cerul cu mine, și prin ea vorbesc și eu cu cititorii mei".¹⁷³

Priza la mase a acestor cărți este confirmată de numărul reeditărilor și al tirajelor acestora. Deja la sfârșitul anului 1927 cărțile tipărite până atunci "ieșiseră în a doua ediție".¹⁷⁴

De remarcat faptul că la tipărirea acestor cărți, părintele Trifa nu a beneficiat de nici o subvenție. În 1927 "Lumina Satelor" trimisese maselor de cititori 100.000 cărți și peste o jumătate de milion de foi, acest lucru făcându-se cu sacrificii imense la care a fost sprijinit de mulți ostași cititori ai foilor. "Zilele acestea am încheiat bilanțul anului trecut. El arată un seceriș bogat. Am trimis în popor 100.000 de cărți și peste o jumătate de milion de foi. Am făcut această lucrare uriașă fără subvenții și fără nici un ajutor material extern. Am cerut anii trecuți ajutor de la Guvern. Aveam un deficit de peste 100. 000 de lei și

¹⁷¹ Traian Dorz, *Istoria unei jertfe* - Sibiu 1999, pg. 394

¹⁷² Pr. Iosif Trifa, "*Ce este Oastea Domnului?*" - Sibiu 1934, pg. 227

¹⁷³ Pr. Iosif Trifa, "*Mai lângă Domnul meu, mai lângă El*" - Sibiu 1934 pg. 9

¹⁷⁴ L.S. nr. 47/1927, pg. 8

pluteam între moarte și viață. Dar domnii de la Guvern n-au vrut să ne dea nimic. (...) Cu ajutorul Domnului am făcut ceea ce am făcut și facem, am făcut mai mult decât alții cu subvenții de milioane... <<ASTRA>>, cu un buget de 7-8 milioane (aproape tot de la stat), n-a realizat pentru lumea satelor ceea ce a realizat <<Lumina Satelor>> fără subvenții de milioane."¹⁷⁵

Din scrisorile trimise redacției "Lumina Satelor", se poate constata receptivitatea cititorilor față de scrierile părintelui Trifa. Însănătoșirea moravurilor, părăsirea patimilor, cultivarea virtuților, sunt tot atâtea mărturii a ceea ce a putut produce predica scrisă a acestui deosebit propovăduitor al Bisericii noastre.

Ioan Buibaș din com. Cociuba Mică-Bihor mărturisește că "de când mi-am cumpărat cărțile de la "Lumina Satelor" am văzut adevărata lumină ce ne-a dat-o Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos. Deci, oprindu-mă în loc și căutându-mă cu groază că am ajuns la mijlocul prăpastiei și aflând că Tatăl ceresc întreabă după mine, mă așteaptă cu brațele deschise, m-am hotărât și eu ca fiul rătăcit să vin la Domnul că am stat destul slugă la diavolul păzind porcii lui cu plăcerile cele păcătoase..."¹⁷⁶

Cărțile părintelui Trifa sunt prezentate și apreciate călduros și de alte publicații. Astfel, revista B.S. 2-3/13.I.1929, pg. 1 face o largă prezentare a acestor cărți, recomandându-le cititorilor săi. "E îndeobște cunoscută râvna misionară a păr. I. Trifa care redactează cu atâta iscusință așa de răspândita și folositoare gazeta poporală, <<Lumina Satelor>>. (...) Părintele Trifa a făcut un lucru dintre cele mai folositoare adunându-și și publicându-și în broșuri explicările evangheliilor duminicilor de peste an și tâlcuirile biblice împrăștiate prin <<Lumina Satelor>>"¹⁷⁷

Poetul Traian Dorz, un fidel discipol al părintelui Trifa, mărturisește despre prima întâlnire cu cărțile acestuia, încă din copilărie: "Am fost premiat, iar preotul care ne predase religia, drept răsplătă pentru răspunsurile mele mi-a dat ca premiu din partea lui, cartea <<Corabia lui Noe>>, scrisă de Părintele Trifa din Sibiu, conducătorul Oastei Domnului (...) Ceea ce m-a zguduit mai mult au fost ultimele cuvinte care spuneau cam așa: <<Cititorule, ți-a plăcut cartea aceasta? Poate că ți-a plăcut. Poate că prin unele locuri ai și plâns citindu-le.>> (De unde știa scriitorul că într-adevăr plânsesem?) <<Dar dacă tu nu cazi acum la picioarele Crucii Mântuitorului să plângi cu lacrimi amare pentru păcatele tale și nu-ți predai viața ta Domnului Isus - cu legământ sfânt ca să nu mai păcătuiești,

¹⁷⁵ L.S. nr. 10/ 1928, pg. 1

¹⁷⁶ L.S. nr. 29/1927, pg. 5

¹⁷⁷ R.T. nr. 2-3/1926 pg. 75 – N.Colan, *Recenzie*

plăcerea ta trecătoare nu-ți va folosi la nimic.

Sunt numai două stări: ori în corabie, ori afară. Dacă ești afară, intră imediat în corabia mântuirii, ca nu cumva să vină pe neașteptate potopul și moartea și să te afle nemântuit. Vino chiar acum, înainte de a închide cartea aceasta, și te predă Domnului, ca să fii pentru totdeauna cu El...>> Simțeam că trebuie neapărat și numaidecât să mă arunc undeva în genunchi și să dau drumul șuvoiului de lacrimi pe care nu mi le mai puteam stăpâni. Că trebuie să-mi descarc sufletul strigând lui Dumnezeu pocăința mea, întoarcerea mea, predarea mea, legământul meu..."¹⁷⁸

Publicația lui Iorga, "Neamul Românesc pentru Popor", face o caldă prezentare a personalității și activității predicatoriale ale părintelui Trifa: "Dar preotul de la Sibiu mai are o sumedenie de cărți din care se vede că darul lui Dumnezeu a fost din belșug revărsat peste inima acestui minunat slujitor al Lui... Le recomandăm călduros pe toate (...) Numele preotului e bine să fie pus la inimă ca o pildă rară de ucenic al Mântuitorului. Însemnați-l bucuroși ca o descoperire: preotul Iosif Trifa."¹⁷⁹

Ion Agârbiceanu era de părere că "este sosită vremea când și plugarii noștri să treacă de la cărțile cu visuri și zodii, de la epistole mincinoase și nefolositoare la adevărata hrană sufletească."¹⁸⁰ Alături de Sf. Scriptură și Viețile Sfinților, marele scriitor recomandă "cărțile de învățături creștinești cum sunt cele tipărite la Sibiu de părintele Trifa..."¹⁸¹

Predicile părintelui Trifa au fost strânse și publicate sub 33 de titluri în 44 cărți. Edițiile și tirajele prezentate mai jos se referă la perioada anilor 1920-1938.

I. Spre Canaan - Arad, 1920. Este prima carte tipărită, la Arad, de păr. Iosif Trifa. Cuprinde 15 predici în care face o adevărată radiografie a societății românești abia ieșită din prima conflagrație mondială. Surprinde cu acuratețe stările de degradare morală ce măcinau sufletul neamului românesc și vede ca ultimă cale de salvare întoarcerea la Hristos: "Va trebui dară și trebuie să înțeleagă oamenii și omenirea că din viforul vremurilor noastre numai o cale, o singură cale de scăpare este: întoarcerea cu credință, cu lacrimi către Isus. Până nu vom înțelege și apuca pe această cale, marea vieții noastre nu se va limpezi deplin..."¹⁸²

Cartea s-a tipărit într-o singură ediție în 5.000 exemplare.

¹⁷⁸ Traian Dorz, "Hristos, mărturia mea" – Simeria 1993, pg. 49

¹⁷⁹ "Neamul Românesc pentru Popor" nr. 3/1929, pg.55 - I.Gr. Oprișan – "Un om al lui Dumnezeu"

¹⁸⁰ L.S. nr. 20/1930, pg. 3

¹⁸¹ *Ibidem*

¹⁸² L.S. nr. 14/1922

II. Cetiri și tâlcuiri din Biblie ("spicele duhovnicești") - Sibiu, 1924. Această carte cuprinde predicile publicate în foaia "Lumina Satelor" în perioada 1923-1925. Începând cu 1924, părintele Trifa a adunat în 3 cărți consecutive aceste predici publicându-le în 2 ediții, într-un tiraj total de 30.000 exemplare.

Demn de luat în seamă este faptul că cele trei cărți publicate sub acest titlu erau destinate maselor de cititori având prețuri accesibile pentru popor.

Fiecare tâlcuire este însoțită de o imagine pentru a ajuta cititorul să recepționeze mai ușor mesajul predicii.

Cetiri și tâlcuiri din Biblie - **Cartea I** cuprinde 19 meditații însoțite de tot atâtea imagini adecvate și 37 istorioare morale.

Cetiri și tâlcuiri din Biblie - **Cartea a II-a** cuprinde 17 meditații cu 20 imagini și 12 istorioare morale.

Cetiri și tâlcuiri din Biblie - **Cartea a III-a** cuprinde 17 meditații cu 17 imagini adecvate pericopelor și 16 istorioare morale.

"Le avem pe toate trei cărțile la un loc, într-o singură carte mare. Este aceasta o carte minunată ce cuprinde 53 cetiri și tâlcuiri însoțite de 60 preafrumoase chipuri religioase și 76 istorioare morale"¹⁸³

III. Tâlcuirea Evangheliilor Duminicilor de peste an - a apărut în perioada 1925-1926 în trei cărți ce au fost reeditate în mai multe ediții, într-un tiraj total de 27.000 exemplare. Împărțirea în 3 cărți a fost dictată de interese financiare, pentru a face posibilă achiziționarea mai ușoară de către cititori.

Cartea I cuprinde tâlcuirea pericopelor evanghelice duminicale de la Anul Nou până la Duminica I după Rusalii. A fost tipărită în 3 ediții (1925,1934,1938) în tiraje de 3.000 exemplare fiecare ediție.

Cartea a II-a cuprinde tâlcuirea pericopelor evanghelice de la Duminica I-a după Rusalii, la Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci și s-a tipărit tot în trei ediții (1926, 1934, 1937) în câte 3.000 exemplare fiecare.

Cartea a III-a cuprinde tâlcuirea pericopelor evanghelice de la Duminica după Înălțarea Sf. Cruci la Anul Nou și s-a tipărit într-o singură ediție (1926), în 9.000 exemplare.

"Le avem pe acestea trei și strânse într-o singură carte, Cazanie mare și frumoasă cu toate evangheliile Duminicilor. Se mai află în ea și evangheliile de la Crăciun, Paști și

---

¹⁸³ L.S. nr. 4/1927, pg. 8

Rusalii."¹⁸⁴

IV. Din pildele Mântuitorului - cuprinde meditații la 9 pilde ale Mântuitorului și a fost tipărită în mai multe ediții. Fiecare pildă este însoțită de imagini religioase, făcând tâlcuirile atractive și ușor de înțeles. După prima ediție din 1925 ce cuprindea 8 tâlcuiri însoțite de 21 imagini, au urmat încă trei ediții (1927, 1933, 1937), într-un tiraj important, cu ultima ediție atingându-se "25.000 exemplare."¹⁸⁵

V. 30 de povestiri religioase (puse în slujba Domnului) cuprinde, cum o spune și titlul, 30 de povestiri și prelucrări pe înțelesul poporului, culese de părintele Trifa din diverse publicații ale vremii.

S-a tipărit în 5 ediții, în anii 1925, 1927, 1929, 1933, 1936, având și 30 de imagini religioase. Părintele Trifa o consideră ca un instrument indispensabil pentru cei ce propovăduiesc Cuvântul lui Dumnezeu. "Este o carte mai ușoară, un fel de "lapte" pentru cei ce nu pot mistui mâncări duhovnicești mai grele. Pe urma povestirilor putem păși ușor cu cuvântul Evangheliei."¹⁸⁶

VI. Adânciri în Evanghelia Mântuitorului apărută într-o singură ediție - 1926, în 5.000 de exemplare. Cuprinde 11 predici la tot atâtea texte evanghelice, însoțite de 13 imagini religioase în scopuri instructive. Argumentul pentru apariția acestei cărți este expus de părintele Trifa în cuvântul înainte: "Taina plugăriei luminate este arătura adâncă. Numai când plugarul pătrunde la o adâncime de anumiți centimetri se spune că dă de așa numitul pământ viu și răscolirea aceluia pământ aduce roadă bogată. (...) Pentru ca să putem trăi o viață după Evanghelie, pentru ca viața noastră să poată rodi roade de fapte bune, trebuie să arăm cu plugul Evangheliei mai adânc în pământul inimii noastre și al altora. Pentru ducerea sufletelor la Mântuitorul, noi, preoții, trebuie să arăm mai adânc. În acest înțeles a ieșit și cartea de față, ca o încercare de arătura mai adâncă în pământul inimii oamenilor și în ogorul păstoririi sufletești".¹⁸⁷

VII. Intrați în Oastea Domnului Isus, sau Ce este Oastea Domnului este, într-un fel, cartea de căpătâi a mișcării religioase Oastea Domnului, inițiată de pr. Iosif Trifa. Importanța ei și ecoul ce l-a produs, sunt susținute de numărul edițiilor și tirajelor în care a apărut: 5 ediții (1926, 1927, 1928, 1931 și 1934), ultima atingând "tirajul de 30.000

---

¹⁸⁴ L.S. nr. 4/1927, pg. 8

¹⁸⁵ Pr. Iosif Trifa, "Din pildele Mântuitorului" – Sibiu 1937 - *Cuvânt înainte*, pg. 3

¹⁸⁶ I.B. nr. 53/1936, pg. 9

¹⁸⁷ Pr. Iosif Trifa, "Adânciri în Evanghelia Mântuitorului" – Sibiu 1926 - *Cuvânt înainte*, pg. 3

exemplare.”¹⁸⁸ Tematica este diversă, textele sunt expresive, însoțite de 92 ilustrații grafice, urmărind toate același scop: atragerea creștinilor într-un front duhovnicesc de luptă împotriva păcatelor și a vrășmașului diavol: "Cartea despre Oastea Domnului iese ca o trâmbiță ce cheamă pe tot omul să iasă din răutăți și să se înșire sub steagul crucii lui Hristos. Este o trâmbiță de chemare a creștinilor în sus spre culmile Ierusalimului cel sufletesc al mântuirii noastre... Cartea despre Oastea Domnului iese în lume ca o ofensivă contra ispititorului".¹⁸⁹

VIII. Pe urmele Mântuitorului (Însemnări din călătoria la Ierusalim) este un fel de jurnal de călătorie pe un traseu mai degrabă spiritual prilejuit de pelerinajul făcut în toamna anului 1925, la Locurile Sfinte. S-a tipărit în 4 ediții în anii 1926, 1927, 1928, 1932, cu un tiraj total de 25.000 exemplare. Ultima ediție avea peste 140 imagini de la Locurile Sfinte. "Pentru mine și viața mea, această călătorie a fost o răsplată și un hotar (...) M-am silit să spun și altora ce am văzut și ce am simțit pe acolo, ca prin aceasta să atrag sufletește și pe alții pe urmele Lui și pe căile Lui care duc spre Ierusalimul ceresc".¹⁹⁰

IX. Oglinda inimii omului este o prelucrare a unei lucrări vechi scrisă în Franța de un anume I. Grosner în spiritul bisericii romano-catolice, înainte de anul 1820. Este esențial faptul că, peste jumătate din carte este contribuția părintelui Trifa. S-a tipărit în 3 ediții (1927, 1931, 1936) cu un tiraj total de 35.000 exemplare. Valoarea catehetică a cărții este dată de imaginile deosebit de sugestive folosite, toate având un impact deosebit în masa cititorilor. "Despre puterea cu care a lucrat această carte mărturisesc miile de suflete care s-au trezit la o viață nouă, uitându-se și privind-se în <<oglinzile" ei>>".¹⁹¹

X. La picioarele Stăpânului meu este o prelucrare a părintelui Trifa după o "traducere din limba franceză"¹⁹², făcută de dr. Grigorie Cristescu în care se prezintă aspecte din viața misionarului Sundar Sing, un tibetan păgân convertit la creștinism în 1904, a cărui călătorie misionară în Europa (1922) a produs mare vâlvă.

"Cuprinde o convorbire spirituală a lui Sundar Sing cu Mântuitorul în care sunt cuprinse aproape toate învățăturile mântuirii sufletești însoțite și ajutate de o mulțime de pilde și istorioare dintre care unele ilustrate cu chipuri potrivite".¹⁹³

S-a tipărit în 2 ediții (1928, 1929), în tiraj de 15.000 exemplare.

---

¹⁸⁸ O.D. nr. 47/1934, pg. 3

¹⁸⁹ L.S. nr. 52/1926, pg. 3

¹⁹⁰ Pr. Iosif Trifa, "Pe urmele Mântuitorului" – Sibiu 1930, *Cuvânt înainte*

¹⁹¹ I.B. nr. 23/1936, pg. 3

¹⁹² L.S. nr. 44/1927, pg. 4

¹⁹³ L.S. nr. 10/1928

XI. Mai lângă Domnul meu, mai lângă El... este o mărturisire personală concretizată în 17 predici cu caracter profund misionar.

"Această carte este cea mai duioasă și mai dulce dintre cărțile Oastei. Mii și mii de suflete au lăcrimat și au plâns pe paginile acestei cărți, și s-au apropiat <<Mai lângă Domnul meu>> citind această carte..."¹⁹⁴

S-a tipărit în 5 ediții care au apărut în anii 1928, 1931, 1932, 1934, 1937, cu un tiraj total de 30.000 exemplare.

XII. Corabia lui Noe "este o carte anume scrisă pentru vremurile noastre. Ea strigă pe oameni să se lase îndată de răutăți și să intre în corabia mântuirii până nu este prea târziu".¹⁹⁵

"Corabia lui Noe închipuie biserica Domnului nostru Isus Hristos, pentru că și temelul și temelii Bisericii este Crucea și Jertfa Mântuitorului"¹⁹⁶

S-a tipărit în 2 ediții (1928, 1930) în tiraj total de 20.000 exemplare, având și 30 de imagini sugestive pentru tema tratată.

XIII. Sodoma și Gomora readuce în actualitate nefericita istorie a celor două cetăți din vechime pentru a trage un semnal de alarmă asupra degradării moravurilor în lumea de azi.

"Cartea aceasta, ca și cea cu Corabia lui Noe, iese în lume ca un strigăt de deșteptare a păcătoșilor. În numele Domnului ea cheamă pe oameni să iasă degrabă din Sodoma și Gomora stricăciunilor sufletești (...) Toți cei cu râvnă pentru lucrul Evangheliei, pot avea în această carte un bun sprijin pentru sufletul lor și un mare ajutor pentru aducerea sufletelor la Mântuitorul".¹⁹⁷

S-a tipărit în 2 ediții (1929 și 1937), având un tiraj de 20.000 exemplare și, consecvent metodei sale intuitive, autorul folosește și aici 15 ilustrații religioase.

XIV. Trăim vremuri biblice caută să identifice și să interpreteze elemente ale istoriei contemporane în lumina Sfintei Scripturi pentru a-și justifica demersul - anume acela al chemării oamenilor la pocăință. "E o carte pe care n-am scris-o atât noi, cât mai ales semnele și arătările vremurilor noastre (...) În noaptea răutăților și stricăciunilor sufletești de azi, cartea aceasta este ca un strigăt de deșteptare al celor ce dorm în noaptea pildei cu cele zece fecioare..."¹⁹⁸

S-a tipărit în 2 ediții (1929 și 1938), în tiraj de 20.000 exemplare. Cele 22 de

---

¹⁹⁴ *Ecoul*, nr. 9/1937, pg. 3

¹⁹⁵ *L.S.* nr. 34/1929

¹⁹⁶ Pr. Iosif Trifa, "*Corabia lui Noe*" – Sibiu 1930, pg. 13

¹⁹⁷ *L.S.* nr. 5/1929, pg. 1

¹⁹⁸ *L.S.* nr. 12/1929

imagini religioase slujesc bine scopului acestei cărți: de trezire a conștiințelor și mântuire a oamenilor.

XV. Fiul cei pierdut cuprinde un grup de tâlcuiri pe marginea parabolei Fiului Risipitor. Cele 22 de imagini religioase susțin eficient mesajul deosebit al cărții. "Milioane și milioane de suflete a scos această pildă din căile pierzării. Milioane și milioane de suflete au plâns cu fiul pierdut (...), s-au întors cu el <<acasă>> (...) și au căzut cu el în brațele Tatălui Ceresc (...) Cu ajutor de la Domnul de sus, în cartea de față am tâlcuit pe larg această pildă și o slobozim în lume - tipărită a doua oară - ca pe un strigăt de întoarcere la Dumnezeu".¹⁹⁹

Cartea s-a tipărit în 3 ediții și anume în anii 1930, 1936, 1937, într-un tiraj de 30.000 exemplare.

XVI. Zaheu este prima carte tipărită în colecția "Biblioteca cea mică a Oastei". Tipărirea unor cărți de misiune religioasă în tiraj mare și prețuri foarte mici, a constituit un obiectiv permanent al preotului Iosif Trifa. Achiziționarea din Germania a tipografiei "Mireasa Vântului" a permis prolificului redactor de la "Lumina Satelor" să-și împlinească și acest deziderat.

Cartea cuprinde tâlcuirea pe larg a Evangheliei din Duminica a XXXII-a după Rusalii (a lui Zaheu), "cu întregiri, istorioare, un preafrumos chip religios și o rugăciune..."²⁰⁰

Cartea s-a tipărit în 4 ediții (1932, 1936, 1937, 1938), într-un tiraj de 20.000 exemplare.

Autorul îl consideră pe Zaheu un model pentru ceea ce înseamnă căutarea mântuirii. "Până la sfârșitul veacurilor, Zaheu din Evanghelie va predica mereu despre ce înseamnă a-L căuta pe Domnul, a-L primi cu adevărat și a începe o viață nouă cu El".²⁰¹

XVII. Să creștem în Domnul. Este a doua broșură de propovăduire a învățăturii creștine din seria "Biblioteca cea mică a Oastei Domnului". Ea "cuprinde o vorbire mai lungă pe care părintele Trifa a rostit-o la adunarea Oastei din Sibiu. Cuprinde explicarea pe larg a cuvântului ap. Pavel de la Efeseni 4,13-16."²⁰²

S-a tipărit începând cu 1932, în 4 ediții, într-un tiraj de 20.000 exemplare.

XVIII. Dumnezeu Duhul Sfânt. Începând din anul 1929 părintele Trifa a publicat mai

---

¹⁹⁹ Pr. Iosif Trifa, "Fiul cel pierdut" – Sibiu 1937, *Cuvânt înainte*

²⁰⁰ O.D. nr. 3/1932, pg. 4

²⁰¹ Pr. Iosif Trifa, "Zaheu" – Sibiu 1936 - *Cuvânt înainte*

²⁰² O.D. nr. 12/1932

multe predici având ca subiect lucrarea celei de-a treia Persoane a Sf. Treimi - Duhul Sfânt. Autorul preconiza apariția a 7 cărți pe această temă, din care însă nu s-au tipărit decât primele trei. "Această carte cuprinde învățături generale despre lucrarea Duhului Sfânt: Învățătorul, Mângâietorul, Vestitorul Golgotei etc."²⁰³

"Creștinii de azi cunosc prea puțin a treia Persoană a Sfintei Treimi. Mă gândesc în special la poporul nostru. Poporul nostru cunoaște îndeobște pe Dumnezeu Tatăl, pe Dumnezeu Fiul, iar Dumnezeu Duhul Sfânt, ca pe a treia Persoană a Sf. Treimi, aproape deloc. <<Prin Sf. Duh izvorăsc izvoarele darului carele adapă toată făptura spre rodire de viață>> (Antifon gls.4). Noi cunoaștem prea puțin acest izvor al apelor vii".²⁰⁴ Cartea s-a tipărit în 1932 în 6 000 de exemplare având 13 ilustrații religioase.

XIX. Vântul cel Ceresc este a doua carte ce cuprinde învățături despre Duhul Sfânt. Elementul intuitiv folosit cu precădere în această carte este simbolul vântului. Folosind asemănări deosebit de plastice, părintele Trifa insistă pe rolul "Vântului ceresc" în lucrarea de renaștere spirituală a omului. "Oastea Domnului a ieșit din suflarea Vântului Ceresc și trăiește prin această suflare. Un ostaș adevărat din Oastea Domnului este un produs al suflării Vântului Ceresc și biruiește numai până stă sub această cerească suflare. Cartea aceasta ne arată tocmai acest lucru. Ne arată cum lucrează Vântul cel Ceresc, cum ne naștem din nou prin suflarea lui și cum biruim prin suflarea lui".²⁰⁵

Cartea a fost tipărită în 2 ediții, în anii 1932 și 1936, în tiraj total de 5.000 exemplare, având 15 ilustrații religioase.

XX. Focul cel ceresc cuprinde învățături despre Duhul Sfânt, fiind a treia carte cu această tematică. Simbolul folosit este "focul". "Un creștin adevărat trăiește și biruiește numai când <<arde>> și e <<fierbinte>> pentru Domnul. Iar această căldură o face Focul cel Ceresc, darul și harul Duhului Sfânt. Acest foc ceresc îl arată cartea de față prin predici calde, tâlcuiri frumoase, pilduri potrivite și rugăciuni fierbinți. Ani de zile m-a preocupat această carte alcătuită special pentru a arăta cum trebuie grijit focul Oastei și focul din noi."²⁰⁶

Cartea a apărut în 1936, într-un tiraj de 5.000 exemplare, având și 20 ilustrații religioase.

XXI. 600 istorioare religioase. Între anii 1930-1934, părintele Trifa publica 5 cărți cuprinzând câte 100 istorioare fiecare. Ultima sută de istorioare este publicată postum, în

---

²⁰³ O.D. nr. 25/1932, pg. 4

²⁰⁴ Pr. Iosif Trifa, „Dumnezeul Duhul Sfânt” – Sibiu 1932, *Cuvânt înainte*

²⁰⁵ O.D. nr. 45/1932, pg. 2

²⁰⁶ I.B. nr. 23/1936, pg. 6

primăvara anului 1938, sub îngrijirea învățătorului Ioan Marini. Tot în 1938, cele 600 istorioare sunt publicate într-o singură carte, astfel că tirajul total al acestei cărți a fost de 40.000 exemplare. Cartea are și 180 ilustrații potrivite pentru istorioarele relatate. Cea mai mare parte din istorioare sunt creații ale părintelui Trifa, iar restul culegeri din diferite surse, dar toate prelucrate în spirit biblic pe înțelesul poporului. Istorioarele constituie un material de valoare inestimabilă pentru orice predicator. Părintele Trifa a arătat o atenție deosebită acestui domeniu, dispunând și de o înaltă capacitate de a extrage o învățătură aleasă chiar și din cel mai banal fapt divers cotidian.

"În vestirea mântuirii sufletești, pildele și istorioarele își au și ele însemnătatea lor. Se citesc cu plăcere și rămân în sufletul și în inima cititorilor și ascultătorilor. De multe ori o pildă potrivită face mai mult decât o predică întregă (...). Am făgăduit cititorilor 1000 de istorioare, dar Domnul ne-a ajutat să trecem peste această făgăduință. Avem în pregătire peste 5000 de istorioare."²⁰⁷ "Am alergat ca o albină din floare în floare să strâng și cu aceste istorioare miere pentru hrana dohovnicească a poporului."²⁰⁸

XXII. Munca și lenea este o carte care cuprinde două părți. În partea întâi autorul se referă în mai multe meditații la munca și lenea duhovnicească, iar în partea a doua sunt cuprinse învățături despre munca și lenea trupestă. A apărut în 1936 în 10.000 exemplare.

"De ani de zile cu darul și ajutorul Domnului ne silim la Oastea Domnului să arătăm viața cu toate laturile ei în lumina cea adevărată: în lumina Evangheliei. În special pentru poporul nostru plugar aceste învățături își au rostul lor, artătându-i poporului munca și plugul în înțelesul duhovnicesc și trupesc. Ele au o aplicare specială și pentru plugăria noastră de la Oastea Domnului"²⁰⁹

XXIII. Căutați la păsările cerului cuprinde învățături pe marginea versetului de la Matei 6,26, ce face parte din pericopa evanghelică a Duminicii Providenței. Este o carte de popularizare a învățaturii Mântuitorului Hristos, continuând seria cărților din "Biblioteca cea mică a Oastei." "Poporul nostru plugar este un mare iubitor de natură. Iubește codrul, câmpia, apele, lumina etc. Dar duhovnicește cunoaște prea puțin această biserică măreață a lui Dumnezeu. Căci și natura este o biserică măreață a lui Dumnezeu. Eu, de câte ori intru în pădure, am fiorul intrării în biserică, unde păsările fac <<slujba>> neîncetată de slavă lui Dumnezeu și unde se pot auzi predici tot atât de minunate ca cele din <<Cazanie>>. Cărticica de față cuprinde o astfel de predică. Cuprinde predica cu păsările cerului pe care

²⁰⁷ Pr. Iosif Trifa, „100 istorioare religioase” – Sibiu 1930, *Cuvânt înainte*

²⁰⁸ L.S. nr. 26/1928

²⁰⁹ Pr. Iosif Trifa, "Munca și lenea" – Sibiu 1936, *Prefață*

ne-a lăsat-o Mântuitorul."²¹⁰ Cartea s-a tipărit în trei ediții (1933, 1936, 1937), în 15.000 exemplare.

XIV. Sabia Duhului este o altă broșură din seria "Biblioteca cea mică a Oastei", cuprinzând o serie de învățături pe larg despre Biblie. Autorul consemnează: "Cuvântul lui Dumnezeu are multe asemănări în Biblie. Între acestea este și asemănarea cu sabia. Dumnezeescul apostol Pavel, voind să arate puterea cuvântului biblic, l-a asemănat cu o sabie ascuțită (Evrei 4,12)".²¹¹ Cartea s-a tipărit în 3 ediții, în anii 1934, 1936 și 1937, într-un tiraj de 15.000 exemplare.

XXV. Ia-ți crucea ta este o carte ce cuprinde cuvinte de mângâiere și întărire sufletească, potrivită oricărui suflet aflat în suferință. "Un adevărat dar pentru toți purtătorii de cruce (...). Ea se poate duce ca dar și prin spitale, temnițe și pe oriunde oamenii sufăr, și e prilej de a-i apropia de crucea Golgotei".²¹² Cartea s-a tipărit în trei ediții (1935, 1936, 1937), într-un tiraj total de 15.000 exemplare.

XXVI. Sudalma este o carte cu învățături morale îndreptate împotriva păcatului înjurăturilor. Autorul consideră că singură Evanghelia este leacul împotriva acestui adevărat flagel. Este o carte unică în felul ei, și reprezintă rodul a 14 ani de experiență în această luptă. "De 14 ani luptăm cu îndârjire contra acestui păcat. Și am scos mii și mii de suflete din pieirea lui. Cărticica de față pleacă prin țară să ajute și mai mult această luptă. Ea pleacă să arate tuturor pe tot locul, ce păcat groaznic este sudalma. Și să cheme pe orice suflet să se lepede îndată de această pieire."²¹³ Cartea s-a tipărit în trei ediții (1935, 1936, 1937) a câte 5.000 exemplare fiecare, și cuprinde și 11 imagini religioase.

XXVII. Duhul Diavolului - Alcoholul este o carte cu învățături morale menită să-i ajute pe cei robiți de patima alcoolului. Ca și în cazul celorlalte patimi, părintele Trifa consideră că doar Hristos poate face, prin puterea Duhului Sfânt, înnoirea unei vieți pătimase.

Este din nou o carte unică de o deosebită eficacitate în lupta contra alcoolismului, depășind net în rezultate toate campaniile lansate de instituțiile abilitate ale acelor vremuri.

"Cartea aceasta este rodul unei munci de 14 ani. Prin anul 1921, am pornit o mișcare pentru combaterea alcoolismului în poporul nostru. Este aceasta o plagă grozavă de care s-au ocupat și alții. Însă în deosebire de alții, noi am pornit lupta în numele Domnului și cu puterea Domnului. L-am târât pe vrășmașul alcool acolo unde singur se poate birui:

---

²¹⁰ Pr. Iosif Trifa, „Căutați la păsările Cerului” – Sibiu 1933, *Cuvânt înainte*

²¹¹ Pr. Iosif Trifa, „*Sabia Duhului*” – Sibiu 1934, pg. 4

²¹² *I.B.* nr. 25/1935, pg. 6

²¹³ Pr. Iosif Trifa, „*Sudalma*” – Sibiu 1936 - *Cuvânt înainte*

pe câmpul de luptă al Evangheliei. Am înfiripat marea cruciadă religioasă contra alcoolului: mișcarea Oastea Domnului - și am secerat biruințe neașteptate (...). Încă o dată s-a dovedit că alcoolismul și alte patimi rele nu se pot combate cu sfaturi și conferințe, ci numai cu puterea Evangheliei".²¹⁴ Cartea s-a tipărit în anul 1936 în 10 000 exemplare având 90 de imagini religioase din cele mai sugestive.

XXVIII. Spre Canaan este o carte ce cuprinde mai multe învățături duhovnicești legate de istoria israeliților cu robia lor în Egipt, scăparea și călătoria lor spre Canaan. Deși poartă același titlu cu prima carte tipărită în 1920 la Arad, prezenta este cu totul altă lucrare, fiind "o carte de călăuză pentru ostașii Domnului și pentru toți creștinii care vor să o rupă cu diavolul Faraon și să plece spre Canaan, patria noastră cea dulce de mâine".²¹⁵ Cartea s-a tipărit în anul 1936 în zece mii de exemplare, cuprinzând 31 de imagini religioase ca material instructiv.

XXIX. Fricoșii (de la Apocalis 21,8) cuprinde în volum o serie de predici și învățături publicate în foaia "Isus Biruitorul" de-a lungul anului 1936. "Frica de la Apocalipsă 21:8 este cercetată în această carte și arătată în lumina ei cea adevărată. Fie ca aceste învățături să trezească în orice suflet curajul și îndrăzneala pentru cauza Domnului și lupta Domnului în lume. Și să omoare în orice suflet frica, clătinarea și căderea"²¹⁶ Cartea apare într-o singură ediție de 5 000 de exemplare în anul 1936.

XXX. Ca o oaie fără glas (Is. 53,7) cuprinde mai multe învățături publicate de-a lungul anilor, având ca subiect comun asemănarea pe care prorocul Isaia o face în cap. 53 al cărții sale. Cartea pune accentul pe însemnătatea suferinței lui Hristos la Cruce. Autorul consideră potrivită această carte pentru că "poporul nostru se ocupă în o bună parte cu oieritul, cu creșterea oilor. Oaia e doar și animalul cel mai mult legat cu viața poporului nostru. Iar oaia este o predică vie. În Biblie sunt foarte multe învățături scoase din asemănarea cu oile și cu viața lor și firea lor (...). Învățăturile și tâlcuirile acestea ne arată că și noi trebuie să stăm răbdători ca o oaie ce nu-și deschide gura sa în mijlocul încercărilor și suferințelor din lumea aceasta".²¹⁷ Cartea a apărut postum, sub îngrijirea învățătorului Ioan Marini și a poetului Traian Dorz, la Praznicul Învierii din anul 1938. S-a tipărit într-o singură ediție, având un tiraj de 5.000 exemplare și cuprinzând 12 imagini religioase.

---

²¹⁴ Pr. Iosif Trifa, "*Duhul Diavolului - Alcololul*" Sibiu 1936 - *Cuvânt înainte*

²¹⁵ *I.B.* nr. 18/1936, pg. 2

²¹⁶ Pr. Iosif Trifa, "*Fricoșii*" - Sibiu 1936 - *Cuvânt înainte*

²¹⁷ Pr. Iosif Trifa, "*Ca o oaie fără glas*" - Sibiu 1936, *Cuvânt înainte*

XXXI. Ascultarea văzută în lumina Evangheliei este o broșură tipărită postum la Rusaliile anului 1938, într-o ediție îngrijită de învățătorul Ioan Marini, având un tiraj de 1.000 exemplare. Cuprinde o predică a părintelui Trifa referitoare la frământările de la Oaste din anii 1935-1937, văzute în lumina Evangheliei.

XXXII. La Învierea Domnului este o broșură tipărită postum sub îngrijirea fiului părintelui Trifa - Tit - în anul 1938, în 1.000 exemplare. Cuprinde câteva predici despre Învierea Domnului, apărute în foile Oastei de-a lungul anilor.

XXXIII. Examenul lui Iov. Este o broșură tipărită postum sub îngrijirea lui Tit Trifa în anul 1938, în tiraj de 1.000 exemplare. Cuprinde două predici ale părintelui Trifa apărute în foaia "Isus Biruitorul" din 1936.

XXXIV. Cartea vieții - Biblia. A apărut în 1938 - postum - sub îngrijirea învățătorului Ioan Marini. Tirajul de 10.000 exemplare a asigurat răspândirea unei cărți ce am putea spune că a concretizat crezul pastoral al părintelui Trifa: "De ani de zile ne trudim să împrumotăm și pe poporul nostru cu Cuvântul lui Dumnezeu din Sf. Scriptură - așa cum de mult au făcut acest lucru popoarele înaintate din apus. Deschidem aceste învățături ca să atragem un nou val de suflete în școala Bibliei, iar pe cei intrați să-i învățăm cum trebuie să cetească Sf. Scriptură cu folos de mântuire sufletească".²¹⁸

În această carte, părintele Trifa meditează asupra a 10 asemănări ale Cuvântului biblic: pâinea, apa, focul, sămânța, scutul, sabia, candela (făclia), ciocanul, aurul (argintul) și mierea - regăsite în diverse locuri din Sfânta Scriptură.

Sintetizând, observăm că în ceea ce privește cărțile tipărite, sub un număr de 33 titluri ("Spre Canaan" este titlul a 2 cărți diferite), părintele Trifa a publicat 44 cărți de predici, meditații, tâlcuiri și învățături dovedindu-se a fi unul dintre cei mai prolifici predicatori ai Ortodoxiei românești interbelice. Impactul acestor cărți în rândul maselor a fost de-a dreptul extraordinar. Apariția și dezvoltarea mișcării Oastea Domnului avea să confirme acest lucru. Prețul redus al cărților și tirajul, impresionant, pentru acele vremuri - peste un milion de exemplare - a facilitat pătrunderea acestora în masa largă a cititorilor.

În afara acestor cărți, părintele Trifa a editat în fiecare an din perioada 1927-1938 câte un calendar-carte în 2-3 ediții, în tiraje cuprinse între 15.000 și 30.000 exemplare. Calendarul-carte cuprindea două părți: partea calendaristică și partea de învățătură. În partea calendaristică se treceau informații de ordin economic, cultural, datele de ținere a târgurilor etc. Partea calendaristică era împărțită pe lunile anului. În fiecare duminică era

---

²¹⁸ Pr. Iosif Trifa, "Biblia Cartea Vieții" – Sibiu 1938, *Cuvânt înainte*

notată Evanghelia zilei. Zilele aveau trecute numele sfinților, conform sinaxarului, iar la subsolul paginilor erau înșiruite versete biblice. Partea de învățătură cuprindea predici, meditații, tâlcuiri biblice, pe scurt, poezii religioase, întâmplări în lumina Evangheliei.

"Calendarul este și el un vestitor al Domnului și frații au datoria să-l răspândească pe tot locul" scria părintele Trifa pe coperta interioară a calendarului din 1936. "Tirajul total a trecut de 330.000 exemplare."²¹⁹

Poezia și cântarea religioasă erau considerate de părintele Trifa ca instrumente de mare necesitate pentru lucrarea misionară. El însuși autor al câtorva poezii cunoscute, va încuraja permanent pe tinerii creatori. Va strânge creațiile poetice ale ostașilor în 3 cărți de cântări. Prima carte a tipărit-o în cinci ediții (1932-1937) într-un tiraj de 30.000 exemplare. A doua carte de cântări a fost tipărită în două ediții (1933 și 1936) într-un tiraj de 13.000 exemplare. Cartea a treia a văzut lumina tiparului în 1936, în 12.000 exemplare. Tirajul total al culegerilor de cântări tipărite în timpul vieții părintelui Trifa a fost de 60.000 exemplare.

Față de cifrele avansate de Moise Velescu în "Profetul vremilor noastre" Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 1998, pg.93-96 și Ioan Fulea în "Trecutul mișcării religioase Oastea Domnului" vol. III, manuscris, pg.210-213, facem următoarele remarci:

Din cele 34 apariții enumerate mai sus, avem de-a face doar cu 33 de titluri, întrucât "Spre Canaan" este un titlu purtat de 2 cărți diferite: poz. 1 și poz. 28 în enumerarea de mai sus. Numărul de cărți este următorul:

1. Spre Canaan.....1 titlu.....2 cărți
2. Cetiri și tâlcuiri.....1 titlu.....3 cărți. Cele trei cărți au fost legate împreună într-un singur volum în 1926, acesta fiind doar o reeditare a celor 3 apărute anterior "într-o singură carte mare."²²⁰
3. Tâlcuirea Evangheliilor de peste an.....1 titlu.....4 cărți. Cele 3 cărți inițiale au fost legate într-un singur volum în 1926: "toate într-o singură carte mare"²²¹ aceasta fiind de fapt o reeditare a celor 3 tipărite anterior. În 1934 apare o nouă ediție din Cartea I a tâlcuirilor, dar așa cum mărturisește autorul în prefață,"tâlcuirea a trebuit refăcută și îmbogățită"²²² rezultând practic o carte nouă.
4. Cele 600 istorioare.....1 titlu.....6 cărți. Istoriorele au fost tipărite în cărți de câte

²¹⁹ Ioan Fulea, "Din trecutul mișcării Oastea Domnului", vol. III, manuscris, pg. 214

²²⁰ L.S. nr. 4/1927, pg. 8

²²¹ L.S. nr. 51/1926

²²² Pr. Iosif Trifa, „Tâlc. Ev....” cartea I, Sibiu 1934, *Cuvânt înainte*

o sută. Primele 5 cărți au fost tipărite în timpul vieții părintelui Trifa, ultima sută apărând postum, dar fiind creația părintelui Trifa, după cum mărturisește în postfață Ioan Marini - îngrijitorul ediției: "Iubiți cititori și frați, aceasta e cea din urmă carte la care Părintele Trifa a lucrat până în ultimile zile ale vieții sale pământești."²²³

Concluzionând, putem spune că părintele Trifa a tipărit sub 33 de titluri un număr de 44 cărți, într-un "tiraj total ce a depășit 550.000 exemplare".²²⁴

2.9. CĂRȚILE CARE S-AR MAI FI SCRIS...

Toate cărțile de predici, meditații și tâlcuiri ale părintelui Trifa își extrag seva din lectura Sf. Sripturi, altoită pe o viață de excepție în care întâlnirea cu Cuvântul lui Dumnezeu a produs o profundă emulație. "Lumina Satelor nu este altceva decât o mică școală a Bibliei. Cărțile de la <<Lumina Satelor>> nu sunt altceva decât o introducere în școala cea mare a Bibliei. De ani de zile ne trudim să strângem mereu școlari în școala cea mare a Bibliei. De ani de zile strigă, mereu din foaia aceasta și din cărțile noastre porunca Mântuitorului: <<Cercetați Scripturile, căci acestea mărturisesc despre Mine și înrânsele socotiți a avea viața veșnică>>" (Ioan 5,39)."²²⁵

Aprofundările scripturistice ale părintelui Trifa urmăreau deschiderea interesului și inițierea în citirea Bibliei a cât mai multor suflete pentru ca mai apoi prin lucrarea Duhului Sfânt, acestea să se trezească la o viață nouă în Hristos, dobândind mântuirea.

Demersul său se aseamănă cu acela al lui Neemia din Vechiul Testament (I s-a aplicat părintelui Trifa chiar apelativul Neemia, ce mai târziu își va afla în "calfele" sale, Ioan Marini și Traian Dorz, doi continuatori fideli ai lucrării Sale).

"Și mai are voluntariatul lui Neemia două lucruri pe care le are și Oastea Domnului. Are școala biblică (cap.7 și 8) <<Poporul i se citea deslușit cartea legii lui Dumnezeu și i se arăta înțelesul că poporul înțelegea cele ce se citeau (Neemia 8,8). Și după ce s-au așezat la locurile lor li s-a citit din cartea legii Domnului Dumnezeului lor un sfert de zi iar alt sfert de zi si-au mărturisit păcatele lor și s-au închinat Domnului Dumnezeului lor>> (Neemia 9,3) Prin urmare, iată și școala noastră biblică în cartea lui Neemia. Și noi am aflat <<Cartea Legii lui Dumnezeu>> - Biblia - și citim în fiecare zi în ea. Și am plâns

---

²²³ Pr. Iosif Trifa, „A șasea sută de istorioare” – Sibiu 1938, *Postfață* I. Marini

²²⁴ Ioan Fulea, *op. cit.* pg. 213

²²⁵ L.S. nr. 49-51/1929

când am auzit și auzim cuvintele ei, ne-am mărturisit păcatele și le strigăm de se aude în toată țara. Să ne petrecem mereu în școala aceasta binecuvântată".²²⁶

Din cercetarea Sf, Scripturi, părintele Trifa a scos săptămânal pentru foile sale învățături cu adânc înțeles duhovnicesc. Aborda de regulă o temă sau o pericopă scripturistică pe care o dezvoltă, iar când încheia subiectul, strângea tot materialul în câte o carte. Astfel s-au tipărit cele 44 de cărți în peste 550.000 exemplare la care se adaugă învățăturile din cele 12 calendare anuale tipărite și ele în peste 330.000 exemplare.

Trebuie remarcat însă faptul că de-a lungul anilor, părintele Trifa a început mai multe meditații la anumite texte biblice pe care le-a dezvoltat în de-acum cunoscutele "școli biblice", fără însă a le finaliza în strângerea lor în cărți. Încă de la început, părintele Trifa își propusese această strategie misionară, de a publica în cărți ieftine, colecții populare de tâlcuiri Biblice. "Cititorilor mei de la <<Lumina Saltelor>> le-am făgăduit încă de demult strângerea învățăturilor sufletești din această foaie și scoaterea lor în cărți ieftine pentru popor. Învățăturile sufletești ce se publică – acum de trei ani de zile – în această foaie, stau ca niște spice împrăștiate și acesta e un mare neajuns pentru cititori și pentru lucrul Domnului. Acum am început să strângem aceste spice sufletești în snopi, în cărți ieftine, pe care să le împrăștiem celor ce însetează după Cuvântul lui Dumnezeu (...) Fiecare citire e însoțită de un chip frumos și o tâlcuire folositoare. Între aceste citiri sunt presărate mici istorioare scoase de prin Biblie sau de prin viață. Cu ajutorul Domnului voi scoate mai departe aceste cărți. Voi răscoli toată Biblia arătând-o în icoane, citiri și tâlcuiri. Cei ce vor cumpăra de la început aceste cărți, pe urmă se vor trezi că au o Biblie întreagă în icoane frumoase și tâlcuiri folositoare."²²⁷

Iată mai jos o serie de teme ce ar fi putut să constituie tot atâtea cărți pe care, din motive neelucidate, părintele Trifa nu le-a finalizat.

1. Lângă Cuvântul lui Dumnezeu. "Lumina Satelor" 41/1923, 42/1923, 46/1924, pg. 1

2. Despre credină

"Lumina Satelor" 17/4.V.1924

"Oastea Domnului" 46/15.IX.1931

"Lumina Satelor" 19/18.V.1924

"Oastea Domnului" 35/IX.1931

"Lumina Satelor" 15/IV.1929

"Oastea Domnului" 37/IX. 1932, pg. 3

"Isus Biruitorul" 19/1935, pg. 3

"Oastea Domnului" 39/25.IX.1932

"Isus Biruitorul" 35/25.III.1935, pg. 5

"Oastea Domnului" 41/9.X.1932

---

²²⁶ I.B. nr. 23/1935, pg. 4

²²⁷ L.S. nr. 49/1924. pg. 5

"Oastea Domnului" 6/2.II.1930, pg. 6-7   "Oastea Domnului" 42/16.X.1932 pg.3

"Oastea Domnului" 40/2.X.1932, pg. 3

3. Despre Împărăția lui Dumnezeu "Lumina Satelor" 14/1924, 26/1924, 27/1925, 27/1927, 24/1929, "Glasul Dreptății" 1/1938, pg. 8, 5/1938, pg. 1

4. În școala Sf. Ap. Pavel - articole din epistolele ap. Pavel, despre viața Sf. Ap. Pavel

"Lumina Satelor" 7/1925, 26/1927, 17/1932, pg.2, 26/1928, 26/1931

"Oastea Domnului" 12/1932,

"Isus Biruitorul" 27/1935, 27/1936. pg.1 și 7

5. Însemnări din călătoria la Egipt

"Lumina Satelor" 1-9, 11-13, 15,17,22-24, 27,52/1927

"Lumina Satelor" 1-3, 5,7,8,9,10/1928

6. Însemnări de sub brațele Crucii

"Lumina Satelor" 11,12,15,17,22,37/1928

7. În Școala cea mare a rugăciunii

"Lumina Satelor" 10,52/1925, 41/1927, 12,18,25,30,40,41,42,43,48,49/1928, 8,11/1929:

"Oastea Domnului" 14,36/1930, 51/1934, pg.3

"Isus Biruitorul" 13,15/1935, 51-52/1936

8. Duhul Sfânt - asemănarea cu apa

"Lumina Satelor" 18/1929

"Oastea Domnului" 1/1932, pg. 2, 22/1932, pg. 2 și 3

9. Duhul Sfânt - asemănarea cu untdelemnul

"Lumina Satelor" 51/1929

10. Duhul Sfânt - asemănarea cu porumbelul

"Lumina Satelor" 51/1929

11. Duhul Sfânt - asemănarea cu pecetea

"Lumina Satelor" 51/1929

12. Războiul cel Sfânt ce se dă pentru cetatea sufletului

"Lumina Satelor" 51/1929

"Oastea Domnului" 2,4-8, 11-15,17,19,21-24/1930, 44-49,51/1931, 1,3,7,9,23,45-48,50-52/1932, 2-8,26/1933

13. 5.000 istorioare religioase²²⁸

14. Psaltirea pentru popor (în camera psalmistului David)

"Oastea Domnului" 11,13,15,16/1930

"Isus Biruitorul" 16/1935, pg. 5

15. Predici pe urma plugului

"Oastea Domnului" 7/1932, pg.2, 10/1932, pg. 2, 37/1933. "În direcția aceasta avem și o carte mai mare: <<Predici de pe urma plugului>>"²²⁹

16. Cartea biruințelor

"Oastea Domnului" 12/1932, pg.1, 34/1932, pg.1, 5/ 1933, 1,46,52/1934

"Isus Biruitorul" 10, 30/1936, 10/1937

17. Istoria celor 25 ani de preoție

"Isus Biruitorul" 7-9/1935, pg.1

18. Istoria lui Iosif din Biblie, fiul lui Iacov

"Isus Biruitorul" 6-14/1937

19. O carte din Biblie care cuprinde toată mișcarea Oastei

"Isus Biruitorul" 21/1935, pg. 5, 23/1935, pg.4

20. Câteva învățături luate din asemănarea cu oile

"Oastea Domnului" 23/1932, pg.2, 29/1932, pg.2

21. Tabere

"Noi predicăm pe Hristos cel răstignit. Cele 3 tabere care se formează oriunde se predică Isus cel Răstignit"²³⁰, "Cele 2 tabere din Ziua Cincizecimii"²³¹

22. Cinstirea Duminicii

"Începe un rând nou de învățături"²³², "Întru început Dumnezeu a făcut cerul și pământul"²³³

23. Viața unui creștin adevărat e o luptă neîncetată (Să ne cunoaștem vrășmașul)

(Un adevărat minitratat de demonologie – n.n.)

"Lumina Satelor" 39/1926, pg.3, 40/1926, pg.3, 41/1926, pg.3, 42/1926, pg.3, /1926, pg.5, 48/1926, pg.3, 49/1926, pg. 3, 51/1926, pg.3.

---

²²⁸ Pr. Iosif Trifa, „O sută de istorioare” – Sibiu 1930, *Cuvânt înainte*

²²⁹ O.D. nr. 37/1933

²³⁰ O.D. nr. 17/1932, pg. 2

²³¹ O.D. nr. 25/1932, pg. 2

²³² I.B. nr. 35/23.VIII.1936, pg. 4

²³³ I.B. nr. 36/30.VIII.1936, pg. 4

CONCLUZII

Sintetizând cele prezentate mai sus putem afirma, cu responsabilitate, că activitatea propovăduitoare a preotului Iosif Trifa se constituie a fi de departe cea mai rodnică lucrare de misiune a ortodoxiei românești din veacul XX.

La vremea respectivă, la o populație de aproximativ 15 milioane de locuitori (din teritoriile românești cuprinse între granițele României actuale) revenea pentru fiecare locuitor o foaie sau o carte religioasă scoasă de acest preot. Dar nu numai tirajele tipăriturilor sunt importante și impresionante ci și uriașa emulație duhovnicească provocată de acestea. El vorbea „ca unul care avea putere” (Mt.7,29) este o constatare care, desigur păstrând proporțiile, i se poate aplica și înzestratului și harnicului propovăduitor de la Sibiu. Iar acest lucru este confirmat de anvergura și perenitatea mișcării “Oastea Domnului” careia datorită consecvenței și statorniciei în fața prigoanei ateiste i se potrivesc cuvintele lui Gamaliel „iar dacă este de la Dumnezeu nu veți putea să-I nimiciți”. (F.Ap. 5,39).

Viața și activitatea predicatorială a preotului Iosif Trifa ca și mișcarea spirituală a Oastei Domnului – întemeiată de el – sunt concretizarea cea mai fidelă a ceea ce astăzi noi cuprindem sub sintagma “Liturghie după Liturghie”. Revendicarea și recuperarea acestor valori de către o ortodoxie românească actuală vie și dinamică, implicată și prezentă din ce în ce mai mult în viața Cetății ne susțin afirmația că preotul Iosif Trifa rămâne și astăzi un necesar contemporan de a cărui jertfelnică operă avem nevoie mai mult ca oricând. Principii, orientări și atitudini exprimate în urmă cu trei sferturi de veac, la începutul de istorie a României moderne, își află deplin actualitatea la acest început de mileniu trei. Refuzul extremismelor de orice fel, respingerea oricăror manifestări antisemite sau xenofobe, ecumenismul bazat, în exclusivitate, pe Evanghelia lui Hristos cu susținerea demnă a propriei identități ortodoxe, deschiderea aprecierea și susținerea valorilor general

creștin-europene promovate de popoarele civilizate ale vremii: Anglia, Suedia etc. sunt tot atâtea coordonate pe care s-au mișcat convingerile și lucrarea preotului Iosif Trifa și pe care le regăsim, în totalitate, în perioada aceasta de preocupări febrile pentru afirmarea poporului nostru într-o nouă Europă, la temelia căreia va trebui să stea însă Evanghelia lui Hristos - un rol deosebit de important la realizarea acestui deziderat revenindu-i Bisericii Ortodoxe Române al cărei fiu și slujitor, dovedit, a fost este, și va fi părintele Trifa.

“Nu este operă care poate fi mutată de la un popor la altul, fără ca să-și piardă valoarea. Fiecare are o valoare întrucât s-a produs în momentul istoric în care ea a fost așteptată... Tot astfel la toate popoarele când mesianismul lor e în primejdie, vocațiile ies atunci ca din pământ. Nu este popor care să nu aibă pregătită gata pepiniera lui de martiri ai vocației... În nici un suflet nu se regăsește pe sine în mod mai caracteristic sufletul unui popor ca în acela al omului de vocație religioasă”.²³⁴

Un astfel de om a fost preotul Iosif Trifa...

---

²³⁴ C.Rădulescu Motru – *Vocația. Factor hotărâtor în cultura popoarelor*. Vol. *Personalismul energetic și alte scrieri*. Ed. Eminescu, Buc. 1984 pg. 690-699

BIBLIOGRAFIE

Cărți

- Traian Dorz, *Istoria unei jertfe*, vol. I- 4 Sibiu 1998,1999, 2000, 2002
- Traian Dorz, *Hristos mărturia mea – Simeria* 1993
- Moise Velescu, *Profetul vremilor noastre*, vol.I- Sibiu 1998
- Nicoale Marini, *Istoria documentară a „Oastei Domnului” - Conflictul dramatic Pr. Iosif Trifa - Mitropolitul Nicolae Bălan 1923-1947*, București 1999
- Ioan Fulea, *Din trecutul mișcării religioase „Oastea Domnului”*, vol.I-III (manuscris)
- Pr. Prof. Univ. dr. Mircea Păcuraru, *Dicționarul teologilor români*, București 2002
- Pr. Prof. Univ. dr. Mircea Păcuraru, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, București 2000, pg. 429-437
- Mitr. Antonie Plămădeală, *Contribuții istorice privind perioada 1918-1939*, Sibiu 1987
- Mitr. Antonie Plămădeală, *Pagini dintr-o arhivă inedită*, București 1984
- Pr. Dumitru Călugăr, *Catehetica*, București 1976, Manual pt. Institutele teologice B.O.R.

Periodice

- Lumina satelor*, Sibiu 1922-1935
- Isus Biruitorul*, Sibiu 1935-1937
- Oastea Domnului*, Sibiu 1930-1934
- Tineretul Domnului*, Sibiu 1936-1937
- Ecolul*, Sibiu 1937
- Glasul Dreptății*, Sibiu 1937-1938
- Ostașul Domnului*, București 1937
- Biserica și Școala*, Arad 1906-1915; 1921-1925; 1928-1932
- Tribuna*, Arad 1907-1912
- Românul*, Arad 1911-1920
- Telegraful Român*, Sibiu 1919-1922
- Revista Teologică*, Sibiu 1921-1938
- Libertatea*, Orăștie 1907-1911; 1929-1933; 1936-1938
- Neamul românesc*, București 1907-1909
- Cosânzeana*, București 1911-1915
- Țara noastră*, Cluj 1923-1925
- Patria*, Cluj 1919, 1922-1923

CURRICULUM VITAE

Subsemnatul pr. Gheorghe Gogan m-am născut la 19 octombrie 1953 în Turnu Severin, județul Mehedinți din părinții ortodocși Vasile și Margareta. Școala generală am urmat-o în orașul natal în perioada 1960-1968. Între anii 1968-1972 am urmat cursurile Liceului Economic Turnu Severin iar în următorii patru ani 1972-1976, Facultatea de Științe Economice Craiova. În perioada 1980-1990 am lucrat în sectorul financiar al Episcopiei Aradului. Între anii 1990-1993 am urmat cursurile Institutului Teologic Sibiu. În anul 1991 am fost hirotonit preot pe seama parohiei Simeria - Biscaria, județul Hunedoara iar din anul 1997 deservesc Paraclisul „Schimbarea la Față” al noii Catedrale Arad. Sunt căsătorit și am cinci copii din care doi și-au întemeiat propria familie. În septembrie 2001 în urma examenului de admitere la studiile aprofundate – master - din cadrul Facultății de Teologie al Universității „Aurel Vlaicu” din Arad am fost declarat reușit urmând cursurile de masterat la secția „Practice” finalizându-le cu susținerea „Disertației” cu titlul „Viața și activitatea predicatorială a preotului Iosif Trifa” la specialitatea „Catehetică și Omiletică”.

Preot Gheorghe Gogan

DECLARAȚIE

Subsemnatul pr. Gheorghe Gogan declar pe proprie răspundere că lucrarea intitulată „Viața și activitatea predicatorială a preotului Iosif Trifa” la specialitatea „Catehetică și Omiletică” alcătuită sub conducerea științifică a Pr. Conf. dr. Constantin Rus îmi aparține în întregime, nu a fost plagiată, iar la întocmirea ei nu am consultat alte izvoare și materiale în afara celor menționate la bibliografie, în corpul lucrării și în „note”.

Preot Gheorghe Gogan

ABREVIERILE FOLOSITE

L.S. – Lumina Satelor

O.D. – Oastea Domnului

I.B. – Isus Biruitorul

G.D. – Glasul Dreptății

R.T. – Revista Teologică

B.S. – Biserica și Școala

T.R. – Telegraful Român

D.T.R – Dicționarul Teologilor Români

Notă: Pentru substantivele proprii am reprodus grafia folosită în epocă de publicațiile consemnate. Exemplul: Isus în loc de Iisus, Egipt în loc de Egipt etc. La fel am procedat cu anumite regionalisme sau arhaisme. Pentru celelalte am respectat normele actuale.

CUPRINS

Prefață.....	2
Introducere.....	4
Capitolul I. Viața preotului Iosif Trifa.....	8
Capitolul II. Activitatea predicatorială a preotului Iosif Trifa.....	34
2.1. Predici, tâlcuiri și meditații biblice.....	36
2.1.1. Predici la Duminicile de peste an.....	39
2.1.2. Predici la Praznicile și sfinții de peste an.....	49
2.2. Predici morale.....	54
2.3. Predici misionare.....	58
2.4. Predici din actualitate.....	61
2.5. Predici național patriotice.....	69
2.6. Predici ocazionale.....	72
2.7. Predici cu fapta.....	76
2.8. Cărțile părintelui Trifa.....	80
2.9. Cărțile ce s-ar mai fi scris.....	94
Concluzii.....	98
Bibliografie.....	100
Curriculum vitae.....	101
Declarație.....	102
Abrevieri folosite.....	103
Cuprins.....	104